

BOSNIA AND HERZEGOVINA
MINISTRY OF FOREIGN TRADE AND
ECONOMIC RELATIONS

Број: 12-4-50-502 - 7 /20
Сарајево, 17.8.2020. године

ПАРЛАМЕНТАРНА СКУПШТИНА
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
- ПРЕДСТАВНИЧКИ ДОМ
- ДОМ НАРОДА

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
ПАРЛАМЕНТАРНА СКУПШТИНА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
САРАЈЕВО

ПРИЈЕДЛОГ		09-09-2020	
Класификација	Класификација	Број	Број
Јавно	Јавно	1795	20

09.02 - 50-18 + 1795/20

ПРЕДМЕТ: Приједлог извјештаја о реализацији Стратешког плана
руралног развоја БиХ (2018-2021) - Оквирни документ у 2018.
години, *доставља се*

Савјет министара Босне и Херцеговине, на 13. сједници одржаној 23.7.2020. године, утврдио је Приједлог извјештаја о реализацији Стратешког плана руралног развоја Босне и Херцеговине (2018-2021) - Оквирни документ у 2018. години, те задужио Министарство спољне трговине и економских односа БиХ да исти достави Парламентарној скупштини Босне и Херцеговине, уз приједлог да се разматра по хитном поступку.

Позивајући се на наведени закључак, у прилогу акта достављамо вам Приједлог извјештаја о реализацији Стратешког плана руралног развоја Босне и Херцеговине (2018-2021) - Оквирни документ у 2018. години, са пратећом документацијом.

МИНИСТАР

Саша Кошарац

Прилог:

1. Обавјештење о закључку Савјета министара БиХ
2. Приједлог Извјештаја о реализацији Стратешког плана руралног развоја БиХ (2018-2021)- Оквирни документ у 2018. години
3. Мишљења надлежних институција
4. Извјештај о одржаним консултацијама са заинтересованом јавношћу
5. Изјава предвиђена Правилима за консултације у изради правних прописа

U-213

Broj: 05-07-1-2151-6/20
Sarajevo, 31. 7. 2020. godine

PRIMLJENO: 04-08-2020

Organizaciona jedinica	Klasifikaciona oznaka	Redni broj	Broj priloga
12	07-	2644	20

01
02
03

12-4
06/08/20

MINISTARSTVO VANJSKE TRGOVINE I EKONOMSKIH ODNOSA BiH
- n/r tajniku Ministarstva -
Musala 9, 71000 Sarajevo

PREDMET: Obavijest, dostavlja se

U privitku dopisa dostavljamo Zaključak 13. sjednice Vijeća ministara Bosne i Hercegovine, održane 23. 7. 2020. godine, u povodu razmatranja 6. točke dnevnog reda, i to:

- Izvješće o realizaciji Strateškog plana ruralnog razvoja Bosne i Hercegovine (2018. - 2021.) - Okvirni dokument u 2018. godini
Predlagač: Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH

S poštovanjem,

Privitak: - kao u tekstu -

DOSTAVLJENO:

- Naslovu
- u spis broj: 05-07-5-1873/20
- a/a

GENERALNI TAJNIK
VIJEĆA MINISTARA BiH
mr. Robert Vidović

На основу члана 17. Закона о Савјету министара Босне и Херцеговине („Службени гласник Босне и Херцеговине“, бр. 30/03, 42/03, 81/06, 94/07 и 24/08) и члана 54. става (1) тачке б) и члана 56. Пословника о раду Савјета министара Босне и Херцеговине („Службени гласник БиХ“, број 22/03), Савјет министара Босне и Херцеговине на 13. сједници, одржаној 23. 7. 2020. године, под тачком 6, донио је

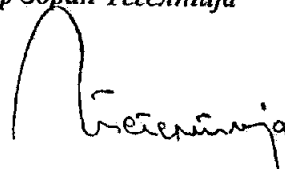
ЗАКЉУЧАК

1. Утврђује се Приједлог извјештаја о реализацији Стратешког плана руралног развоја Босне и Херцеговине (2018 - 2021) - Оквирни документ у 2018. години.
2. Задужује се Министарство спољне трговине и економских односа Босне и Херцеговине да Приједлог извјештаја о реализацији Стратешког плана руралног развоја Босне и Херцеговине (2018 - 2021) - Оквирни документ у 2018. години достави Парламентарној скупштини Босне и Херцеговине.
3. Задужује се Министарство спољне трговине и економских односа Босне и Херцеговине да у име Савјета министара Босне и Херцеговине препоручи надлежним институцијама да приликом израде буџета за пољопривреду и рурални развој осигурају да издвојена средства не буду мања од износа планираног Стратешким планом руралног развоја Босне и Херцеговине (2018 - 2021) - Оквирни документ у 2018. години.
4. Задужује се Министарство спољне трговине и економских односа Босне и Херцеговине да у име Савјета министара Босне и Херцеговине препоручи надлежним институцијама да интензивирају активности на унапређењу и постепеној хармонизацији правног оквира са заједничком политиком ЕУ, на свим административним нивоима, у складу са уставним надлежностима.
5. Задужује се Министарство спољне трговине и економских односа Босне и Херцеговине да у име Савјета министара Босне и Херцеговине препоручи надлежним институцијама да унаприједи систем прикупљања и обраде података нужних за планирање политика пољопривреде и руралног развоја и праћење њихове имплементације.
6. Задужују се Министарство спољне трговине и економских односа Босне и Херцеговине и надлежне институције на нижим нивоима власти да имплементирају План за успостављање ИПАРД оперативне структуре у Босни и Херцеговини, како би Босна и Херцеговина (која уз Косово једина не користи ИПАРД средства) што прије почела користити ИПАРД средства ЕУ, чиме би се на овај начин адекватно надопунио буџет БиХ по планираном стратешком плану.
7. Овај закључак ступа на снагу даном доношења и неће се објављивати у „Службеном гласнику БиХ“.

Број: 05-07-5-1873/20
Сарајево, 23. 7. 2020. године

Председавајући
министара Босне и Херцеговине
Др Зоран Тегелтија

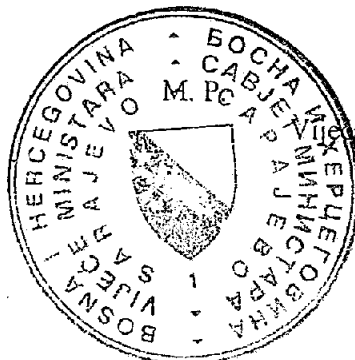

Na temelju članka 17. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“, br. 30/03, 42/03, 81/06, 94/07 i 24/08) i članka 54. stavka 1. točke b) i članka 56. Poslovnika o radu Vijeća ministara Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 22/03) Vijeće ministara Bosne i Hercegovine na 13. sjednici, održanoj 23. 7. 2020. godine, pod točkom 6, donijelo je

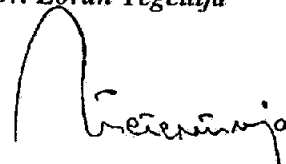
ZAKLJUČAK

1. Utvrđuje se Prijedlog izvješća o realizaciji Strateškog plana ruralnog razvoja Bosne i Hercegovine (2018. - 2021.) - Okvirni dokument u 2018. godini.
2. Zadužuje se Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine da Prijedlog izvješća o realizaciji Strateškog plana ruralnog razvoja Bosne i Hercegovine (2018. - 2021.) - Okvirni dokument u 2018. godini dostavi Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine.
3. Zadužuje se Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine da u ime Vijeća ministara Bosne i Hercegovine preporuči nadležnim institucijama da prilikom izrade proračuna za poljoprivredu i ruralni razvoj osiguraju da izdvojena sredstva ne budu manja od iznosa planiranog Strateškim planom ruralnog razvoja Bosne i Hercegovine (2018. - 2021.) - Okvirni dokument u 2018. godini.
4. Zadužuje se Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine da u ime Vijeća ministara Bosne i Hercegovine preporuči nadležnim institucijama da intenziviraju aktivnosti na unapređenju i postepenoj harmonizaciji pravnog okvira sa zajedničkom politikom EU, na svim administrativnim razinama, sukladno ustavnim nadležnostima.
5. Zadužuje se Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine da u ime Vijeća ministara Bosne i Hercegovine preporuči nadležnim institucijama da unaprijede sustav prikupljanja i obrade podataka nužnih za planiranje politika poljoprivrede i ruralnog razvoja i praćenje njihove implementacije.
6. Zadužuju se Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine i nadležne institucije na nižim razinama vlasti da implementiraju Plan za uspostavu IPARD operativne strukture u Bosni i Hercegovini, kako bi Bosna i Hercegovina (koja uz Kosovo jedina ne koristi IPARD sredstva) što prije počela koristiti IPARD sredstva EU, čime bi se na ovaj način adekvatno nadopunio proračun BiH po planiranom strateškom planu.
7. Ovaj zaključak stupa na snagu danom donošenja i neće se objavljivati u „Službenom glasniku BiH“

Broj: 05-07-5-1873/20
Sarajevo, 23. 7. 2020. godine

Predsjedatelj
Vijeća ministara Bosne i Hercegovine
Dr. Zoran Tegeltija

Na osnovu člana 17. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“, br. 30/03, 42/03, 81/06, 94/07 i 24/08), člana 54. stava 1. tačke b) i člana 56. Poslovnika o radu Vijeća ministara Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 22/03) Vijeće ministara Bosne i Hercegovine na 13. sjednici, održanoj 23. 7. 2020. godine, pod tačkom 6, donijelo je

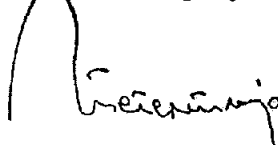
ZAKLJUČAK

1. Utvrđuje se Prijedlog izvještaja o realizaciji Strateškog plana ruralnog razvoja Bosne i Hercegovine (2018. - 2021.) - Okvirni dokument u 2018. godini.
2. Zadužuje se Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine da Prijedlog izvještaja o realizaciji Strateškog plana ruralnog razvoja Bosne i Hercegovine (2018. - 2021.) - Okvirni dokument u 2018. godini dostavi Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine.
3. Zadužuje se Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine da u ime Vijeća ministara Bosne i Hercegovine preporuči nadležnim institucijama da prilikom izrade budžeta za poljoprivredu i ruralni razvoj osiguraju da izdvojena sredstva ne budu manja od iznosa planiranog Strateškim planom ruralnog razvoja Bosne i Hercegovine (2018. - 2021.) - Okvirni dokument u 2018. godini.
4. Zadužuje se Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine da u ime Vijeća ministara Bosne i Hercegovine preporuči nadležnim institucijama da intenziviraju aktivnosti na unapređenju i postepenoj harmonizaciji pravnog okvira sa zajedničkom politikom EU, na svim administrativnim nivoima, u skladu sa ustavnim nadležnostima.
5. Zadužuje se Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine da u ime Vijeća ministara Bosne i Hercegovine preporuči nadležnim institucijama da unaprijede sistem prikupljanja i obrade podataka neophodnih za planiranje politika poljoprivrede i ruralnog razvoja i praćenje njihove implementacije.
6. Zadužuju se Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine i nadležne institucije na nižim nivoima vlasti da implementiraju Plan za uspostavu IPARD operativne strukture u Bosni i Hercegovini, kako bi Bosna i Hercegovina (koja uz Kosovo jedina ne koristi IPARD sredstva) što prije počela koristiti IPARD sredstva EU, čime bi se na ovaj način adekvatno nadopunio budžet BiH po planiranom strateškom planu.
7. Ovaj zaključak stupa na snagu danom donošenja i neće se objavljivati u „Službenom glasniku BiH“.

Broj: 05-07-5-1873/20
Sarajevo, 23. 7. 2020. godine

Predsjedavajući
Vijeća ministara Bosne i Hercegovine
Dr. Zoran Tegeltija

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
МИНИСТАРСТВО СПОЉНЕ ТРГОВИНЕ И
ЕКОНОМСКИХ ОДНОСА

BOSNA I HERCEGOVINA
MINISTARSTVO VANJSKE TRGOVINE I
EKONOMSKIH ODNOSA

BOSNIA AND HERZEGOVINA
MINISTRY OF FOREIGN TRADE AND
ECONOMIC RELATIONS

- NACRT-

**IZVJEŠTAJ
O REALIZACIJI STRATEŠKOG PLANA RURALNOG RAZVOJA
BOSNE I HERCEGOVINE (2018-2021)-OKVIRNI DOKUMENT U
2018. GODINI**

Sadržaj

SKRAĆENICE	6
1. UVOD.....	9
1.1. Pravna osnova za izradu Izvještaja o realizaciji Strateškog plana ruralnog razvoja Bosne i Hercegovine (2018-2021) - Okvirni dokument	9
1.2. Metodologija izrade Izvještaja o realizaciji Strateškog plana ruralnog razvoja Bosne i Hercegovine (2018-2021) - Okvirni dokument	10
2. ANALIZA PODMJERA	10
2.1. Podmjera: 1.1 Direktna plaćanja stočarstvu i ribarstvu	11
2.2. Podmjera: 1.2 Direktna plaćanja u biljnoj proizvodnji.....	12
2.3. Podmjera: 1.3 Direktna plaćanja po jedinici inputa i outputa.....	13
2.4. Podmjera: 1.4 Direktna plaćanja za druge poljoprivredno-prehrambene proizvode	14
2.5. Podmjera: 2.1 Podrška investicijama u stočarstvu i ribarstvu	14
2.6. Podmjera: 2.2 Podrška investicijama u biljnoj proizvodnji	15
2.7. Podmjera: 2.3 Podrška investicijama u poljoprivrednu mehanizaciju.....	16
2.8. Podmjera: 2.4 Podrška izgradnji infrastrukture za navodnjavanje, odvodnjavanje i zaštitu od poplava	16
2.10. Podmjera: 2.6. Podrška investicijama u proizvodnji energije iz biomase iz poljoprivrednog otpada	18
2.11. Podmjera: 2.7. Podrška investicijama u infrastrukturu i opremu za skladištenje, preradu i marketing poljoprivredno-prehrambenih proizvoda	18
2.12. Podmjera: 2.8. Promocija poljoprivredno-prehrambene trgovine i izvoza uključujući prisustvo na međunarodnim sajmovima i izložbama	19
2.13. Podmjera: 3.3 Razvoj i jačanje sistema istraživanja u poljoprivredi i podrška praktičnim demonstracijama	20
2.14. Podmjera: 4.2 Podrška unapređenju javne infrastrukture u ruralnim područjima (putna infrastruktura, njevski putevi, protivgradna zaštita, vodosnabdjevanje, internet mreža, radio i TV signal, elektrosnabdjevanje, infrastruktura za upravljanje otpadom)	20
2.15. Podmjera: 5.3. Podrška pokretanju mikro-biznisa u ruralnim područjima (uključujući programe obuka i edukacija za pokretanje novog biznisa)	21

2.16. Podmjera: 6.1 Harmonizacija zakonodavstva u oblasti sigurnosti hrane u skladu sa EU standardima i najboljim praksama kako bi se podržao razvoj konkurentnosti poljoprivredno-prehrambenih proizvoda	21
2.17. Podmjera: 6.2 Postepena harmonizacija zakonodavstva i praksi sa politikom kvaliteta- EU PGI-PDO-TSG propisa- za uvođenje, registraciju i promovisanje PGI-PDO-TSG proizvoda i drugih shema kvaliteta.....	22
2.18. Podmjera: 6.3. Podrška proizvođačima da se certificiraju po GLOBALGAP standardima	22
2.19. Podmjera: 6.4. Podrška proizvođačima da certificiraju integralnu proizvodnju (IP)	23
2.20. Podmjera: 6.5. Podrška proizvođačima i prerađivačima za ispunjavanje HACCP standarda, zahtjeva dobre higijenske prakse i međunarodnih trgovinskih i izvoznih standarda.....	23
2.21. Podmjera: 6.6. Podrška uvođenju sistema sigurnosti i kvaliteta hrane i PGI-PDO-TSG proizvoda.....	24
2.22. Podmjera: 6.7. Unapređenje sistema, institucionalnih kapaciteta i službenih kontrola.....	24
2.23. Podmjera: 6.8. Jačanje kapaciteta za upravljanje kriznim situacijama u sigurnosti hrane kapacitetima za odgovor i upravljanje hitnim slučajevima.....	25
2.24. Podmjera: 6.9. Jačanje laboratorijskih kapaciteta, uključujući ocjenu i odobrenje od strane nadležnih tijela	26
2.25. Podmjera: 7.1 Nastavak aktivnosti na harmonizaciji veterinarskog i fitosanitarnog zakonodavstva i praksi sa EU standardima i najboljim praksama kako bi se podržao razvoj konkurentnosti poljoprivredno-prehrambenih proizvoda	26
2.26. Podmjera: 7.2 Jačanje kapaciteta nadležnih tijela i inspekcija za veterinarstvo i fitosanitarnu oblast, u skladu sa EU zahtjevima, i najboljim praksama i definisanim ustavnim nadležnostima	28
2.27. Podmjera: 7.3 Unapređenje sistema identifikacije životinja i sistema kontrole kretanja u skladu sa ustavnim nadležnostima.....	28
2.28. Podmjera: 7.4 Unapređenje sistema službenih kontrola nadležnih organa za veterinarstvo i fitosanitarnu oblast u skladu sa ustavnim nadležnostima	29
2.29. Podmjera: 7.5 Jačanje kapaciteta nadležnih institucija za upravljanje kriznim situacijama u slučaju bolesti životinja ili biljaka/hitni slučajevi/, izrada planova za nepredviđene situacije u skladu sa ustavnim nadležnostima.....	29
2.30. Podmjera: 7.6 Jačanje IT kapaciteta i prikupljanja podataka u veterinarskoj, uzgojno-selekcijskoj i fitosanitarnoj oblasti u skladu sa ustavnim nadležnostima	30
2.31. Podmjera: 7.7 Jačanje laboratorijskih kapaciteta na osnovu procjene i prijedloga nadležnih organa u skladu sa ustavnim nadležnostima	31
2.32. Podmjera: 7.8 Priprema i implementacija programa podrške proizvodnji visokokvalitetnog sjemena i sadnog materijala u skladu sa ustavnim nadležnostima	31
2.33. Podmjera: 7.9 Priprema i provođenju programa podrške za zaštitu zdravlja bilja i korišćenje i primjena proizvoda za zaštitu bilja	32

2.34. Podmjera: 7.10 Priprema i implementacija programa za zaštitu zdravlja životinja i unapređenje dobrobiti životinja	32
2.35. Podmjera: 8.1 Podršku proizvodnji, sertifikaciji i kontroli organske proizvodnje na svim nivoima, u skladu sa najboljim praksama EU-a i zahtjevima tržišta	33
2.36. Podmjera: 8.2 Izrada i provedba programa praćenja poljoprivrednog zemljišta (plodnost, zagađenje, erozija, pretvorba, itd.) i stvaranje regulatornog okvira za učinkovito praćenje stanja poljoprivrednog zemljišta	34
2.37. Podmjera: 8.3 Izrada i provođenje pilot programa za razvoj područja sa prirodnim ograničenjima (manje povoljna područja)	34
2.38. Podmjera: 9.2 Unapređenje i održavanje Sistema za identifikaciju i kretanje životinja u skladu sa ustavnim nadležnostima.....	35
2.39. Podmjera: 9.3 Unapređenje i održavanje FADN - Mreže računovodstvenih podataka sa farmi u skladu sa ustavnim nadležnostima	35
2.41. Podmjera: 10.1. Jačanje kapaciteta i povećanje efikasnosti ministarstava i pripadajućih javnih institucija i organizacija u skladu sa ustavnim nadležnostima.....	35
2.42. Podmjera: 11.1 Podrška mladim poljoprivrednicima i mladim preduzetnicima u ruralnim područjima	36
3. ANALIZA MJERA.....	36
3.1. Mjera 1: Direktna podrška poljoprivrednim proizvođačima.....	36
3.2. Mjera 2: Podrška investicijama poljoprivrednih preduzeća, proizvođačkih grupa i preradivača.....	37
3.3. Mjera 3: Podrška stručnom usavršavanju, razvoju znanja i osiguranju savjeta i informacija	38
3.4. Mjera 4: Podrška razvoju ruralne infrastrukture i poboljšanje dostupnosti usluga seoskom stanovništvu	39
3.5. Mjera 5: Podrška diversifikaciji u ruralnim područjima.....	39
3.6. Mjera 6: Podrška razvoju javne infrastrukture kvaliteta i usluga u poljoprivredno-prehrambenom sektoru.....	40
3.7. Mjera 7: Podrška sistemima i uslugama u veterinarskoj i fitosanitarnoj oblasti	42
3.8. Mjera 8: Podrška organskoj proizvodnji, zaštiti životne sredine i smanjenje uticaja klimatskih promjena	43
3.9. Mjera 9: Podrška razvoju administrativnog sektora i usluga informacione podrške.....	44
3.10. Mjera 10: Podrška razvoju kapaciteta institucionalnog upravljanja	45
3.11. Mjera 11: Multidisciplinarne aktivnosti.....	46
4. ANALIZA CILJEVA.....	46
4.1. Cilj 1: Osiguranje stabilnosti dohotka i izjednačavanje uslova poslovanja sa okruženjem.....	47

4.2. Cilj 2: Jačanje konkurentnosti poljoprivrede, šumarstva i ruralnih područja kroz povećanje nivoa investicija i unaprjeđenje prenosa znanja i promovisanje inovacija	48
4.3. Cilj 3: Unapređenje tržišnosti poljoprivredno-prehrambenih proizvoda kroz povećanje dodane vrijednosti, poboljšanje standarda kvaliteta i sigurnosti, i jačanje veza unutar lanaca vrijednosti	50
4.4. Cilj 4: Održivo upravljanje prirodnim resursima i prilagođavanje klimatskim promjenama	51
4.5. Cilj 5: Poboljšanje kvaliteta života u ruralnim područjima kroz ostvarivanje novih izvora prihoda i unapređenje fizičke infrastrukture, društvene uključenosti i dostupnosti javnih usluga	53
4.6. Cilj 6: Unapređenje institucionalnih sistema i kapaciteta i harmonizacija pravnog okvira, iz oblasti poljoprivrede i ruralnog razvoja, na svim nivoima vlasti u skladu s ustavnim nadležnostima, u pravcu postepenog približavanja zajedničkoj poljoprivrednoj politici EU	54
5. ANALIZA VIZIJE	55
5.1. Pokazatelji realizacije vizije razvoja poljoprivrede i ruralnih područja - Socijalno-ekonomski kontekst	55
5.2. Pokazatelji realizacije vizije razvoja poljoprivrede i ruralnih područja - Sektorski kontekst	56
5.3. Pokazatelji realizacije vizije razvoja poljoprivrede i ruralnih područja – Ekološki kontekst	58
6. FINANSIJSKI POKAZATELJI	59
7. ZAKLJUČCI	62
8. PREPORUKE	63

SKRAĆENICE

acquis	Pravna stečevina Evropske unije - (fran.) <i>acquis communautaire</i> , naziv koji se odnosi na cjelokupno dosad akumulirano pravo EU, odnosno na skup pravnih normi i odluka koje obvezuju sve zemlje članice unutar Evropske unije.
AICS	Italijanska agencija za međunarodnu saradnju (ita.) <i>Agenzia Italiana per la Cooperazione allo Sviluppo</i>
ASH	Agencija za sigurnost hrane Bosne i Hercegovine
BD	Brčko distrikt
BDV	Bruto dodana vrijednost - Poljoprivreda, šumarstvo i ribolov ()
BDP	Bruto dodana proizvodu
BHAS	Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine
BiH	Bosna i Hercegovina
DCF Forum	Forum za koordinaciju donatora - (eng.) <i>Donor Coordination Forum</i>
DEI	Direkcija za evropske integracije Bosne i Hercegovine
EK	Evropska komisija
EU	Evropska unija
FBiH	Federacija Bosne i Hercegovine
FMPVŠ	Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva
FZS	Federalni zavod za statistiku
GgCO ₂ ekvivalent	Ekvivalent ugljen dioksida je metrička jedinica, koja se koristi za upoređivanje različitih gasova koji prouzrokuju efekat staklene bašte na bazi njihovog potencijala za globalno zagrijavanje, na način da konvertuje količinu drugih gasova, na ekvivalentnu količinu ugljendioksida sa istim potencijalnom globalnog zagrijavanja.
GMO	Genetski modifikovan organizam
h	sat
ha	hektar
IP	individualni poljoprivrednik
Izvještaj	Izvještaj o realizaciji Strateškog plana ruralnog razvoja Bosne i Hercegovine (2018-2021) - Okvirni dokument za 2018. godinu
l	litar

LAG	Lokalna akciona grupa
LEADER	Liaison entre actions de développement rural (fra.) - veze između akcija ruralnog razvoja
MFT	Ministarstvo finansija i trezora Bosne i Hercegovine
mil	Milion
MPŠV RS	Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Republike Srpske
MSTEO	Ministarstvo spoljne trgovine i ekonomskih odnosa
Strateški plan	Strateški plan ruralnog razvoja Bosne i Hercegovine (2018-2021)-Okvirni dokument
OPŠV BD	Odjeljenje za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu Brčko Distrikt
PPG	poljoprivredno porodično gazdinstvo
N	Azot
NK	Azot-kalijum – u kontekstu ovog dokumenta odnosi se na mineralna gnojiva na bazi azota i kalijuma
NPK	Azot- fosfor-kalijum – u kontekstu ovog dokumenta odnosi se na mineralna gnojiva na bazi azota, fosfora i kalijuma
PK	Fosfor -kalijum – u kontekstu ovog dokumenta odnosi se na mineralna gnojiva na bazi fosfora i kalijuma
P2O5	Fosfor pentoksid - u kontekstu ovog dokumenta odnosi se na mineralna gnojiva sa aktivnom supstancom na bazi P2O5
Radna grupa	Radna grupa za praćenje provođenja Strateškog plana ruralnog razvoja Bosne i Hercegovine (2018-2021) – Okvirni dokument
RPG	Registar poljoprivrednih gazdinstava
RPK	Registar poljoprivrednih klijenata
RS	Republika Srpska
kg	Kilogram
KHKSPIRR	Kancelarija za harmonizaciju i koordinaciju sistema plaćanja u poljoprivredi, ishrani i ruralnom razvoju Bosne i Hercegovine
KM	Konvertibilna marka
K2O	Kalijum oksid - u kontekstu ovog dokumenta odnosi se na mineralna gnojiva sa aktivnom supstancom na bazi K2O
kom	Komada
KZV	Kancelarija za veterinarstvo Bosna i Hercegovina
Radna grupa	Radna grupa za praćenje provođenja Strateškog plana ruralnog razvoja Bosne i Hercegovine (2018-2021) – Okvirni dokument
RZS	Republički zavod za statistiku Republika Srpska

SIDA	Švedska agencija za internacionalni razvoj i saradnju (eng.) - Swedish International Development Cooperation Agency
t	Tona
TAIEX	Tehnička pomoć i razmjena informacija (eng.) - Technical Assistance and Information Exchange, je instrument EK za pružanje kratkoročne tehničke pomoći novim državama članicama i zemljama u procesu pristupanja EU u oblastima preuzimanja zakonodavstva EU i njegovog provođenja u domaći pravni sistem.
UNDP	United Nations Development Programme (eng) - Razvojni program Ujedinjenih nacija
UG	Uslovno grlo (stoke)
UN	Ujedinjene nacije
UZZB	Uprava Bosne i Hercegovine za zaštitu zdravlja bilja
VTK BiH	Vanjsko trgovinska komora Bosne i Hercegovine
ZPP	Zajednička poljoprivredna politika Evropske unije

1. UVOD

1.1. Pravna osnova za izradu Izvještaja o realizaciji Strateškog plana ruralnog razvoja Bosne i Hercegovine (2018-2021) - Okvirni dokument

Zakonom o poljoprivredi, prehrani i ruralnom razvoju BiH („Službeni glasnik BiH“, broj 50/08) (u daljem tekstu: Zakon), članom 12, stav (1), definisano je da se osnove za realizovanje politike ruralnog razvoja BiH određuju Strateškim planom ruralnog razvoja BiH. Pozivajući se na navedenu odredbu MSTEО, u saradnji sa nadležnim entitetskim institucijama, FMPVŠ i MPŠV RS, i OPŠV BD, koordiniralo izradu strateškog dokumenta. Strateški plan u skladu sa odredbama Zakona, član 12, stav (4), usvojila su oba doma Parlamentarne skupštine BiH, Predstavnički dom na svojoj 56. sjednici održanoj 31.01.2018. godine a Dom naroda na 36. sjednici održanoj 20.02.2018. godine.

Strateški plan izrađen je metodologijom “od sredine ka gore”, uz prihvatanje i korištenje izrađenih entitetskih strateških dokumenata i potpuno poštovanje nadležnosti entiteta, Brčko distrikta BiH i BiH. U obzir su uzete analize, ciljevi, mjere i planovi koji su već na snazi i implementiraju se u okviru postojećih strateških dokumenata (Srednjoročne strategije razvoja poljoprivrednog sektora u FBiH za period 2015.-2020. godina; Nacrta Programa ruralnog razvoja FBiH za razdoblje 2018.-2020. godina; Strateškog plana razvoja poljoprivrede i ruralnih područja RS, 2016-2020; Strategije razvoja poljoprivrede, prehrane i ruralnog razvoja u BD BiH za period 2008.–2013. godina).

Pravna osnova za izradu Izvještaja o realizaciji Strateškog plana ruralnog razvoja Bosne i Hercegovine (2018-2021) - Okvirni dokument za 2018. godinu, sadržana je u članu 12, Zakona, kojim je propisano:

- stav (5) – „MSTEО priprema i jednom godišnje izvještava Parlamentarnu skupštinu BiH o realizaciji Strateškog plana BiH“;
- stav (10) – „Svi nivoi vlasti na kojima se utvrđuju i usvajaju planovi, programi, projekti i mjere ruralnog razvoja odgovorni su za utvrđivanje regulatornih i operativnih mehanizama za odobravanje, realizaciju, nadzor nad realizacijom i izvještavanje o realizovanim programima, projektima i mjerama ruralnog razvoja“;
- stav (11) – „Svi nivoi vlasti na kojima se utvrđuju i usvajaju planovi ruralnog razvoja obavezni su da na zahtjev MSTEО, saraduju i obezbjeđuju informacije o planiranim i realizovanim programima, projektima i mjerama ruralnog razvoja“.

U skladu sa zakonskim odredbama, a kako bi Izvještaj bio potpuniji i relevantije oslikavao stepen realizacije, formirana je i Radna grupa za praćenje provođenja Strateškog plana ruralnog razvoja Bosne i Hercegovine (2018-2021) – Okvirni dokument, broj 12.02.1668/19, od 30.4.2019. godine.

Radna grupa je sačinjena od predstavnika MSTEО, MPŠV RS, FMPVŠ i OPŠV BD sa zadatkom da:

- prati provođenje Strateškog plana,
- utvrdi mehanizme za praćenje i ocjenu realizacije Strateškog plana;
- utvrdi indikatore za praćenje i ocjenu realizacije Strateškog plana;
- prikupi, analizira i obradi podatke neophodne za izradu godišnjih izvještaja.

1.2. Metodologija izrade Izvještaja o realizaciji Strateškog plana ruralnog razvoja Bosne i Hercegovine (2018-2021) - Okvirni dokument

Predstavnicima svih nadležnih institucija su aktivno učestvovali u radu Radne grupe, dajući doprinos u utvrđivanju neophodnih mehanizama za praćenje provođenja Strateškog plana i izradi neophodnih indikatora i tabela za prikupljanje podataka. Materijal koji je korišten za analizu, uključujući i tabele sa neophodnim podacima, jako je opširan i detaljan, i iako u velikom broju slučajeva nedostaju podaci za relevantne indikatore, daje okvirnu sliku o stanju i implementaciji usvojenog Strateškog plana. Pored predstavnika institucija koji su bili članovi Radne grupe, redovno su konsultovani i svoj doprinos su dale i druge institucije, uključujući ASH, UZZB, KZV, BHAS, KHKSPIRR, MFT, DEI, RZS i FZS.

Uzimajući u obzir sadržaj i strukturu Strateškog plana, pripremljeni Izvještaj pruža pregled rezultata implementacije strateških podmjera, mjera, ciljeva i strateške vizije u 2018. godini. Napredak u sektoru poljoprivrede i ruralnog razvoja, prikazan je kroz razliku vrijednosti indikatora u 2018. godini, koja je prva godina implementacije Strateškog plana, u odnosu na referentnu 2017. godinu.

Iako u većini slučajeva nedovoljni, prilikom izrade Izvještaja korišteni su isključivo podaci dostavljeni od nadležnih institucija. Prikupljanje i obrada podataka, kako je i očekivano, praćeno je nizom problema, kako zbog sporosti prikupljanja podataka, nedostatkom podataka, različitim metodologijom prikupljanja podataka ali i potpunim neslaganjem istih podataka iz različitih izvora. Svi ovi problemi odrazili su se na dinamiku izrade Izvještaja, sadržaj i obuhvat analize koja je u direktnoj zavisnosti od kvaliteta informacija dostavljenih od nadležnih institucija.

2. ANALIZA PODMJERA

Strateškim planom, u 2018. godini, planirana je implementacija šezdeset šest (66) podmjera, od čega su se ukupno na svim nivoima u BiH, aktivnosti vodile na 43 podmjere, odnosno 65,15%. Prema dobijenim podacima, FMPVŠ je vodilo aktivnosti na implementaciji 10 podmjera (15,15 %), MPŠV RS 34 podmjere (51,52 %) i u OPŠV BD na 13 podmjera (19,70 %).

Pored institucija entiteta i BD, nadležnosti u implementaciji Strateškog plana imaju i institucije na nivou BiH, a to su, kako je i definisano Strateškim planom, MSTEО, UZZB, KZV i ASH. MSTEО učestvuje u implementaciji dvije podmjere, od kojih je u prvoj godini implementacije strateškog dokumenta realizovana jedna (50%). Od 8 podmjera iz svoje nadležnosti UZZB implementirala je četiri (50%), KZV je imala aktivnosti na svih 8 (100%) podmjera iz svoje nadležnosti dok je ASH implementirala 5 (62,50%) od 8 predviđenih podmjera.

Kada se uporedi uspješnost realizacije podmjera između prve godine implementacije Strateškog plana (2018) i referentne godine (2017), može se konstatovati da je realizovano 8 podmjera više, što je povećanje od 22,86%. U ovo povećanje ubraja se rasta aktivnosti u FMPVŠ za 2 podmjere (25,00%), MPŠV RS za 6 podmjera (21,43%), OPŠV BD za 1 podmjeru (8,33%) i ASH za 1 jednu (25,00%).

Od 66 planiranih podmjera, u izvještajnom periodu za 2018. godinu, 23 podmjere (34,85 %) nisu uopšte implemetirane.

Prilikom odabira indikatora podmjera moralo se voditi računa specifičnostima u sistemima podsticaja u entitetima i BD, gdje su odabrani indikatori koji će objektivno predstaviti napredak u implementaciji podmjera, a da podaci budu mjerljivi i dostupni u svim nadležnim institucijama. Uzimajući u obzir da nadležne institucije u svojim sistemima imaju podatke koji su prikupljeni različitim metodologijom, u nekim slučajevima nije bilo moguće sačiniti zbirnu analizu, niti bi njihov zbir bio relevantan podatak. To se prije svega odnosi na podatke o korisnicima/PPG, količinama izraženim u različitim mjernim jednicama ili pak, o finansijskim sredstvima koja se isplaćuju po različitim metodologijama.

U teoriji indikator isplaćen iznos podsticajnih sredstava, po svojoj strukturi je proizvod indikatora količine proizvoda i indikatora iznos novčane podrške, međutim u praksi za svaku mjeru određeni su maksimalni iznosi premije/investicije, stoga je vrijednost ovog indikatora različita u odnosu na matematički rezultat. Raspoloživost podataka u BD je manja, nego što je to slučaj u entitetima, stoga su nadležna institucija OPŠV BD, pronašla alternativni model za prikaz podataka. Za potrebe ovog izvještaja korišteni su podaci o ukupnom broju PPG i pravnih lica upisanih u RPG/klijenata kao i vrijednosti realizacije na bazi procenta ukupnog izvršenja.

2.1. Podmjera: 1.1 Direktna plaćanja stočarstvu i ribarstvu

S obzirom da se u okviru podmjere 1.1. koja se odnosi na direktna plaćanja u stočarstvu i ribarstvu podržavaju različite vrste i kategorije domaćih životinja, a u nastojanju da se sagleda promjena u količini proizvodnje odabrani indikator je broj podržanih uslovnih grla, čija vrijednost se dobija množenjem koeficijentata za UG i količine proizvoda, rezultat ovog pristupa su vrijednosti izražene u decimalnim brojevima. Ovaj metod nije primijenjen na BD jer su se podsticaji dodjeljuju po grlu stoke.

Federacija Bosne i Hercegovine

U 2018. godini, FMPVŠ podneseno je 25.493,00 zahtjeva za podsticaje, što je umanjeње za -8.788,00 zahtjeva (-26%), u odnosu na referentnu 2017. godinu, od toga je odobreno 25.427,00 zahtjeva, što je u poređenju sa prethodnom godinom umanjeње od -8.128,00 (-24%). Broj korisnika po odobrenim zahtjevima je 9.922,00, što je manje za -6.766,00 (-41%) u odnosu na 2017. godinu.

Ako posmatramo razlike u količini proizvoda između 2018./2017. godine, uočava se povećanje u količini proizvoda i to za 11 aktivnosti, od ukupno 20 (npr. košnice pčela, proizvodnja morske ribe). Kod osam aktivnosti je zabilježen pad, najveći pad je kod aktivnosti Uzgoj rasplodne stoke - rasplodnih junica 8.597,00/3.495,00 kom. Kod jedne aktivnosti količina proizvoda ostala je ista (Uzgoj zaštićenih pasmina).

Iznos novčane podrške u 2018. godini, izostao je za muzne krave (kom), a za mjeru uzgoj matičnog jata - pilenki lake roditeljske linije (kom), izostala je podrška u obje posmatrane godine.

Isplaćeni iznos podsticajnih sredstava u 2018.godini iznosio je 51.365.623,54 KM (što je umanjeње od -5.285.932,46 KM (-9%), u odnosu na prethodnu kalendarsku godinu. Sa ovim iznosom podržano je 51.310,96 uslovnih grla, što je manje u poređenju sa 2017. godinom za -34.699,85 (-40%).

Republika Srpska

U prvoj godini implementacije Strateškog plana broj podnesenih zahtjeva MPŠV RS je iznosio 5.839,00, što je povećanje od 790,00 (16%) u odnosu na prethodnu godinu. Od ukupnog broja podnesenih zahtjeva odobreno je 5.270,00 zahtjeva, što je više za 473,00 (10%). Korisnika po odobrenim zahtjevima u 2018. godini bilo je 7.617,00, što je povećanje za 197,00 (3%).

Posmatrano kroz indikator količina proizvoda za period 2018/2017 godina, u RS evidentano je povećanje. Od 16 aktivnosti zabilježeno je povećanje količine proizvoda kod 10 aktivnosti, od čega je najznačajnije vezano za aktivnost: premija za matice (3.020,00 kom/13.999,00 kom). Smanjenje količine proizvoda je evidentirano kod četiri aktivnosti, a najznačajniji pad je kod premije za priplodne krmače (36.861,00 kom/13.028,00 kom).

U 2018. godini je došlo do povećanja iznosa novčane podrške za 6 aktivnosti u odnosu na 2017. godinu (najznačajnije je povećana premija za krmače 70/280 KM), nije bilo promjena u iznosu podrške za dvije aktivnosti (premija za priplodne koze i ovce (kom.) i premija za mlijeko (l)), dok je kod 7 aktivnosti zabilježen pad iznosa podrške (najviše je smanjena premija za sistem uzgoja krava-tele 240,00/200,00 kom).

Ukupan iznos podsticajnih sredstava za 2018. godinu iznosio je 36.671.967,99 KM, što je povećanje naspram prethodne godine od 2.005.754,19 KM (6%). U posmatranoj godini podržano je 12.985.883,50 uslovnih grla, što je manje za -468.683,72 (-3%), nego u prethodnoj godini.

Brčko distrikt Bosne i Hercegovine

U BD za 2018. godinu broj podnesenih zahtjeva je iznosio 2.381,00 što je povećanje za 11%, u odnosu na prethodnu godinu, broj odobrenih zahtjeva i broj korisnika je jednak 2.137,00, što je povećanje za 10%.

Mjereno indikatorom količina proizvoda, u BD došlo je do povećanja proizvodnje, od ukupno 17 aktivnosti povećanje je zabilježeno kod 10, a najznačajnije je vezano za aktivnost: tov svinja 19.036/27.524,00 kom. Smanjenje je zabilježeno kod 5 aktivnosti, a najznačajnije je kod aktivnosti rasplodne junice 740/478,00 kom. Jedna aktivnost implementirana u 2017. godini, nije nastavljena u 2018. (koke nosilje), dok je uvedena jedna nova aktivnost (uzgoj ribe - nabavna cijena riblje mladi).

Promjena u iznosu novčane podrške (KM/po jedinici mjere), u BD za posmatrani period nije bilo. Isplaćen iznos podsticajnih sredstava je 6.548.635,50 KM, što je povećanje od 18% u odnosu na 2017. godinu. Kod indikatora broj podržanih uslovnih grla, evidentiran je pad od -9%, u BD je podržano 799.735,00 uslovnih grla, u 2018. godini.

Ukupno u Bosni i Hercegovini

Ukoliko posmatramo ukupne rezultate direktnih plaćanja u stočarstvu i ribarstvu može se zaključiti da je došlo do smanjenja broja podnesenih zahtjeva i broja odobrenih zahtjeva za -7.770 (-19%) kao i broja korisnika po odobrenim zahtjevima za 6.369 (-24%). Isplaćen iznos podsticajnih sredstava smanjen je za 2.304.561,97 (-2%), a broj podržanih uslovnih grla je manji za 578.890,57 (-4%).

2.2. Podmjera: 1.2 Direktna plaćanja u biljnoj proizvodnji

Federacija Bosne i Hercegovine

Broj podnesenih zahtjeva za direktna plaćanja u biljnoj proizvodnji u 2018. godini je iznosio 3.535, što je za 197 zahtjeva više (6%), nego prethodne godine. Od ovog broja odobreno je 3.428 zahtjeva, što je povećanje za 183 (6%), a broj korisnika po odobrenim zahtjevima je 3.339, što je više za 188 (6%) u odnosu na 2017. godinu.

Podaci o količini proizvoda nisu dostupni za FMPVŠ. Podsticaji za biljnu proizvodnju dodjeljuju se prema ha zasijanog zemljišta.

Iznos novčane podrške po jedinici mjere je smanjen po svim aktivnostima u 2018. godini i razlikuje se između fizičkih i pravnih lica, tako da je npr. za Proizvodnju krmnog bilja - silažni kukuruz, stočni grašak i grahorice (ha) iznos podrške sa 300 KM u 2017. godini smanjen u 2018. godini iznosio je za fizička lica 219 KM/ha, a za pravna 279 KM/ha.

U prvoj godini implementacije isplaćeno je 9.404.281 KM podsticajnih sredstava za direktna plaćanja u biljnoj proizvodnji, dok je u 2018. godini zabilježen iznos od 9.632.847 KM, što je povećanje od 2%.

Broj obrađenih ha za koje su isplaćeni podsticaji iznosio je u 2017. godini 19.453 ha, a 2018. godini 21.011 ha, što je uvećanje za 1.158,00 ha, odnosno 8%.

Republika Srpska

Broj podnesenih zahtjeva u 2018. godini koji su se odnosili na direktna plaćanja u biljnoj proizvodnji je iznosio 699, što je manje za 3.572 (-84%) u odnosu na prethodnu godinu. Broj odobrenih zahtjeva je 662, što je umanjeње za 1.463,00 (-69%). Broj korisnika po odobrenim zahtjevima je 2.942, što je manje za -1.579 (-35%).

Ukupan iznos proizvodnje za 2018. godinu iznosio je 31.421.732,87 t, što je povećanje od 4.837.044,76 t (18%), u odnosu na prethodnu godinu. U RS podsticaji za biljnu proizvodnju dodjeljuju se prema količini proizvoda, osim za organsku proizvodnju (koja je izuzeta iz navedene količine proizvodnje), koja se podstiče po ha zasijane površine.

U vrijednostima indikatora iznos novčane podrške (KM/po jedinici mjere), u 2018. godini, zabilježene su značajne promjene. Najveća promjena je vezana za aktivnost Premija za sjemenski kukuruz, gdje je podsticaj povećan sa 0,13 KM u 2017. godini, na 1,87 u 2018. godini, što je povećanje od 1.334,62%,

a najveće smanjenje je zabilježeno kod premije za proizvedenu i prodatu heljdu i aromatično i ljekovito bilje 0,79/0,28 KM (-64,94%).

U 2018. godini isplaćen je iznos podsticajnih sredstava od 7.227.054,78 KM, što je povećanje od 1.877.333,28KM (35%).

U RS ne vodi se evidencija o broju obrađenih ha za koje su isplaćeni podsticaji, jer se podsticaji isplaćuju prema jedinici proizvoda.

Brčko distrikt Bosne i Hercegovine

Tokom 2018. godine evidentiran je napredak u implementaciji ove podmjere u BD. Broj podnesenih zahtjeva za prvu godinu implementacije iznosio je 2.717, što je povećanje od 111 (4%). Isti rast su imali i indikatori broj odobrenih zahtjeva i broj korisnika po odobrenim zahtjevima 2.442, što je za 97 (4%) zahtjeva više nego u prethodnoj godini.

Podsticaji za biljnu proizvodnju u BD dodjeljuju se prema ha zasijanog zemljišta a podaci o količini proizvoda za BD nisu dostupni.

Iznos novčane podrške (KM)/po jedinici mjere najznačajnije je povećan za malinu 0,9 KM/7,43 KM (725,56%) dok je najznačajnije smanjenje zabilježeno kod jagode 3,38/0,90 KM (-73,37%). U 2018. godini su izostale dvije aktivnosti koje su podsticane u prethodnoj godini, a to su paprike i gljive, dok je uvedena podrška za heljdu.

Isplaćen iznos podsticajnih sredstava u 2018. godini iznosio je 3.897.768,34 KM, što je porast u odnosu na 2017. godinu, za 328.812,75 KM, odnosno za (9%).

Rastao je i broj obrađenih ha za koje su isplaćeni podsticaji 9.592,14 ha u prvoj godini implementacije, što je više za 474,96 ha u odnosu na referentnu godinu ili za 5%.

Ukupno u Bosni i Hercegovini

Analizirajući ukupnu podršku biljnoj proizvodnji u BiH, prema kvantitativnim indikatorima, može se zaključiti da je broj podnesenih zahtjeva u 2018. godini manji za -3.264,00 (-32%), u odnosu na 2017. godinu. Broj odobrenih zahtjeva je manji za -1.183,00 (-15%), a broj korisnika je po odobrenim zahtjevima, u 2018. godini manji je za -1.294,00 (-13%), u odnosu na prethodnu godinu. Broj obrađenih ha za koje su isplaćeni podsticaji je u porastu od 2.443.002,03 ha (13%).

2.3. Podmjera: 1.3 Direktna plaćanja po jedinici inputa i outputa

Federacija Bosne i Hercegovine i Brčko distrikt Bosne i Hercegovine

U prvoj godini implementacije Strateškog plana, FMPVŠ i OPŠV BD, nisu provodili aktivnosti vezane za direktna plaćanja po jedinici inputa i outputa.

Republika Srpska

Broj podnesenih zahtjeva u posmatranoj 2018. godini iznosio je 25.213, što je više za 1.473 (6%) u odnosu na referentnu godinu. Broj odobrenih zahtjeva i broj korisnika po odobrenim zahtjevima je jednak, i iznosio je 23.938 što je povećanje od 708 u odnosu na 2017. godinu, što iskazano u procentima iznosi 3%.

Podsticaji za podmjeru 1.3. se isplaćuju prema ha zasijanog zemljišta. U prvoj godini implementacije Strateškog plana u okviru podmjere 1.3. podržane su tri aktivnosti, regres po ha sjetvene površine za strna žita sa 200 KM/ha, regres po ha sjetvene površine za soju sa 150 KM/ha i regres po ha za dizel gorivo 0,60 KM/ha. U iznosima podrške nije bilo promjene, s tim što je u 2018. godini uvedena podrška za soju, koja se nije primjenjivala u 2017. godini.

U 2018. godini isplaćeni iznos podsticajnih sredstava, iznosio je 11.061.720,80 KM, što je uvećanje od 8.933.557,53 KM (420%)

Broj ha podržanim po jedinici inputa i outputa za 2018./2017., ostao je nepromenjen i iznosi za strna žita 18.770 ha, za soju 121.648 ha, a dizel gorivo je regresirano za 2.220 ha.

Ukupno u Bosni i Hercegovini

Aktivnost na implementaciji ove podmjere bila je samo u RS. I u Strateškom planu navedeno je da bi bilo potrebno u budućem periodu postepeno prelaziti na podršku po jedinici površine ili grlu.

2.4. Podmjera: 1.4 Direktna plaćanja za druge poljoprivredno-prehrambene proizvode Federacija Bosne i Hercegovine

U toku 2018. godine podneseno je 7 zahtjeva, za podsticaje u okviru podmjere 1.4., što je smanjenje za 8 zahtjeva u odnosu na prethodnu godinu ili iskazano u procentima -53 %. Broj odobrenih zahtjeva je 6, što je manje za -7 (-54%) zahtjeva u poređenju sa 2017. godinom, dok je broj korisnika po odobrenim zahtjevima iznosio 6 za 2018. godinu, za 6 (-80%) manje u odnosu na prethodnu.

U FMPŠV podmjera direktna plaćanja za druge poljoprivredno-prehrambene proizvode odnosila su se na proizvodnju deklarisanog sadnog materijala iz grupe krošnjastog voća (koštičavo, jabučasto i jezgrasto), kao i jagodičastog voća (malina, kupina, borovnica i brusnica), te sadnica vinove loze, gdje je jedinična mjera komad te je moguće prikazati ukupni zbir. Količina proizvedenih sadnica u 2018. godini iznosila 386.173,00 kom, što je za -1.520.064,00 kom (-80%), manje u odnosu na prethodnu godinu, a glavni razlog smanjenja je što proizvodnja sadnica maline, Programom novčanih podrški u 2018. godini nije podržana.

Vrijednosti pokazatelja iznos novčane podrške takođe su bile u padu; deklarisan sadnice krošnjastog voća 0,45/0,41 KM/kom (-8,89%), deklarisan sadnice jagodičastog voća 0,30/0,27 KM/kom (-10,00%) i deklarisan sadnice vinove loze 0,45/0,41 KM/kom (-8,89%).

Tokom 2018. godine, isplaćeno je 158.330,80 KM podsticajnih sredstava, što je -477.197,20 KM (-75%), manje u odnosu na referentnu godinu.

Republika Srpska i Brčko distrikt Bosne i Hercegovine

U prvoj godini implementacije Strateškog plana, MPŠV RS i OPŠV BD, nisu provodili aktivnosti u okviru podmjere 1.4.

Ukupno u Bosni i Hercegovini

Aktivnost na implementaciji ove podmjere bila je samo u FMPVŠ.

2.5. Podmjera: 2.1 Podrška investicijama u stočarstvu i ribarstvu Federacija Bosne i Hercegovine

U toku 2017. i 2018. godine, FMPVŠ, prema dobijenim podacima nije finansijski podržalo aktivnosti u okviru podmjere 2.1. koja se odnosi na podršku investicijama u stočarstvu i ribarstvu.

Republika Srpska

U 2018. godini MPŠV je primilo 50 zahtjeva za podsticaje, što je za 2 (4%) prijave više nego u prethodnoj godini. Vrijednosti indikatora broj odobrenih zahtjeva i broj korisnika po odobrenim zahtjevima je bila ista, u 2018. godini je iznosila 18 zahtjeva/korisnika, što je manje za -27 zahtjeva/korisnika nego u prethodnoj godini, odnosno za -60%.

U Republici Srpskoj došlo je do povećanja u iznosu finansijske podrške za investicije u stočarstvu i ribarstvu. Ukupna vrijednost realizovanih investicija iznosila je 481.635,40 KM, što je za 433.562,70 KM (902%) više nego u prethodnoj godini. Za ove investicije, MPŠV RS je isplatilo iznos podsticajnih sredstava od 115.502,20 KM, što je povećanje od 104.386,95 KM (939%), u odnosu na referentnu godinu. Odnos ukupne investicije i podrške ostao je isti (oko 24%).

Brčko distrikt Bosne i Hercegovine

U BD iako je zabilježen veći broj aplikacija, finansijski pokazatelji pokazuju pad.

Tako je broj podnesenih zahtjeva u 2018. godini iznosio 50 što je za 14 zahtjeva (39%) više. Broj odobrenih zahtjeva/korisnika iznosio je 45 što je 11 zahtjeva više (32%).

Ukupna vrijednost ulaganja/investicije je 762.081,94 KM, što je smanjenje od -905.634,39 KM(-54%), dok je isplaćen iznos podsticajnih sredstava od 228.624,58 KM, što je umanjeње od -271.690,32 KM (-54%). Odnos ukupne investicije i podrške ostao je isti (oko 30%).

Ukupno u Bosni i Hercegovini

Indikatori podmjere 2.1. na nivou BiH su zbir aktivnosti realizovanih u RS i BD, tako da je zbirni rezultat parametra broj podnesenih zahtjeva imao porast od 19 % dok su svi drugi parametri zabilježili pad: broj odobrenih zahtjeva i broj korisnika po odobrenim zahtjevima -20%, ukupna vrijednost ulaganja/investicije -28 % i isplaćen iznos podsticajnih sredstava -33 %.

2.6. Podmjera: 2.2 Podrška investicijama u biljnoj proizvodnji

Federacija Bosne i Hercegovine

U toku 2017. i 2018. godine, FMPVŠ nije finansiralo aktivnosti u okviru podmjere 2.2. koja se odnosi na podršku investicijama u biljnoj proizvodnji.

Republika Srpska

U 2018. godini za podmjeru 2.2, evidentirano je smanjenje broja podnesenih (i odobrenih) zahtjeva dok je povećan iznos dodijeljenih podsticajnih sredstava. Podneseno je 45 zahtjeva, što je manje za -86 (-66%), u odnosu na 2017. godinu, broj odobrenih zahtjeva je iznosio 36 što je pad od -48 (-57%). Smanjenje broja podnesenih zahtjeva reflektovalo se i na broj korisnika po odobrenim zahtjevima, vrijednost indikatora je iznosila 20 u posmatranoj godini, što je manje za -64 (-76%), o odnosu na prethodnu.

Očekivano manja je i ukupna vrijednost ulaganja/investicije, koja je u 2018. godini iznosila 2.177.621,02 KM, što je manje za -717.117,96 KM (-25%), u odnosu na 2017. godinu. Pozitivan pomak zabilježen kod indikatora koji se odnosi na isplaćeni iznos podsticajnih sredstava od 583.767,45 KM, što je više u poređenju sa prethodnom godinom za 55.691,58 KM (11%).

U MPŠV RS ne vodi se evidencija o broju ha koji su podržanih kroz podmjeru 2.2, te za ovaj indikator nemamo vrijednosti.

Brčko distrikt Bosne i Hercegovine

Indikatori koji se odnose na dinamiku apliciranja, i u BD su u 2018. godini pokazali pad, dok su finansijski indikatori u rastu. Tako je broj podnesenih zahtjeva 54, što je manje za -3 (-5%). Broj odobrenih zahtjeva/korisnika iznosio 49, što je u odnosu na 2017. godinu manje za -3 (-6%).

Specifično za OPŠV BD je da se ukupna vrijednost investicije - plaćanje za izgradnju staklenika i plastenika, i podizanje novih zasada voća, vrši po jedinici površine, dok se za prerađivačke kapacitete i ostale investicije vrši u procentu od 30% od nabavne vrijednosti. Tako da je ukupna vrijednost ulaganja/investicije u 2018. godini bila 273.734,64 KM, viša za 120.450,76 KM (79%) u odnosu na prethodnu godinu, a isplaćen iznos podsticajnih sredstava iznosio je 186.402,02 KM, što je više za 34.907,53 KM (23%), nego u 2017. godini. Odnos investicije i podrške u 2017. godini je bio gotovo 100% dok je u 2018. godini taj procenat, prema dobijenim podacima, iznosio 68%.

Kroz podmjeru 2.2. u BD, podržano je 31,32 ha, u prvoj godini implementacije Strateškog plana, što je više za 7,99 ha, odnosno (34%), nego u referentnoj godini.

Ukupno u Bosni i Hercegovini

Kada govorimo o mjeranim indikatorima ukupno u BiH, aktivnosti su vođene u RS i BD. Broj podnesenih zahtjeva imao smanjenje od -47%, broj odobrenih zahtjeva od -38%, broj korisnika po odobrenim zahtjevima je imao smanjenje od -49%, a ukupna vrijednost ulaganja/investicije smanjenje od -20%. Indikator koji se odnosi na isplaćen iznos podsticajnih sredstava povećan je za 13% kao i broj podržanih ha 34% (podatak koji se odnosi samo na BD).

2.7. Podmjera: 2.3 Podrška investicijama u poljoprivrednu mehanizaciju

Federacija Bosne i Hercegovine

FMPVŠ u referentnoj 2017. godini nije implementiralo podmjeru Podrška investicijama u poljoprivrednu mehanizaciju i opremu.

Mjera je uvedena 2018. godine po Modelu ruralnog razvoja i odnosila se na: Investicije u nove poljoprivredne strojeve i priključne uređaje za biljnu i stočarsku proizvodnju i Investicije u novu opremu za biljnu i stočarsku proizvodnju.

U okviru investicija u nove poljoprivredne strojeve i priključne uređaje za biljnu i stočarsku proizvodnju, FMPVŠ je podržalo 37 aktivnosti (npr. nabavka novih traktora, kombajna i priključnih oruda...). Broj podnesenih zahtjeva je iznosio 158, a broj odobrenih zahtjeva/korisnika je 134. Ukupno isplaćenih podsticajnih sredstava za ovu mjeru je 781.494,20 KM što je 25% od ukupnih prihvatljivih troškova propisanih Pravilnikom o načinu i uslovima ostvarivanja novčane podrške po modelu podsticaja proizvodnji.

Putem investicija u novu opremu za biljnu i stočarsku proizvodnju, u 2018. godini, podržano je 30 aktivnosti (npr. oprema za navodnjavanje, zaštitu od grada, mraza i sl.; oprema i uređaji za hranjenje i napajanje životinja, mljekovodi, oprema za sušenje i pakovanje gnojiva peradi; košnice, oprema za selidbu pčela; oprema za mrjestilišta ili uzgajališta ribe, specijalizirana vozila, strojevi za preradu hrane za ribe i sl....). Broj podnesenih zahtjeva je iznosio 67, a broj odobrenih zahtjeva/korisnika je 51. Ukupno isplaćenih podsticajnih sredstava za ovu mjeru je 460.062,18 KM, što je 25% od ukupnih prihvatljivih troškova propisanih Pravilnikom o načinu i uslovima ostvarivanja novčane podrške po modelu podsticaja proizvodnji.

Republika Srpska

U referentnoj 2017. godini MPŠV nije implementiralo podmjeru Podrška investicijama u poljoprivrednu mehanizaciju. Podmjera je uvedena 2018.godine i obuhvatila je dvije aktivnosti: nabavku traktora i priključaka za traktore. Broj podnesenih zahtjeva je iznosio 878, a broj odobrenih zahtjeva/korisnika je 281. Ukupna vrijednost ulaganja/investicije 18.245.872,79 KM, isplaćen iznos podsticajnih sredstava 2.362.867,48 KM što je oko 13% od ukupne investicije.

Brčko distrikt Bosne i Hercegovine

U BD vrijednosti svih parametara podmjere 2.3. su u 2018. godini zabilježili pad, u odnosu na 2017. godinu i to: broj podnesenih zahtjeva 201/-17 (-8%), broj odobrenih zahtjeva 179/-19 (-10%), broj korisnika po odobrenim zahtjevima 179/-19 (-10%), ukupna vrijednost ulaganja/investicije 1.439.590,20/ -467.790,11 (-25%), isplaćen iznos podsticajnih sredstava 431.877,06 KM/ -140.337,03 KM (-25%) i ukupna vrijednost nabavljene opreme 1.439.590,20 KM/-467.790,11 (-25%). Iznos podrška bio je 30% od ukupne investicije.

Ukupno u Bosni i Hercegovini

Kada sumiramo rezultate podmere 2.3., u 2018. godini u realizaciju ove podmjere uloženo je 4.385.346,45 KM što je povećanje za sedam puta u odnosu na 2017. godinu.

2.8. Podmjera: 2.4 Podrška izgradnji infrastrukture za navodnjavanje, odvodnjavanje i zaštitu od poplava

Federacija Bosne i Hercegovine

U toku 2017. i 2018. godine, FMPVŠ nije finansiralo aktivnosti kojim se podržava izgradnje infrastrukture za navodnjavanje, odvodnjavanje i zaštitu od poplava.

Republika Srpska

U prvoj godini implementacije Strateškog plana, RS je značajnije pojačala aktivnosti koje se vežu za ovu podmjeru. Broj podnesenih zahtjeva u posmatranoj godini je iznosio 655, što je više za 418

zahtjeva (176%), nego u 2017. godini, broj odobrenih zahtjeva/korisnika je 483, što je povećanje od 272 zahtjeva (129%).

Takođe povećana su i ulaganja. Ukupna vrijednost ulaganja/investicije u 2018. godini iznosila je 11.040.169,84 KM, što je više za 9.568.618,51 KM (650%), a isplaćen je iznos podsticajnih sredstava od 4.382.743,72 KM, što je više za 3.882.743,72 KM (777%). Odnos investicije i podsticaja u 2018. godini iznosio je 39% a u 2017. godini 34%.

Zbog specifičnosti procedure pri obradi zahtjeva za podsticaje, koji se podnose u okviru podmjere 2.4., nije moguće dobiti podatke o površini poljoprivrednog zemljišta na osnovu priloženih faktura.

Brčko distrikt Bosne i Hercegovine

U toku 2018. godine u OPŠV BD podneseno je 5 zahtjeva za podsticaje u okviru predmetne podmjere, što je manje za -2(-29%), u odnosu na prethodnu godinu. Broj odobrenih zahtjeva/korisnika bio je 5 što je manje za -1 (-17%) u odnosu na 2017. godinu

Finansijski parametri su pokazali rast, te je ukupna vrijednost ulaganja/investicije iznosila 8.675,77 KM, što je za 876,64 KM (11%) više, a isplaćen je iznos podsticajnih sredstava od 2.602,73 KM, što je više za 262,99 KM (11%). Odnos investicije i isplaćene podrške je 30%.

Ukupno u Bosni i Hercegovini

Zbirni rezultati aktivnosti u RS i BD bilježe povećanje i to: broj podnesenih zahtjeva od 170%, broj odobrenih zahtjeva/korisnika 125%, ukupna vrijednost ulaganja/investicije 647% kao i isplaćeni iznos podsticajnih sredstava 773%.

2.9. Podmjera: 2.5 Podrška uspostavljanju i razvoju proizvođačkih grupa (udruženja/udruga, zadruga i dr.)

Federacija Bosne i Hercegovine

U 2018. godini, za podršku u okviru podmjere koja se odnosi na podršku uspostavljanju i razvoju proizvođačkih grupa, podnesena su 32 zahtjeva, što je za 29 zahtjeva više nego u prethodnoj godini. Broj odobrenih zahtjeva i broj korisnika je u bio isti i iznosio je 28, što je povećanje od 27 zahtjeva u odnosu na referentnu godinu.

I finansijski indikatori su zabilježili značajan porast u 2018. godini, ukupna vrijednost ulaganja/investicije je bila 236.179,68 KM, a isplaćeni iznos podsticajnih sredstava je iznosio 59.044,92 KM.

Broj članova proizvođačkih grupa podržanih u 2018. godini je bio 912.

Republika Srpska

U implementaciji podmjere 2.5. tokom 2018. godine, registrovan je pozitivan pomak prema svim kvantitativnim pokazateljima uspješnosti. Tako je broj podnesenih zahtjeva u posmatranoj godini iznosio 33, što je za 6 (22%) kao i broj odobrenih zahtjeva/korisnika koji je iznosio 24 zahtjeva u 2018. godini, što je za 4 (20%) zahtjeva više nego u prethodnoj godini.

Povećane su i finansijska sredstva; ukupna vrijednost ulaganja/investicije je iznosila 4.299.711,86 KM, što je više za 3.466.210,77 KM (416%), dok je iznos isplaćenih podsticajnih sredstava bio 169.876,90 KM, što je više za 69.673,69 KM (70%). Odnos investicije i podrške u okviru ove podmjere, prema dostavljenim podacima, smanjena je sa 12% u 2017. godini na 4% u 2018. godini.

U 2018. godini, nije bilo novoosnovanih proizvođačkih grupa.

Brčko distrikt Bosne i Hercegovine

U toku 2017. i 2018. godine, OPŠV BD nije finansiralo aktivnosti u okviru podmjere 2.5.

Ukupno u Bosni i Hercegovini

Ukupno u BiH broj podnesenih zahtjeva povećan za 117%, a broj odobrenih zahtjeva i broj korisnika po odobrenim zahtjevima za 148%. Ukupna vrijednost ulaganja/investicije je za 443% veća, a isplaćen iznos podsticajnih sredstava za 127 %.

Broj članova proizvođačkih grupa je povećan za 100 %, a odnosi se samo na FBiH, jer podaci o ovom indikatoru u RS nisu dostupni. Podaci o broju novoosnovanih proizvođačkih grupa nisu na raspolaganju.

2.10. Podmjera: 2.6. Podrška investicijama u proizvodnji energije iz biomase iz poljoprivrednog otpada

Federacija Bosne i Hercegovine

U toku 2017. i 2018. godine, FMPVŠ nije finansiralo aktivnosti u okviru podmjere koja se odnosi na podršku investicijama u proizvodnji energije iz biomase iz poljoprivrednog otpada.

Republika Srpska

MPŠV RS je u 2018. godini je podržalo implementaciju podmjere 2.6.

Evidentiran je jedan zahtjev koji je i odobren. Investicija je bila u iznosu od 363.709,71 KM, isplaćen iznos podsticajnih sredstava 100.000,00 KM, a količina proizvedene energije 2,00 MW. Odnos investicije i podrške je oko 27%.

Brčko distrikt Bosne i Hercegovine

U toku 2017. i 2018. godine, OPŠV BD nije finansiralo aktivnosti u okviru podmjere 2.5.

Ukupno u Bosni i Hercegovini

U 2018. aktivnosti na implemenatciji ove podmjere vođene su samo u RS.

2.11. Podmjera: 2.7. Podrška investicijama u infrastrukturu i opremu za skladištenje, preradu i marketing poljoprivredno-prehrambenih proizvoda

Federacija Bosne i Hercegovine

U toku 2017. i 2018. godine, FMPVŠ nije finansiralo aktivnosti u okviru podmjere koja se odnosi na podršku investicijama u infrasrukturu i opremu za skladištenje, preradu i marketing poljoprivredno-prehrambenih proizvoda.

Republika Srpska

Podmjera 2.7. uvedena je 2018. godine, kada je podneseno 53 zahtjeva za podsticaje. U prvoj godini implementacije, broj odobrenih zahtjeva i broj korisnika po odobrenim zahtjevima je bio 9 a isplaćeni je iznos podsticajnih sredstava od 575.216,32 KM.

MPŠV RS ne raspolaže podacima o indikatorima o kapacitetu novoizgrađenih skladišta (t) i podržanim kapacitetima opreme za preradu (t).

Brčko distrikt Bosne i Hercegovine

Broj podnesenih zahtjeva u 2018. godini iznosio je 9, što je za -20 (-68,97%) aplikacija manje nego u 2017. godini. Broj odobrenih zahtjeva i broj korisnika po odobrenim zahtjevima je bio isti i iznosio je 9 u prvoj godini implementacije Strateškog plana, što je za -19 (-67,86%) zahtjeva, manje u odnosu na referentnu godinu. Isplaćeni je iznos posticajnih sredstava od 114.461,63 KM, što je manje za -173.204,06 KM (-60,21%).

OPŠV BD ne raspolaže podacima o indikatorima o kapacitetu novoizgrađenih skladišta (t) i podržanim kapacitetima opreme za preradu. Plaćanje vrši u iznosu od 30% od nabavne vrijednosti.

Ukupno u Bosni i Hercegovini

Vezano za zbirne podatke BD i RS po ovoj podmjeri broj podnesenih zahtjeva povećao se za 114%, dok je broj odobrenih zahtjeva i broj korisnika po odobrenim zahtjevima smanjen za -36%, a isplaćeni iznos podsticajnih sredstava povećan je za 140%.

2.12. Podmjera: 2.8. Promocija poljoprivredno-prehrambene trgovine i izvoza uključujući prisustvo na međunarodnim sajmovima i izložbama

Federacija Bosne i Hercegovine

U FBiH i u 2017. i 2018. godini podržane su aktivnosti na implementaciji podmejere koja se odnosi na promociju poljoprivredno-prehrambene trgovine i izvoza uključujući i prisustvo na međunarodnim sajmovima.

U 2017. godini iznos podrške je bio 17.568,38 KM i podržano je šest organizovanih posjeta sajmovima dok je u 2018. godini, taj iznos bio 53.961,8 KM ili povećan za oko 200%, a podržano je 19 organizovanih posjeta sajmovima i dvije promotivne kampanje.

Republika Srpska

Podmjera 2.8. je u prvoj godini implementacije Strateškog plana zabilježila rast vrijednosti po svim indikatorima.

U 2018. godini podnesen je 41 zahtjev, što je za 15 (58%) zahtjeva više nego u prethodnoj godini. Parametri; broj odobrenih zahtjeva i broj korisnika po odobrenim zahtjevima, su imali iste vrijednosti, koje su za posmatranu godinu iznosile 37 zahtjeva, što je više u odnosu na prethodnu godinu za 23 (164%).

Isplaćen je iznos podsticajnih sredstava od 475.638,46 KM, što je povećanje od 379.069,28 KM (393%), ovim iznosom je finansirano 37 organizovanih posjeta i nastupa na sajmovima i izložbama (što je povećanje za 22 ili 147%), i 9 promotivnih kampanja (što je više za 5 ili 125%).

Brčko distrikt Bosne i Hercegovine

U toku 2017. i 2018. godine, OPŠV BD nije finansiralo aktivnosti u okviru podmjere 2.8.

Ministarstvo spoljne trgovine i ekonomskih odnosa BiH

MSTEO u okviru svojih nadležnosti izdvaja sredstva za podršku međunarodnim sajmovima i drugim manifestacijama koji se održavaju u BiH i podršku učešća preduzeća iz BiH na međunarodnim sajmovima u inostranstvu. I u 2017. i u 2018. godini ukupan iznos dodjeljenih sredstava u ovu svrhu bio je 750.000 KM, i to 385.000 za sajmove u zemlji, a 365 za sajmove u inostranstvu

U 2017. godini u oblasti poljoprivrede i prehrane podržano je 5 međunarodnih sajmova u inostranstvu, dok je u 2018 godini podržano 7 sajmova.

Za podršku sajmovima i drugim manifestacijama u oblasti poljoprivrede i prehrane u zemlji, u 2017. godini, izdvojeno je 315.000 KM za podršku 17 sajmova i manifestacija. U 2018. godini izdvojeno je 310.000 KM, i podržano je 22 sajma i manifestacije.

Za svaku godinu donosi se posebna odluka o kriterijima za raspodjelu tekućih grantova za podršku sajamskim i drugim manifestacijama i aktivnostima u zemlji i inostranstvu. Ne pravi se poseban kriterijum za sektor poljoprivrede i prehrane, ali analizom podržanih događaja u zemlji može se zaključiti da najveći broj podržanih manifestacija direktno ili indirektno se odnosi i na poljoprivredu i prehranu.

Ukupno u Bosni i Hercegovini

MSTEO kao i FBiH i RS izdvajaju sredstva kojima se podržava učešće na sajmovima i sajamskim manifestacijama, kako u zemlji tako i u inostranstvu. Učešće na sajmovima kao i dobro pripremljene promotivne kampanje značajno utiču na plasman poljoprivrednih proizvoda posebno ukoliko govorimo o nastupima na novim tržištima ali i zadržavanju postojećih.

Promotivne aktivnosti, odnosno sredstva koja se ulažu u njih, moraju se shvatiti kao investicija koja ne može donijeti rezultate preko noći ali da mora biti kontinuirana i ciljana. Pored značaja promovisanja poljoprivredno-prehrambenih proizvoda na inostranom tržištu, veoma su važne i domaće kampanje koje promovišu domaće proizvode. Bitno je naglasiti da su se, u odnosu na referentnu godinu, posebno u entitetima u 2018. godini izdvojila značajnija sredstva

2.13. Podmjera: 3.3 Razvoj i jačanje sistema istraživanja u poljoprivredi i podrška praktičnim demonstracijama

Federacija Bosne i Hercegovine

U toku 2017. i 2018. godine, FMPVŠ nije finansiralo aktivnosti u okviru podmjere koja se odnosi na razvoj i jačanje sistema istraživanja u poljoprivredi i podršku praktičnim demonstracijama

Republika Srpska

U okviru ove podmjere u 2018. godini u RS podneseno je 11 zahtjeva, broj odobrenih zahtjeva/korisnika je 5 a iznos isplaćenih podsticajnih sredstava 520.376,13 KM. Realizovano je 18 praktičnih demonstracija i podržano je 10 istraživačkih projekata u poljoprivredi.

Brčko distrikt Bosne i Hercegovine

U toku 2017. i 2018. godine, OPŠV BD nije finansiralo aktivnosti u okviru podmjere 3.3.

Ukupno u Bosni i Hercegovini

Aktivnosti u okviru ove podmjere realizovane su samo u RS.

2.14. Podmjera: 4.2 Podrška unapređenju javne infrastrukture u ruralnim područjima (putna infrastruktura, njijski putevi, protivgradna zaštita, vodosnabdjevanje, internet mreža, radio i TV signal, elektrosnabdjevanje, infrastruktura za upravljanje otpadom)

Federacija Bosne i Hercegovine

U toku 2017. i 2018. godine, FMPVŠ nije finansiralo aktivnosti u okviru podmjere koja se odnosi na unapređenje javne infrastrukture u ruralnim područjima.

Republika Srpska

Na osnovu Pravilnika o uslovima i načinu ostvarivanja novčanih podsticaja, odobrava se podrška preventivnim mjerama radi sprečavanja i ublažavanja elementarne nepogode grada. Sredstva se usmjeravaju Javnom preduzeću „Protivgradna preventiva Republike Srpske“ a.d. Gradiška, u skladu sa Odlukom Vlade o visini naknade za finansiranje sistema protivgradne zaštite u Republici Srpskoj. Odobrena i doznačena sredstva u 2017. godini su iznosila 3.700.000,00 KM, a u 2018. godini 3.952.617,12 KM što je povećanje za oko 6%.

U toku 2017. i 2018. godine, MPŠV RS je finansiralo aktivnosti u okviru Podmjere 4.2. U provoju godini implementacije Strateškog plana investirano je 3.952.617,12 KM, što je za 252.617,12 KM ili 6,83%, više nego u referentnoj godini.

Brčko distrikt Bosne i Hercegovine

U okviru podmjere Podrška unapređenju javne infrastrukture u ruralnim područjima (putna infrastruktura, njijski putevi, protivgradna zaštita, vodosnabdjevanje, internet mreža, radio i TV signal, elektrosnabdjevanje, infrastruktura za upravljanje otpadom), OPŠV BD, finansira dvije aktivnosti, a to su izgradnja njijskih puteva i protivgradne zaštite. Protivgradna zaštita finansira se za cijelu teritoriju BD, a OPŠV BiH nije obradilo podatke o broju zahtjeva za njijske puteve, stoga raspoložu jedino vrijednostima indikatora za isplaćen iznos podsticajnih sredstava koji je za 2018. godinu iznosio 281.055,00KM, što je više za 79.055,00 KM (39%) u odnosu na 2017. godinu.

Ukupno u Bosni i Hercegovini

U periodu 2017. - 2018. godina, aktivnosti su se podržale u RS i BD i zabilježeno je povećanje ukupnih podsticajnih sredstava za oko 8,5%.

2.15. Podmjera: 5.3. Podrška pokretanju mikro-biznisa u ruralnim područjima (uključujući programe obuka i edukacija za pokretanje novog biznisa)

Federacija Bosne i Hercegovine

U toku 2017. i 2018. godine, FMPVŠ nije finansiralo aktivnosti u okviru podmjere koja se odnosi na podršku pokretanju mikro-biznisa u ruralnim područjima.

Republika Srpska

U toku 2017. i 2018. godine, MPŠV RS nije finansiralo aktivnosti u okviru podmjere 5.3.

Brčko distrikt Bosne i Hercegovine

U 2017. godini OPŠV BD je finansiralo aktivnosti u okviru podmjere 5.3. Evidentirano je 7 podnesenih zahtjeva od čega su odobrena 2. Za ukupnu vrijednost ulaganja/investicije od 200.000,00 KM i isplaćen iznos podsticajnih sredstava 23.592,87 KM. Odnos investicije i podsticajnih sredstava je oko 12%.

Rezultati indikatora: broj realizovanih projekata po vrstama, broj otvorenih mikro-biznisa i broj novootvorenih radnih mjesta, nisu na raspolaganju OPŠV BD.

Predmetna podmjera nije finansirana u 2018. godini.

Ukupno u Bosni i Hercegovini

Samo je BD u 2017. godini provodilo aktivnosti na implemntaciji ove podmjere, dok u 2018. godini nije ni BD.

2.16. Podmjera: 6.1 Harmonizacija zakonodavstva u oblasti sigurnosti hrane u skladu sa EU standardima i najboljim praksama kako bi se podržao razvoj konkurentnosti poljoprivredno-prehrambenih proizvoda

Federacija Bosne i Hercegovine

U toku 2017. i 2018. godine, FMPVŠ nije finansiralo aktivnosti u okviru podmjere koja se odnosi na harmonizaciju zakonodavstva u oblasti sigurnosti hrane.

Republika Srpska

U toku 2017. i 2018. godine, MPŠV RS je sve aktivnosti vezne za harmonizaciju propisa u oblasti sigurnosti hrane sprovodila uz korišćenje sopstvenih finansijskih resursa. Tokom 2017. godine, MPŠV RS je izradilo 2 propisa koja su usklađena sa EU zakonodavstvom. U 2018. godini, ukupan broj donesenih propisa je 3, od kojih su 2 usklađena sa EU, a 1 je nacionalni propis.

Brčko distrikt Bosne i Hercegovine

U toku 2017. i 2018. godine, OPŠV BD nije finansiralo aktivnosti u okviru podmjere 6.1.

Agencija za sigurnost hrane Bosne i Hercegovine

U 2017. i 2018. godini ASH nije aplicirala za projekte u okviru podmjere 6.1., sve aktivnosti su sprovedene uz korišćenje sopstvenih resursa. Tako je u 2017. godini izrađeno 10 propisa, od kojih je 1 neharmonizovan sa EU zakonodavstvom, a 9 je ocijenjeno kao djelomično harmonizovani. U 2018. godini ukupan broj propisa usklađenih sa EU regulativima je bio 5, od čega je 1 neharmonizovan, a 4 djelomično harmonizovana, što je manje u odnosu na referentnu godinu za 5 (-50%) pravnih akata. Vrijednost realizovanih projekata u 2017. godini je iznosila 205.305,00 KM, a u 2018. godinu 58.605,00 KM, što je manje za -46.745,00 (-23%).

Ukupno u Bosni i Hercegovini

U periodu 2017. - 2018. godina, aktivnosti na implementaciji ove podmjere vodene su ASH u saradnji sa nadležnim institucijama entiteta i BD, a MPŠV RS je u okviru svojih kapaciteta sprovodilo dodatne aktivnosti na razvoju legislative.

2.17. Podmjera: 6.2 Postepena harmonizacija zakonodavstva i praksi sa politikom kvaliteta- EU PGI-PDO-TSG propisa- za uvođenje, registraciju i promovisanje PGI-PDO-TSG proizvoda i drugih shema kvaliteta

Federacija Bosne i Hercegovine

U toku 2017. i 2018. godine, FMPVŠ nije finansiralo aktivnosti u okviru podmjere koja se odnosi na postepenu harmonizaciju zakonodavstva i praksi sa politikom kvaliteta EU PGI-PDO-TSG propisa.

Republika Srpska

U toku 2017. i 2018. godine, MPŠV RS nije finansiralo aktivnosti u okviru podmjere 6.2.

Brčko distrikt Bosne i Hercegovine

U toku 2017. i 2018. godine, OPŠV BD nije finansiralo aktivnosti u okviru podmjere 6.2.

Agencija za sigurnost hrane Bosne i Hercegovine

Tokom 2017. godine nije bilo aktivnosti u okviru podmjere 6.2. U prvoj godini implementacije nije bilo posebno odobrenih projekata, izrađen je jedan propis koji je ocijenjen kao djelimično harmonizovanih sa EU zakonodavstvom, a uloženo je 31.721,00 KM. U saradnji sa nadležnim organima entiteta i BD, obavljena je jedna TAIEX studijska posjeta, koja je imala za temu "Zaštita geografskog porijekla, zaštita originalnosti i zaštita tradicionalnog ugleda hrane". Specifičnost TAIEX aktivnosti je da se sprovođenje istih u potpunosti finansira iz budžeta EU, ali informacije o uložnim sredstvima nisu dostupne.

Ukupno u Bosni i Hercegovini

U toku 2018. godine aktivnosti na implementaciji ove podmjere ASH je sprovodila u saradnji sa nadležnim institucijama entiteta i BD.

2.18. Podmjera: 6.3. Podrška proizvođačima da se certificiraju po GLOBALGAP standardima

Federacija Bosne i Hercegovine

U toku 2018. godine, vrijednost indikatora broj podnesenih zahtjeva, broj odobrenih zahtjeva i broj korisnika po odobrenim zahtjevima, bila je ista, i iznosila je 2.

Ukupna vrijednost ulaganja/investicije je 9.865,00 KM, a isplaćen iznos podsticajnih sredstava 7.398,76 KM. Oba finansijska parametra su zabilježila povećanje od 34%.

U prvoj godini implementacije Strateškog plana certifikovano je 2 proizvođača po GLOBALGAP standardima.

Republika Srpska

U 2017. godini vrijednost indikatora; broj podnesenih zahtjeva, broj odobrenih zahtjeva i broj korisnika je bio isti i iznosio je 2, ukupna vrijednost investicije je bila 6.000,00 KM, a ukupan iznos podsticajnih sredstava je 3.000,00 KM.

U 2018. godini vrijednosti indikatora su smanjeni za 50%, tako je vrijednost indikatora broj podnesenih zahtjeva, broj odobrenih zahtjeva i broj korisnika iznosila 1, dok je ukupna vrijednost investicije iznosila 3.000,00 KM, a ukupan iznos podsticaja je 1.500,00 KM.

Brčko distrikt Bosne i Hercegovine

U 2017. i 2018. godinu, OPŠV BD po jedan korisnik, podnio je po jedan zahtjev za podsticaje u okviru podmjere 6.3., koji si i odobreni. U referentnoj godini isplaćeni iznos podsticaja je iznosio 7.650,00 KM, a u prvoj godini implementacije 5.550,00 KM, što je manje za -2.100,00 KM (-27%). U obje godine serifikovan je po jedan proizvođača po GLOBALGAP standardima.

Podatak o vrijednosti indikatora ukupna vrijednost ulaganja/investicije nije poznat.

Ukupno u Bosni i Hercegovini

Ukupno u BiH u 2018. godini podržana je certifikacija 4 proizvođača po GLOBALGAP standardima. Procentualna vrijednost indikatora ukupna vrijednost ulaganja/investicije smanjenja je za -4%, dok je indikator isplaćen iznos podsticajnih sredstava imao pad od -11%.

2.19. Podmjera: 6.4. Podrška proizvođačima da certificiraju integralnu proizvodnju (IP)

Federacija Bosne i Hercegovine

U toku 2017. i 2018. godine, FMPVŠ nije finansiralo aktivnosti u okviru podmjere koja se odnosi na podršku proizvođačima da certificiraju integralnu proizvodnju.

Republika Srpska

Podmjera je uvedena u implementaciju u 2018. godini, a podaci o realizaciji nisu na raspolaganju.

Brčko distrikt Bosne i Hercegovine

U 2017. i 2018. godini OPŠV BD nije vodilo evidenciju o podmjeri 6.4.

2.20. Podmjera: 6.5. Podrška proizvođačima i prerađivačima za ispunjavanje HACCP standarda, zahtjeva dobre higijenske prakse i međunarodnih trgovinskih i izvoznih standarda

Federacija Bosne i Hercegovine

FBiH i referentnoj 2017. i u 2018. godini pružala je podršku u okviru podmjere koja se odnosi na podršku proizvođačima i prerađivačima za ispunjavanje HACCP standarda. U 2017. godini podržana je certifikacija jednog proizvođača u iznosu od 6.581,25 KM, dok je u 2018. godni taj iznos bio 17.500,51 KM ili više za oko 160%, a podržano je 5 proizvođača i prerađivača.

Republika Srpska

U 2018. godini MPŠV RS je donijelo Pravilnik o higijeni hrane ("Službeni glasnik RS", broj 39/18). Takođe članom 46. Pravilnika o uslovima i načinu ostvarivanja novčanih podsticaja za razvoj poljoprivrede i sela ("Službeni glasnik RS" br. 25/18, 46/18, 71/18, 82/18, 97/18, 102/18 i 116/18), između ostalog definisana je i mjera podsticajnih sredstava za uvođenje sistema bezbjednosti prehrambenih proizvoda.

U 2017. godini vrijednost indikatora ukupni broj podnesenih zahtjeva, broj odobrenih zahtjeva, broj korisnika je bila ista i iznosila je 4, ukupna vrijednost investicije je bila 8.000,00 KM, a ukupan iznos podsticajnih sredstava je 4.000,00 KM. Broj certifikovanih proizvođača po HACCP je 4.

U 2018. godini vrijednost indikatora ukupni broj podnesenih zahtjeva, broj odobrenih zahtjeva, broj korisnika iznosila je 3, ukupna vrijednost investicije je bila 6.000,00 KM, a ukupan iznos podsticaja je bio 3.000,00 KM. Broj certifikovanih proizvođača po HACCP je 3.

Brčko distrikt Bosne i Hercegovine

U toku 2017. i 2018. godine, OPŠV BD nije finansiralo aktivnosti u okviru podmjere 6.5.

Agencija za sigurnost hrane Bosne i Hercegovine

Tokom referentne 2017. godine nije bilo aktivnosti u okviru podmjere 6.5. dok je u 2018. godini ASH je započela sa aktivnostima. U prvoj godini implementacije izrađena su dva dokumenta Smjernice za dobru higijensku praksu i primjenu principa HACCP-a u peradarskim klaonicama i rasjekaonicama i Smjernice za uzorkovanje hrane u svrhu provođenja višegodišnjeg programa kontrole ostataka pesticida u i na hrani biljnog i životinjskog porijekla.

Aktivnosti po drugim indikatorima nije bilo.

Ukupno u Bosni i Hercegovini

U periodu 2017. - 2018. godina, aktivnosti na implementaciji ove podmjere imala je ASH, FBiH i MPŠV RS. Dok je ASH podržala izradu smjernica, FBiH i MPŠV RS podržali proizvođače prilikom uvođenja HACCP standarda.

2.21. Podmjera: 6.6. Podrška uvođenju sistema sigurnosti i kvaliteta hrane i PGI-PDO-TSG proizvoda

Federacija Bosne i Hercegovine

U toku 2017. i 2018. godine, FMPVŠ nije finansiralo aktivnosti u okviru podmjere 6.6.

Republika Srpska

Članom 46. Pravilnika o uslovima i načinu ostvarivanja novčanih podsticaja za razvoj poljoprivrede i sela ("Službeni glasnik RS" br. 25/18, 46/18, 71/18, 82/18, 97/18, 102/18 i 116/18) između ostalog definisana je i mjera podsticajnih sredstava za uvođenje standarda kvaliteta i bezbjednosti poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda.

MPŠV RS u 2017. i 2018. godini nije finansiralo aktivnosti u okviru PGI-PDO-TSG.

Brčko distrikt Bosne i Hercegovine

U BD BiH se ne vodi evidencija o predmetnoj podmjeri.

Agencija za sigurnost hrane Bosne i Hercegovine

Za 2017. i 2018. godinu ASH, nema podatke jer je propis koji reguliše predmetno područje stupio na snagu 26.12.2019. godine.

Ukupno u Bosni i Hercegovini

U periodu 2017. - 2018. godina, nadležne institucije ili nisu sprovodile aktivnosti u okviru podmjere 6.5., ili nemaju evidenciju o istoj.

2.22. Podmjera: 6.7. Unapređenje sistema, institucionalnih kapaciteta i službenih kontrola

Federacija Bosne i Hercegovine

U toku 2017. i 2018. godine, FMPVŠ nije finansiralo aktivnosti u okviru podmjere koja se odnosi na unapređenje sistema, institucionalnih kapaciteta i službenih kontrola

Republika Srpska

U RS je tokom 2018. godine ukupno provedeno 286.675,00 službenih kontrola, od čega je 50.593,00 kontrola sa pozitivnim uzorkom, a 236.082,00 sa negativnim uzorkom. Ukoliko uporedimo rezultate iz 2018. godine, sa rezultatima iz 2017. godine, uočava se da je broj službenih kontrola sa pozitivnim uzorkom porastao za 42.393,00 (517%), broj službenih kontrola sa negativnim uzorkom je u padu i manji je za -14.414,00 (-6%), dok je ukupan broj službenih kontrola u porastu i viši je za 27.979,00 provedenih kontrola (11%).

U prvoj godini implementacije Strateškog plana obučeno je 90 službenika za obavljanje službenih kontrola, što je za 78 (650%) službenika više nego u prethodnoj.

Finansijske podrška investicijama u opremu za potrebe upravljanja kriznim situacijama, u posmatranom periodu, nije bilo.

Brčko distrikt Bosne i Hercegovine

U OPŠV BD se ne vodi evidencija o podmjeri 6.7.

Agencija za sigurnost hrane Bosne i Hercegovine

Prema evidenciji ASH broj službenih kontrola sa pozitivnim uzorkom u 2018. godini iznosio je 4, što je za -300 (-99%) uzoraka manje nego u 2017. godini. Broj službenih kontrola sa negativnim uzorkom je takođe u opadanju i iznosi 2.950 što je manje za -10.953 (-79%) uzoraka. Ukupan broj službenih kontrola je 2.954 što je manje za -11.253 (-79%)

Aktivnosti prema indikatorima broj obučenih službenika za obavljanje službenih kontrola i podrška investicijama u opremu za potrebe upravljanja kriznim situacijama u ASH nije bilo.

Ukupno u Bosni i Hercegovini

U periodu 2017. - 2018. godini aktivnosti po ovoj podmjeri sprovedene su u MPVŠ RS i ASH.

Indikatori koji se odnose na službene kontrole su: broj službenih kontrola sa pozitivnim uzorkom bilježi povećanje za -495%, broj službenih kontrola sa negativnim uzorkom smanjenje za -10%, ukupan broj službenih kontrola spovećanje za 6%.

Indikator broj obučenih službenika za obavljanje službenih kontrola je porastao za 650,00%, dok ni u jednoj instituciji nije bilo aktivnosti po indikatoru podrška investicijama u opremu za potrebe upravljanja kriznim situacijama.

2.23. Podmjera: 6.8. Jačanje kapaciteta za upravljanje kriznim situacijama u sigurnosti hrane kapacitetima za odgovor i upravljanje hitnim slučajevima

Federacija Bosne i Hercegovine

U toku 2017. i 2018. godine, FMPVŠ nije finansiralo aktivnosti u okviru podmjere koja se odnosi na jačanje kapaciteta za upravljanje kriznim situacijama u sigurnosti hrane

Republika Srpska

U toku 2017. i 2018. godine, MPŠV RS nije finansiralo aktivnosti u okviru podmjere 6.8.

Brčko distrikt Bosne i Hercegovine

U OPŠV BD se ne vodi evidencija o podmjeri 6.8.

Agencija za sigurnost hrane Bosne i Hercegovine

U 2017. godini organizovana je TAIEX ekspertska misija "Implementacija higijenskog paketa", kroz koju je obučeno 26 službenika, a u 2018. godini održana je TAIEX radionica "Implementacija higijenskog paketa", kroz koju je obučeno 83 službenika, što je za 57 službenika ili 219% više nego u prethodnoj godini. TAIEX aktivnosti u potpunosti se finansiraju iz sredstava EU ali podaci o novčanom iznosu nisu dostupni.

Broj oglašanih hitnih upozorenja (RASFF, van RASFF obavještenja i INFOSAN obaviještenja), u 2018. godini je bio 40, što je manje za -11 (-22%) upozorenja.

Aktivnosti prema indikatorima Podrška investicijama u opremu za potrebe upravljanja kriznim situacijama na PG/IP i Podrška investicijama u opremu za potrebe upravljanja kriznim situacijama izvan PG/IP, nije bilo.

Ukupno u Bosni i Hercegovini

U periodu 2017. - 2018. godina, aktivnosti na realizaciji podmjere 6.8. provodila je ASH u saradnji sa nadležnim institucijama entiteta i BD.

2.24. Podmjera: 6.9. Jačanje laboratorijskih kapaciteta, uključujući ocjenu i odobrenje od strane nadležnih tijela

Federacija Bosne i Hercegovine

U toku 2017. i 2018. godine, FMPVŠ nije finansiralo aktivnosti u okviru podmjere koja se odnosi na jačanje laboratorijskih kapaciteta.

Republika Srpska

U Republici Srpskoj, u 2018. godini evidentirano je 6 laboratorija za analizu hrane od kojih su 3 akreditovane i analize obavljaju u skladu sa akreditovanim metodama, dok 3 nisu akreditovane. Laboratorije povećavaju broj akreditovanih metoda u skladu sa svojim budžetom ali broj novih akreditovanih metoda MPŠV RS nije na rapolaganju. U 2017. godini u opremanje laboratorija uloženo je 100.000,00 KM, a u 2018. godini 48.361,98 KM, što je smanjenje od -52%.

U okviru Projekta „Unaprjeđenje sistema sigurnosti hrane u BiH“ koji je započeo krajem 2017. godine, Češka razvojna agencija na teritoriji Republike Srpske finansirala je Uvođenje metoda za laboratorijske analize aditiva i obuku laboratorijskog osoblja o novim metodama, analizama i interpretaciji rezultata u akreditovanim laboratorijima Instituta za javno zdravstvo RS i Veterinarskog instituta RS „dr. Vaso Butozan“.

Brčko distrikt Bosne i Hercegovine

U OPŠV BD se ne vodi evidencija o podmjeri 6.9.

ASH

ASH vodi jedinstvenu listu ispitnih laboratorija u BiH za oblast GMO. U 2018. godini, na listi koju vodi ASH nalaze se 2 GMO laboratorije, jedna laboratorija više nego u prethodnoj godini.

U 2018. godini održana je TAIEX ekspertska misija „Uspostava strategije za laboratorijsko testiranje uzoraka i podrška laboratorijama u akreditacijskim metodama“, kroz koju je obučeno 30 službenika iz akreditovanih laboratorija. TAIEX ekspertska misija u potpunosti je finansirana od strane EU ali podatak o iznosu sredstava nije dostupan.

Agencija ne raspolaže podacima o realizaciji indikatora: broj novih akreditovanih metoda i podršci investicijama u opremu za potrebe opremanja akreditiranih laboratorija.

Ukupno u Bosni i Hercegovini

U periodu 2017. - 2018. godina aktivnosti na implementaciji ove podmjere vođene su u MPVŠ RS i ASH. Broj akreditovanih laboratorija u 2018. godini je 8, što je za jednu laboratoriju više nego u prethodnoj godini, a obučeno je ukupno 30 službenika iz akreditovanih laboratorija.

2.25. Podmjera: 7.1 Nastavak aktivnosti na harmonizaciji veterinarskog i fitosanitarnog zakonodavstva i praksi sa EU standardima i najboljim praksama kako bi se podržao razvoj konkurentnosti poljoprivredno-prehrambenih proizvoda

Federacija Bosne i Hercegovine

U toku 2017. i 2018. godine, FMPVŠ nije finansiralo aktivnosti u okviru podmjere koja se odnosi na nastavak aktivnosti na harmonizaciji veterinarskog i fitosanitarnog zakonodavstva i praksi sa EU standardima i najboljim praksama.

Republika Srpska

U 2017. godini, donesena su 2 propisa iz oblasti zdravlja bilja i 2 propisa iz oblasti sjemena i sadnog materijala, za koje je urađeno usklađivanje sa EU zakonodavstvom.

U 2018. godini, donesena su 2 propisa iz oblasti sredstava za zaštitu bilja, za koje je urađeno usklađivanje sa EU zakonodavstvom.

U 2017. i 2018. godinu u oblasti veterinarstva doneseno je ukupno dva zakona koja su usklađena sa EU zakonodavstvom i 22 podzakonska akta od kojih je osam usklađivano sa EU zakonodavstvom.

Prema Odluci o rasporedu sredstava Fonda za sprečavanje zaraznih bolesti u 2017. godini, odobrena su sredstva u ukupnom iznosu od 400.000,00 KM a isplaćeno je 310.521,24 KM.

U 2018. godini, MPŠV RS na poziciji 415200 – tekući grant - Fond za sprečavanje zaraznih bolesti, ima na raspolaganju sredstva u iznosu od 473.000,00 KM, odnosno 155.000,00 KM, obzirom da je razlika od 318.000,00 KM utošena za naknadu štete za 2017. godinu.

Brčko distrikt Bosne i Hercegovine

U OPŠV BD se ne vodi evidencija o podmjeri 7.1.

UZZB

U 2017. Godini implementirao se projekat „Institucionalna podrška za kontrolu i sertifikovanje sadnog materijala“ finansiran od Češke razvojne agencije, u iznosu od 200.000 KM i u 2018. godini 100.000 KM.

U 2018. godini UZZB – fitosanitarnom sektoru odobren je 1 projekat, koji se odnosi na „Unapređenje sigurnosti hrane u BiH“ i to u dijelu koji se odnosi na „Podrška uspostavljanju funkcionalnog sistema kontrole pesticida i đubriva, te integralne zaštita bilja (Integrated Pest Management - IPM) . Ukupna vrijednost projekta za fitosanitarni sektor je 2.000.000 KM i finansiran je od strane Češke razvojne agencije, traje 3 godine, a realizovan je u saradnji sa nadležnim institucijama entiteta (obuke, predavanja i sl.). Za 2018. godinu predviđeno 20.000 KM jer je projekat počeo u decembru 2018. Projekat je rezultirao uspostavljanjem dva matičnjaka plemki reproduktionog materijala u RS i FBiH.

U 2017. godini ukupno je pripremljeno 8 fito propisa, od čega je 1 propis nije harmonizovan, a 6 je djelimično harmonizovano sa EU zakonodavstvom. U 2018. godini doneseno je ukupno 2 fito propisa, a oba su procijenjena kao djelimično harmonizovana sa EU zakonodavstvom. Vrijednost indikatora broj fito propisa usklađenih sa EU regulativom u poređenju 2018./2017. godina zabilježio je smanjenje od -5 propisa ili -71%.

KZV

U periodu 2017.-2018. godine KZV nije imala odobrene projekte.

Posmatrano kroz indikator vrijednost realizovanih projekata iz oblasti veterinarstva, KZV je provodila aktivnost „Nastavak provođenja vakcinacije malih preživara protiv bruceloze“, vrijednosti 1.502.434,13 KM (sredstva ko finansiranja preostala iz projekta IPA 2012 i SIDA projekat) i "Podrška MOFTER SVO - LSD", vrijednosti 519.240,40 KM. U 2018. godini implementiran je SIDA projekat "Jačanje izvoznih potencijala i konkurentnosti BiH agri proizvođača", u vrijednosti od 2.318.049,91 KM. Ukoliko se posmatra ukupna finansijska vrijednost realizovanih projekata u oblasti veterinarstva vrijednosti 2018/2017. godina, vrijednost indikatora je smanjena za -296.375,38 KM (-13%).

Broj veterinarskih propisa usklađenih sa EU regulativom u 2018. godini iznosi 13,00, što je za 3,00 propisa (30%) više nego u prethodnoj godini. Od 13 propisa, njih 8 nije harmonizovano sa EU zakonodavstvom, a 5 je ocijenjeno kao djelimično harmonizovani sa EU zakonodavstvom.

Ukupno u Bosni i Hercegovini

U periodu 2017. - 2018. godina rezultati iz veterinarske i fito oblasti vodile su UZZB, KZV i MPŠV RS.

2.26. Podmjera: 7.2 Jačanje kapaciteta nadležnih tijela i inspekcija za veterinarstvo i fitosanitarnu oblast, u skladu sa EU zahtjevima, i najboljim praksama i definisanim ustavnim nadležnostima

Federacija Bosne i Hercegovine

U toku 2017. i 2018. godine, FMPVŠ nije finansiralo aktivnosti u okviru podmjere koja se odnosi na jačanje kapaciteta nadležnih tijela i inspekcija za veterinarstvo i fitosanitarnu oblast.

Republika Srpska

U periodu 2017.-2018. godina u resoru za veterinarstvo MPŠV nije bilo novozaposlenih službenika. U 2017. godini zaposlen je jedan opštinski veterinarski inspektor, a u 2018. godini zaposlena su dva opštinska veterinarska inspektora

U 2017. godini MPŠV RS je dobilo po jednog novozaposlenog službenika u zaštiti zdravlja bilja, a 2018. godini nije bilo novozaposlenih.

U posmatranom periodu nije bilo podrške investicijama u opremu u veterinarstvu, niti podrška investicijama u opremu u zaštiti zdravlja bilja.

Brčko distrikt Bosne i Hercegovine

U OPŠV BD se ne vodi evidencija o podmjeri 7.2.

UZZB

U UZZB u obje posmatrane godine, broj novozaposlenih službenika bio je po dva.

KZV

Broj novozaposlenih službenika u veterinarstvu u 2017. godini je 3 a u 2018. godine 4, što je povećanje od 33%.

Podrška investicijama u opremu u veterinarstvu za 2018. godinu iznosi 570.183,81 KM, što je manje za -372.795,78 KM (-40%) u odnosu na 2017.godinu.

Ukupno u Bosni i Hercegovini

Ukupano u BiH vrijednost indikatora broja novozaposlenih službenika, prema dobijenim podacima, u veterinarstvu je povećana za 75%, dok u oblasti zaštite zdravlja bilja bio jedan novozaposleni službenik manje (-33%). Vrijednosti indikatora podrška investicijama u opremu u veterinarstvu, jednaka je aktivnostima KZV i pokazuju smanjenje od -40 %, dok je vrijednost indikatora podrška investicijama u opremu u zaštiti zdravlja bilja porasla jer je uopšte nije ni bilo u 2017.godini

2.27. Podmjera: 7.3 Unapređenje sistema identifikacije životinja i sistema kontrole kretanja u skladu sa ustavnim nadležnostima

Federacija Bosne i Hercegovine

U toku 2017. i 2018. godine, FMPVŠ nije finansiralo aktivnosti u okviru podmjere koja se odnosi na unapređenje sistema identifikacije životinja i sistema kontrole kretanja.

Republika Srpska

U 2017. godini 8 republičkih veterinarskih inspektora izvršilo je 212 službenih kontrola na farmama i kontrola kretanja životinja, od čega je 187 kontrola imalo zadovoljavajući rezultat ili 88%. U 2018. godini izvršeno 225 službenih kontrola, od kojih je 194 bilo sa zadovoljavajućim rezultatom ili 86%.

Brčko distrikt Bosne i Hercegovine

U 2018. godini, OPŠV BD je sprovodilo aktivnosti na obilježavanju i cijepljenju malih preživara, što je mjereno indikatorom broj uspostavljenih modula za označavanje pojedinih vrsta životinja koje se obavezno označavaju, iznosi 1.

Po indikatoru procenat provedenih službenih kontrola sa zadovoljavajućim rezultatom u oblasti identifikacije i kontrole kretanja životinja, nije bilo aktivnosti u posmatranom periodu.

KZV

Broj uspostavljenih modula za označavanje pojedinih vrsta životinja koje se obavezno označavaju, u toku 2018. godine iznosio je 3, što je za jedan modul više nego u prethodnoj godini ili 50 %.

Ni u KZV, u posmatranom periodu, nije bilo aktivnosti po indikatoru procenat provedenih službenih kontrola sa zadovoljavajućim rezultatom u oblasti identifikacije i kontrole kretanja životinja.

Ukupno u Bosni i Hercegovini

U periodu 2017. - 2018. godina aktivnosti su vođene u MPŠV RS, OPŠV BD i KZV, a u 2018. godini uspostavljena su 4 nova modula za označavanje životinja.

2.28. Podmjera: 7.4 Unapređenje sistema službenih kontrola nadležnih organa za veterinarstvo i fitosanitarnu oblast u skladu sa ustavnim nadležnostima

Federacija Bosne i Hercegovine

U toku 2017. i 2018. godine, FMPVŠ nije finansiralo aktivnosti u okviru podmjere koja se odnosi na unapređenje sistema službenih kontrola nadležnih organa za veterinarstvo i fitosanitarnu oblast.

Republika Srpska

U 2017 godini i u 2018. godni republički i opštinski/gradski veterinarski inspektori redovno su se obučavali i bili uključeni u veliki broj projekta i obuka konkretnih i fokusiranih na određena polja interesovanja.

U 2017. godini 8 republičkih veterinarskih inspektora izvršilo je ukupno 1.202 službenih kontrola, dok je u 2018. godini izvršeno ukupno 1.323 službenih kontrola.

Brčko distrikt Bosne i Hercegovine

OPŠV BD ne vodi evidenciju o realizaciji aktivnosti u okviru podmjere 7.4.

UZZB

U posmatranom periodu nije bilo aktivnosti UZZB jer službene kontrole u fitosanitarnoj oblasti nisu bile obavezne.

KZV

U 2017. i 2018. godini, u KZV se obučilo po 7 službenika za obavljanje službenih kontrola za veterinarstvo.

Ukupno u Bosni i Hercegovini

U periodu 2017. - 2018. aktivnosti u okviru ove podmjere su implementirane u KZV i MPŠV RS.

2.29. Podmjera: 7.5 Jačanje kapaciteta nadležnih institucija za upravljanje kriznim situacijama u slučaju bolesti životinja ili biljaka/hitni slučajevi/, izrada planova za nepredviđene situacije u skladu sa ustavnim nadležnostima

Federacija Bosne i Hercegovine

U toku 2017. i 2018. godine, FMPVŠ nije finansiralo aktivnosti u okviru podmjere 7.5.

Republika Srpska

U 2017. i 2018. godini, obučen je po jedan službenik za upravljanje kriznim situacijama u slučaju bolesti životinja.

Brčko distrikt Bosne i Hercegovine

U toku 2017. i 2018. godine, OPŠV BD nije finansiralo aktivnosti u okviru podmjere 7.5.

UZZB

U toku 2018. godine, u UZZB su obučena 2 službenika za upravljanje kriznim situacijama u slučaju pojave štetnih organizama na bilju, dok tih aktivnosti u 2017. godini nije ni bilo.

U okviru predmetne podmjere, aktivnosti u UZZB, u 2017. godini su bile usmjerene na izradu planova/operativnih priručnika za nepredviđene situacije, kada su pripremljeni: Opšti operativni plan za postupanje u slučaju vanredne pojave štetnog organizma na bilju i biljnim proizvodima, Plan hitnih mjera za postupanje u slučaju pojave prstenaste truleži krompira i Plan hitnih mjera za postupanje u slučaju pojave smeđe truleži krompira. Međutim u 2018. godini nije bilo aktivnosti u na pripremi priručnika.

U posmatranom periodu UZZB nije izdvajala sredstava za upravljanje kriznim situacijama.

KZV

Broj obučениh službenika za upravljanje kriznim situacijama u slučaju bolesti životinja, u obje posmatrane godine, u KZV, bio je isti tj. obučena su po dva službenika,

U toku 2017. godine izrađena su dva plana/operativna priručnika za nepredviđene situacije, dok ovakvih aktivnosti nije bilo u 2018. godini.

U posmatranom periodu KZV nije izdvajala sredstava za upravljanje kriznim situacijama.

Ukupno u Bosni i Hercegovini

U periodu 2017. - 2018. godina u okviru ove podmjere vođene su aktivnosti u MPŠV RS, UZZB i KZV.

Ukupno u 2018. godini obučena su 4 službenika za upravljanje kriznim situacijama i izrađena 2 priručnika za nepredviđene situacije.

2.30. Podmjera: 7.6 Jačanje IT kapaciteta i prikupljanja podataka u veterinarskoj, uzgojno-selekcijskoj i fitosanitarnoj oblasti u skladu sa ustavnim nadležnostima

Federacija Bosne i Hercegovine

U toku 2017. i 2018. godine, FMPVŠ nije finansiralo aktivnosti u okviru podmjere 7.6.

Republika Srpska

U 2017. godini održano je 5 obuka za Jačanje IT kapaciteta i prikupljanja podataka u veterinarskoj, oblasti u skladu sa ustavnim nadležnostima. Broj obučениh službenih veterinaru i doktora veterinarske medicine u 2017. i 2018. godini je iznosio 214.

Takođe u 2017. godini uspostavljen je Veterinarski informacioni sistem Republike Srpske sa bazom podataka o imanjima i vakcinisanim životinjama i sprovedenim vakcinacijama, koje su propisane Programom mjera za 2017. i 2018. godinu.

Brčko distrikt Bosne i Hercegovine

U referentnoj godini OPŠV BD nije imalo aktivnosti u okviru podmjere 7.6., dok je u prvoj godini implementacije Strateškog plana obučeno 9 korisnika i uspostavljena jedna nova baza podataka.

UZZB

U toku 2017. i 2018. godine, UZZB nije finansirala aktivnosti u okviru podmjere 7.6.

KZV

Broj obučениh korisnika u 2018. godini je iznosio 336, što je za 282 (522%) korisnika više nego u prethodnoj godini. Takođe u 2018. godini uspostavljena je jedna nova baza podataka dok tih aktivnosti u 2017. godini nije bilo.

Ukupno u Bosni i Hercegovini

U periodu 2017. - 2018. godina aktivnosti na implementaciji ove podmjere vođene su u MPŠV RS, OPŠV BD i KZV.

2.31. Podmjera: 7.7 Jačanje laboratorijskih kapaciteta na osnovu procjene i prijedloga nadležnih organa u skladu sa ustavnim nadležnostima

Federacija Bosne i Hercegovine

U toku 2017. i 2018. godine, FMPVŠ nije finansiralo aktivnosti u okviru podmjere koja se odnosi na jačanje laboratorijskih kapaciteta.

Republika Srpska

U 2017. i 2018. godini, akreditovano je po 3 laboratorije. Broj novih akreditovanih metoda, u 2018. godini je iznosio 336, što je 13 (10%) metoda više nego u 2017. godini.

MPŠV RS izdvojio je 350.000,00 KM u 2017. godini za JU Veterinarski institut „Dr Vaso Butozan“ dok je taj iznos u 2018. godini bio 300.000,00 KM.

Veterinarski institut godišnje obavi preko 250.000 različitih analiza sa preko 200 različitih metoda od kojih je do sada 198 akreditovano.

Brčko distrikt Bosne i Hercegovine

OPŠV VBD BiH ne provodi podmjeru 7.7.

UZZB

U toku 2017. i 2018. godine, UZZB nije finansiralo aktivnosti u okviru podmjere 7.7.

KZV

O broj obučeni službenika, KZV nema evidenciju u posmatranom periodu.

U 2018. godini akreditovano je 19 laboratorija, što je za jednu laboratoriju (6%) više, nego u prethodnom periodu, dok je akreditovano 1.274 novih metoda, što je više za 270 (27%) nego u 2017. godini.

Ukupno u Bosni i Hercegovini

U periodu 2017. - 2018. godina aktivnosti su vodili MPŠV RS i KZV.

Kada se uporede rezultati iz 2018. godine, sa rezultatima iz 2017. godine, broj akreditovanih laboratorija je porastao za 5%, a indikator broj novih akreditovanih metoda za 25 %.

2.32. Podmjera: 7.8 Priprema i implementacija programa podrške proizvodnji visokokvalitetnog sjemena i sadnog materijala u skladu sa ustavnim nadležnostima

Federacija Bosne i Hercegovine

U toku 2017. i 2018. godine, FMPVŠ nije finansiralo aktivnosti u okviru podmjere koja se odnosi na pripremu i implementaciju programa podrške proizvodnji visokokvalitetnog sjemena i sadnog materijala.

Republika Srpska

U 2018.godini MPŠV RS je uvelo podmjeru 7.8., a evidentirano je 32 rasadnika koji proizvode certificirani sadni materijal i 18,00 ha površine za proizvodnju sjemenskog materijala.

Brčko distrikt Bosne i Hercegovine

OPŠV VBD BiH ne provodi podmjeru 7.8.

UZZB

U toku 2017. i 2018. godine, UZZB nije finansirala aktivnosti u okviru podmjere 7.8.

Ukupno u Bosni i Hercegovini

U periodu 2018. godina MPŠV RS je započelo sa implementacijom predmetne podmjere.

2.33. Podmjera: 7.9 Priprema i provođenju programa podrške za zaštitu zdravlja bilja i korišćenje i primjena proizvoda za zaštitu bilja

Federacija Bosne i Hercegovine

U toku 2017. i 2018. godine, FMPVŠ nije finansiralo aktivnosti u okviru podmjere koja se odnosi na pripremu i provođenje programa podrške za zaštitu zdravlja bilja i korišćenje i priprema proizvoda za zaštitu bilja.

Republika Srpska

U 2018. godina MPŠV RS je izradilo 8 monitoring programa za zaštitu zdravlja bilja, što je za -3 programa (-27%) manje u odnosu na prethodnu godinu.

U realizaciju podmjere tokom 2018. godine je investirano 352.754,00 KM, što je za -30.820,14 KM ili-8%, manje nego u referentnoj godini.

Brčko distrikt Bosne i Hercegovine

OPŠV VBD BiH ne provodi podmjeru 7.9.

UZZB

I u 2017. i u 2018. godini, UZZB je imala po jedan izrađen monitoring program za zaštitu zdravlja bilja odnosno Program posebnog nazora (sistemске kontrole) karantinskih štetnih organizama na krompiru u BiH. Monitoring se vodio na teritoriji cijele BiH i bile su uključene sve nadležne institucije u BiH. Monitoring je finansiran iz budžeta entiteta i Brčko distrikta BiH. Evidencije o broju poljoprivrednih proizvođača koji primjenjuju principe integralne zaštite bilja (IPM), u posmatranom periodu nije bilo, ali je počela obuka poljoprivrednih proizvođača.

Ukupno u Bosni i Hercegovini

U periodu 2017. - 2018. godina, aktivnosti su vodene u MPŠV RS i UZZB.

2.34. Podmjera: 7.10 Priprema i implementacija programa za zaštitu zdravlja životinja i unapređenje dobrobiti životinja

Federacija Bosne i Hercegovine

U toku 2017. i 2018. godine, FMPVŠ nije finansiralo aktivnosti u okviru podmjere koja se odnosi na pripremu i implementaciju programa za zaštitu zdravlja životinja i unapređenja dobrobiti životinja.

Republika Srpska

U 2017. i 2018. godine, MPŠV RS izradilo je po jedan program za kontrolu zdravlja životinja.

U 2017. godini izrađen je Program mjera zdravstvene zaštite životinja i Program monitoringa bolesti plavog jezika za koji je izdvojeno oko 100.000,00 KM, dok je u 2018. godini izrađen jedan program.

U izvještajnom periodu sprovodile su se sledeće mjere:

- Vakcinacija svinja protiv klasične kuge svinja i vakcinacija protiv antraksa u antraksnim distriktima, u iznosu od 1.262.362,00 KM u 2017. godini i 1.236.791,00 KM u 2018. godini.
- Program kontrole infektivne anemije kopitara, u iznosu od 31.122,00 KM u 2017. godini i 20.000,00 KM u 2018. godini.

U 2017. godini održano je 5 obuka u sistemu za kontrolu zdravlja i unapređenja dobrobiti životinja, kojem je prisustvovalo ukupno 214 službenih veterinarara i doktora veterinarske medicine koji kontrolišu i sprovode mjere zaštite zdravlja i unapređenja dobrobiti životinja.

Brčko distrikt Bosne i Hercegovine

I u 2017. i u 2018. godini izrađen je po jedan program za kontrolu zdravlja životinja (Program mjera zdravstvene zaštite životinja), i održane su tri obuke u sistemu za kontrolu zdravlja i unapređenja dobrobiti životinja.

KZV

U obje godine KZV je izradilo po 6 programa za kontrolu zdravlja životinja.

U 2018. godini održano je 10 obuka u sistemu za kontrolu zdravlja i unapređenja dobrobiti životinja, što je za 7 (233%) obuka više nego u 2017. godini.

Ukupno u Bosni i Hercegovini

U periodu 2017. - 2018. godina, aktivnosti na implementaciji ove podmjere vođene su u MPŠV RS, OPŠV BD i KZV. Prema dostavljenim podacima vidljivo je da se redovno izrađuju i implementiraju programi za zaštitu zdravlja životinja i unapređenja dobrobiti životinja i da se redovno održavaju obuke.

2.35. Podmjera: 8.1 Podršku proizvodnji, sertifikaciji i kontroli organske proizvodnje na svim nivoima, u skladu sa najboljim praksama EU-a i zahtjevima tržišta

Federacija Bosne i Hercegovine

FMPVŠ u referentnoj 2017. godini nije imalo podršku za podmjeru 8.1.

Mjera je uvedena 2018. godine po Modelu ruralnog razvoja i odnosila se na Certifikaciju organske proizvodnje.

Broj podnesenih i broj odobrenih zahtjeva je iznosio 18, a broj korisnika 16. Ukupno isplaćenih podsticajnih sredstava za ovu mjeru je 40.863,96 KM, što je 75% od ukupnih prihvatljivih troškova propisanih Pravilnikom o načinu i uslovima ostvarivanja novčane podrške po modelu posticaja proizvodnji.

Republika Srpska

Broj podnesenih zahtjeva i broj odobrenih zahtjeva, za podmjeru 8.1. u 2018. godini iznosio je 15, što je za 10 (200%) zahtjev više nego u prethodnoj godini.

Ukupna vrijednost ulaganja/investicije u posmatranom periodu bila je 54.800,00 KM, što je 10 % više nego u referentnoj godini. U 2018. godini isplaćen je iznos podsticajnih sredstava od 38.530,76 KM, što je za 30.240,76 KM (365%) više nego u 2017. godini.

U 2018. godini je realizovano 11 projekata, što je za 6 (120%) projekata više nego u referentnoj godini.

Vrijednosti indikatora veličina podržane poljoprivredne površine pod organskom proizvodnjom, zabilježile su visok porast, u 2018. godini je podržano 165,00 ha, što je za 132,00 ha ili 400% više nego u prethodnoj godini.

Nadležna institucija ne raspolaže podacima o indikatoru-broj sertifikovanih organskih proizvoda.

Brčko distrikt Bosne i Hercegovine

U 2017. godini, u OPŠV BD je podržana jedna aktivnost (rasplodne krave), u okviru podmjere 8.1. Podnesen je i odobren 1 zahtjev. Ukupna vrijednost ulaganja/investicije i isplaćeni iznos podsticajnih sredstava, bio je jednak i iznosio je 1.404,16 KM. Ova aktivnosti nije nastavljena u 2018. godini.

Vrijednostima indikatora: broj realizovanih projekata, broj sertifikovanih organskih proizvoda i veličina podržane poljoprivredne površine pod organskom proizvodnjom, nisu na raspolaganju OPŠV BD.

Potrebno je napomenuti da OPŠV BD, isplatu podsticaja za organsku proizvodnju, vrši samo onim podnosiocima zahtjeva koji već posjeduju certifikat.

Ukupno u Bosni i Hercegovini

U periodu 2017. - 2018. godina aktivnosti na implementaciji ove podmjere su vođene u sve tri nadležne institucije. Ukupni iznos isplaćenih podsticajnih sredstava porastao je za 719% i jasno je da se organskoj proizvodnji posvećuje značajnija pažnja te da se povećavaju kako površine pod organskom proizvodnjom tako i broj sertifikovanih proizvoda.

2.36. Podmjera: 8.2 Izrada i provedba programa praćenja poljoprivrednog zemljišta (plodnost, zagađenje, erozija, pretvorba, itd.) i stvaranje regulatornog okvira za učinkovito praćenje stanja poljoprivrednog zemljišta

Federacija Bosne i Hercegovine

U toku 2017. i 2018. godine, FMPVŠ nije finansiralo aktivnosti u okviru podmjere koja se odnosi na izradu i provođenje programa praćenja poljoprivrednog zemljišta i stvaranje regulatornog okvira za učinkovito praćenje stanja poljoprivrednog zemljišta.

Republika Srpska

Podmjera 8.2. u implementaciju je uvedena u 2018. godini, kada su evidentirana 2 podnesena kao i odobrena zahtjeva. Isplaćen je iznos od 78.959,95 KM podsticajnih sredstava.

Programa sistemske kontrole plodnosti poljoprivrednog zemljišta MPŠV RS, provodi od 2014. godine, i u okviru koga je do sada urađeno 6.131 analiza plodnosti poljoprivrednog zemljišta. Svi dobijeni podaci su obrađeni u gis formatu, te arhivirani u GIS bazu podataka, koja predstavlja sastavni dio podataka dobijenih izradom Osnove Republike.

Kontinuirano od 2006. godine, MPŠV RS, vodi bazu podatak o promjeni namjene poljoprivrednog zemljišta u nepoljoprivredne svrhe.

Nadležna institucija ne raspolaže sa podacima o vrijednostima indikatora ukupna vrijednost ulaganja/investicije, broj izrađenih programa praćenja poljoprivrednog zemljišta i broj donesenih propisa za učinkovito praćenja stanja poljoprivrednog zemljišta.

Brčko distrikt Bosne i Hercegovine

U toku 2017. i 2018. godine, OPŠV VBD BiH nije provodilo podmjeru 8.2.

Ukupno u Bosni i Hercegovini

U periodu 2017. - 2018. godina, ova podmjera se implementirala samo u MPŠV RS.

2.37. Podmjera: 8.3 Izrada i provođenje pilot programa za razvoj područja sa prirodnim ograničenjima (manje povoljna područja)

Federacija Bosne i Hercegovine

U toku 2017. i 2018. godine, FMPVŠ nije finansiralo aktivnosti u okviru podmjere koja se odnosi na izradu i provođenje pilot programa za razvoj područja sa prirodnim ograničenjima.

Republika Srpska

U 2018. godini MPŠV RS uvelo je podmjeru 8.3. U prvoj godini implementacije podnesen je 1 zahtjev za izradu pilot programa koji je i odobren i podržan sa 29.987,00 KM.

Nadležna institucija ne raspolaže sa podacima o vrijednosti indikatora ukupna vrijednost ulaganja/investicije

Brčko distrikt Bosne i Hercegovine

U toku 2017. i 2018. godine, OPŠV VBD BiH nije provodilo podmjeru 8.3.

Ukupno u Bosni i Hercegovini

U 2018. godini aktivnosti su se vodile samo u MPŠV RS.

2.38. Podmejrja: 8.6. Podrška ciljanim programima za smanjenje učinka klimatskih promjena na poljoprivrednom gazdinstvu sučeva i geotermalna energija, energija na organski otpad i sl.)

Federacija Bosne i Hercegovine

U toku 2017. i 2018. godine, FMPVŠ je finansiralo aktivnosti u okviru podmjere koja se odnosi na podršku ciljanim programima za smanjenje učinka klimatskih promjena na poljoprivrednom gazdinstvu. Iznos podrške u 2018. godini bio je 93.113,57KM, što je za 81% više nego u 2017. godini. Broj korisnika sa 11 u 2017. godini, porastao je na 24 u 2018. godini

Republika Srpska

MPŠV RS nije provodilo ovu podmjera ni u 2017. ni 2018. godini

Brčko distrikt Bosne i Hercegovine

U toku 2017. i 2018. godine, OPŠV VBD BiH nije provodilo podmjera 8.6.

Ukupno u Bosni i Hercegovini

U 2018. godini aktivnosti su se vodile samo u FMPVŠ gdje je zabilježeno povećanje iznosa dodijeljenih sredstava

2.38. Podmjera: 9.2 Unapređenje i održavanje Sistema za identifikaciju i kretanje životinja u skladu sa ustavnim nadležnostima

Federacija Bosne i Hercegovine

U toku 2017. i 2018. godine, FMPVŠ nije finansiralo aktivnosti u okviru podmjere koja se odnosi na unapređenje i održavanje Sistema za identifikaciju i kretanje životinja.

Republika Srpska

U 2017. i 2018. godine, MPŠV RS je finansiralo obilježavanje ovaca, koza i svinja, sa po 120.000,00 KM, a registrovano je u obje godine 550.000,00 grla.

Brčko distrikt Bosne i Hercegovine

U 2018. godini, OPŠV BD započelo je sa projektom Obilježavanje i cijepljenje malih preživara, podaci o indikatoru vrijednost realizovanih projekata za unaprijeđene i održavanje sistema, nisu dostavljeni. Broj životinja u registru iznosi 3.995.

Kako podmjera nije primjenjivana u 2017. godini.

Ukupno u Bosni i Hercegovini

U 2018. godini, ova podmjera implementirana je u OPŠV BD i MPŠV RS.

2.39. Podmjera: 9.3 Unapređenje i održavanje FADN - Mreže računovodstvenih podataka sa farmi u skladu sa ustavnim nadležnostima

Federacija Bosne i Hercegovine

U toku 2017. i 2018. godine, FMPVŠ nije finansiralo aktivnosti u okviru podmjere koja se odnosi na unapređenje i održavanje FADN.

Republika Srpska

U 2017. i 2018. godini vrijednost realizovanih projekata za unapređenje i održavanje sistema FADN je bila jednaka i iznosila je po 10.000,00 KM.

U prvoj godini implementacije Strateškog plana, 106 farmi je uključeno u FADN sistem, što je za -5 farmi manje nego u referentnoj godini (-5%).

Brčko distrikt Bosne i Hercegovine

U toku 2017. i 2018. godine, OPŠV VBD BiH nije provodilo podmjera 9.3.

Ukupno u Bosni i Hercegovini

U periodu 2017. - 2018. godina podmjera je implementirana samo u MPŠV RS.

2.41. Podmjera: 10.1. Jačanje kapaciteta i povećanje efikasnosti ministarstava i pripadajućih javnih institucija i organizacija u skladu sa ustavnim nadležnostima

Federacija Bosne i Hercegovine

U toku 2017. i 2018. godine, FMPVŠ nije finansiralo aktivnosti u okviru podmjere koja se odnosi na jačanje kapaciteta i povećanje efikasnosti ministarstava i pripadajućih javnih institucija i organizacija.

Republika Srpska

U toku 2018. godine, MPŠV RS je iz sopstvenih sredstava nabavilo opremu u vrijednosti od 153.725,19 KM, što je za -101.143,81 KM (-40%) manje nego u prethodnoj godini.

U prvoj godini implementacije Strateškog plana, zaposleno je 15 državnih službenika, što je više za 6 službenika odnosno 67%.

Brčko distrikt Bosne i Hercegovine

U 2018. godini OPŠV BD je nabavilo IT opremu u vrijednosti od 23.514,66 KM, u istoj godini zaposlena su 4 nova državna službenika. U referentnoj 2017. godini, nisu provedene ove aktivnosti.

OPŠV BD ne raspolaže podacima o indikatoru broj obučених službenika

Ukupno u Bosni i Hercegovini

U periodu 2017. - 2018. godina prema dobijenim podacima aktivnosti su se vodile u MPŠV RS i OPŠV BD.

2.42. Podmjera: 11.1 Podrška mladim poljoprivrednicima i mladim preduzetnicima u ruralnim područjima

Federacija Bosne i Hercegovine

U 2018. godini FMPVŠ je po Modelu ruralnog razvoja u okviru realizacije mjera vezanih za nabavku poljoprivredne opreme i mehanizacije podržalo 13 zahtjeva od kojih je bilo 7 mladih poljoprivrednika i 5 žena nositeljica poljoprivrednih gazdinstava. Za ove 2 kategorije dodan je iznos novčane podrške 5% na utvrđeni osnovni iznos novčane podrške.

Republika Srpska

U okviru ove podmjere, u toku 2018. godine, podneseno je 7 zahtjeva, što je za 4 (133%) zahtjeva više nego u prethodnoj godini. Odobrena su sva 4 zahtjeva što je za 1 više nego u 2017. godini.

Ukupna vrijednost ulaganja/investicije u 2018. godini iznosila je 870.009,00 KM, što je manje za -7.386,00 KM ili -1%, u odnosu na 2017. godinu. Isplaćeni je iznos podsticajnih sredstava od 60.000,00 KM, što je više za 4.125,61 KM (7%), nego u prethodnoj godini.

U 2018. 3 mlada poljoprivrednika i mlada preduzetnika u ruralnim sredinama, su ostvarili podsticaje.

Brčko distrikt Bosne i Hercegovine

U toku 2017. i 2018. godine, OPŠV BD nije provodilo podmjeri 11.1.

Bosna i Hercegovina

U periodu 2017. - 2018. godina aktivnost na implementaciji ove podmjere implementirala su entitetska ministarstva FMPVŠ i MPŠV RS.

3. ANALIZA MJERA

3.1. Mjera 1: Direktna podrška poljoprivrednim proizvođačima

U BiH se najveći dio novčane podrške poljoprivrednim proizvođačima i dalje realizuje u vidu direktnih plaćanja. Praktikuju se i plaćanja po jedinici površine i po uslovnom grlu ali i plaćanja po jedinici outputa i inputa (u RS). Jasno je da se se vremenom, zbog neusaglašenosti sa STO i EU pravilima mora odustati od plaćanja po jedinici inputa i outputa, i postepeno uvesti plaćanja po površini i po uslovnom grlu. Generalno, mjera se odnosi na podršku u stočarstvu i ribarstvu; biljnoj proizvodnji, podrška po jedinici inputa i outputa te podrška za druge poljoprivredno- prehrambene proizvode. Od planiranih 4, FMPVŠ realizovalo 3 podmjere (75,00%), MPŠV RS 3 (75,00%), a OPŠV BD 2 (50,00%).

Uspješnost realizacije Mjere 1 prati se na osnovu dva indikatora: rast podsticajnih sredstava (KM) i rast broja korisnika (broj osoba).

Federacija Bosne i Hercegovine

U 2018. godini, FMPŠV je u realizaciju Mjere 1 investiralo 61.156.801,34 KM, što je manje za -5.534.563,66 KM, nego u 2017. godini, odnosno -8%.

Broj korisnika u okviru ove mjere, prema dostavljenim podacima nadležnih institucija, u 2018. godini je iznosio 13.267 manje za -6.584 korisnika ili za -33%.

Republika Srpska

U prvoj godini implementacije Strateškog plana, MPŠV RS uložilo je 54.960.743,57 KM u implementaciju mjere 1, što je više za 12.816.645,00 KM nego u referentnoj godini, što je dovelo do povećanja vrijednosti indikatora rast podsticajnih sredstava 30%.

Očekivano napredak je zabilježen i kod indikatora rast broja korisnika i to od 8%. U 2018. godini pravo na podsticaje u okviru mjere 1. ostvarilo je 37.856,00 korisnika, što je više za 2.685,00 korisnika nego u prethodnoj godini.

Brčko distrikt Bosne i Hercegovine

U OPŠV BD je takođe zabilježen pomak u oba indikatora. U 2018. godini isplaćeno je 10.446.403,84 KM podsticajnih sredstava za Mjeru 1, što je više za 1.304.429,05 KM nego u prethodnoj godini, odnosno 14%. Rastao je i broj korisnika, kojih je u 2018. godini bilo 4.579 što je više za 297 (7%) korisnika nego u 2017. godini.

Ukupno u Bosni i Hercegovini

Posmatrano ukupno u BiH, aktivnosti su vođene na realizaciji svih podmjera planiranih Mjerom 1. Podmjere su implementirane, dijelom u entitetima i Brčko distriktu zavisno od potrebe i prioriteta kako je prethodno i navedeno. Evidentno je da se povećava iznos podsticajnih sredstava koja se u budžetima nadležnih institucija izdvaja za direktnu podršku poljoprivrednim proizvođačima. Dok u RS i BD raste i broj korisnika, u FBiH broj korisnika je u opadanju, ali kako je analiza pokazala povećana je količina podržanih proizvoda i zasijanih površina. Ukupan rast podsticajnih sredstava 7%, međutim indikator rast broja korisnika pokazuje pad od -12%.

3.2. Mjera 2: Podrška investicijama poljoprivrednih preduzeća, proizvođačkih grupa i prerađivača

Činjenica je da poljoprivreda u BiH nije konkurentna i da je neophodno koristiti raspoložive mjere i mehanizme kako bi se unaprijedio tržišni položaj. Jedan od načina jesu i investiciona ulaganja koja vode ukрупnjavanju i modernizaciji, kako u poljoprivrednoj proizvodnji tako i u preradi. Cilj ove mjere jeste da se promovišu investicije koje će povećati kapacitete, modernizovati proizvodnja i povećati kvalitet proizvoda.

Mjera 2. uključuje 8 podmjera koje se odnose na podršku investicijama u stočarstvu, ribarstvu, biljnoj proizvodnji, podrška za nabavku mehanizacije, infrastrukture, razvoju proizvođačkih grupa, korištenju biootpada i promociju trgovine i izvoza. FMPVŠ je mjeru uvelo 2018. godine, po Modelu ruralnog razvoja i odnosila se na: Investicije u nove poljoprivredne strojeve i priključne uređaje za biljnu i stočarsku proizvodnju i Investicije u novu opremu za biljnu i stočarsku proizvodnju, a dodatno je i u 2017. i 2018. godini pružilo podršku promociji i učesću na sajamskim manifestacijama. MPŠV RS implemetiralo 7 podmjera (87,50%), a OPŠV BD 6 (62,50%). MPŠV RS podržalo je i podmjeru 2.6. koja se odnosi na proizvodnju energije iz poljoprivrednog otpada

Realizacija Mjere 2, prati se na osnovu dva indikatora: rast podsticajnih sredstava (KM) i rast broja korisnika (broj osoba).

Federacija Bosne i Hercegovine

U 2018. godini u implementaciju mjere 2 uloženo je 1.354.563,10 KM, što je značajno povećanje s obzirom da u referentnoj godini podrška bila samo za učešće na sajmaskim manifestacijama. U 2018. godini, održano je 232 korisnika, 19 sajamskih manifestacija i dvije promotivne kampanje.

Republika Srpska

U implementaciju Mjere 2, tokom 2018. godine, uloženo je 8.765.612,53 KM, što je više za 7.529.649,02 KM, nego u prethodnoj godini, tako je indikator rast investicionih sredstava zabilježio značajno povećanje od 609,21%.

Tokom 2018. godine evidentirano je 873,00 korisnika, što je za 499,00 korisnika više nego u 2017. godini, što je značajan rast broja korisnika od 133,42%.

Brčko distrikt Bosne i Hercegovine

U BD je zabilježeno smanjenje vrijednosti indikatora, u 2018. godini investirano je 963.968,02 KM, manje za -550.060,88 KM, što je za posljedicu imalo pad rast investicionih sredstava za -36,33%. Broj korisnika Mjere 2, u 2018. godini je bio 287, manje za -31,00 korisnika u odnosu na prethodnu godinu odnosno za -9,75%.

MSTEO je i u 2017. i 2018. godini izdvojilo isti iznos sredstava za podršku međunarodnim sajmovima i drugim manifestacijama u iznosu od 750.000 KM, ali s obzirom da u kriterijima ne postoji jasna podjela za dodijeljena sredstva za sajmove u oblasti poljoprivrede i prehrane nije moguće imati ni tačan iznos sredstava za ovu namjenu.

Ukupno u Bosni i Hercegovini

Posmatrano ukupno u BiH, podržana je realizacija svih podmjera planiranih Mjerom 2. Podmjere koje su navedene u okviru ove mjere su djelimično implementirane i u FBiH i RS i BD kao i iz budžeta MSTEO. Rast i iznosa sredstava i broja korisnika zabilježen je i u RS i FBiH

Ukupno u BiH ostvaren je rast podsticajnih sredstava za oko 300%.

3.3. Mjera 3: Podrška stručnom usavršavanju, razvoju znanja i osiguranju savjeta i informacija

Cilj ove mjere jeste da pomogne poljoprivrednim proizvođačima, vlasnicima šuma i malim i srednjim proizvođačima da unaprijede održivo upravljanje, ekonomski i okolišni učinak gazdinstava ili preduzeća. Velikom broju postojećih gazdinstava potrebna je podrška za rješavanje različitih izazova sa kojima se suočavaju, prije svega podrška se odnosi na savjete o ekonomskom razvoju i postepenom ispunjavanju relevantnih EU, međunarodnih i lokalnih standarda. Savjetodavne službe su razvijene ali one svakako još uvijek ne mogu da adekvatno odgovore potrebama poljoprivrednika.

Mjera 3. obuhvata 3 podmjere koje se odnose na jačanje sistema stručnih službi za informisanje, obuku, podršku razvoju javnih i privatnih savjetodavnih službi i podršku istraživanjima. FMPVŠ i OPŠV BD nisu imali aktivnosti u okviru predmetne mjere, dok je MPŠV RS implemetiralo jednu podmjeru što je realizacija od 33,33%.

Federacija Bosne i Hercegovine

U toku 2017. i 2018. godine, FMPVŠ nije finansiralo aktivnosti u okviru mjere 3.

Republika Srpska

U 2018. godini u implementaciju Mjere 3, investirano je 520.376,13, KM, a broj korisnika je bio 5. Aktivnosti po predmetnoj mjeri u 2017. godini, nije bilo.

Brčko distrikt Bosne i Hercegovine

U toku 2017. i 2018. godine, OPŠV BD nije finansiralo aktivnosti u okviru mjere 3.

Ukupno u Bosni i Hercegovini

Iako je mjera ocijenjena kao veoma važna u smislu pružanje podrške poljoprivrednicima i proizvođačima u suočavanju sa ekonomskim i tržišnim izazovima, samo je RS podržala aktivnosti koje se odnose na razvoj i jačanje istraživanja u poljoprivredi. Matematički po indikatorima, realizacija podmjera u okviru ove mjere iznosila je 33%, dok je uzimajući u obzir da ovaj vid podrške nije bio u prethodnoj godini, zabilježen je i rast podsticajnih sredstava.

3.4. Mjera 4: Podrška razvoju ruralne infrastrukture i poboljšanje dostupnosti usluga seoskom stanovništvu

Činjenica je da na povećan nivo migracija stanovništva iz ruralnih područja prema urbanim sredinama ili inostarnstvu značajan uticaj ima nerazvijena fizička infrastruktura i dostupnost javnih usluga. Cilj ove mjere i jeste da se osigura podrška za infrastrukturu koja je potrebna za razvoj investicija kako bi se promovisao uravnoteženi ruralni teritorijalni razvoj usmjeren na poboljšanje uslova života i rada stanovništva u ruralnim područjima. U okviru Mjere 4, planirane su četiri podmjere koje se odnose na podršku unapređenju dostupnosti javnih usluga i unapređenju javne infrastrukture u ruralnim područjima, revitalizaciju stočnih i zelenih pijaca, i podršku istraživanjima prirodnog i kulturno-istorijskog naslijeđa. FMPVŠ nije imalo aktivnosti, dok su MPŠV RS i OPŠV BD implementirali po jednu podmjeru, što je realizacija od 25,00%.

Realizacija prema utvrđenim indikatorima Mjere 4 prati se na osnovu rasta podsticajnih sredstava (KM) i rasta broja korisnika (broj osoba).

Federacija Bosne i Hercegovine

U toku 2017. i 2018. godine, FMPVŠ nije finansiralo aktivnosti u okviru mjere 4.

Republika Srpska

U toku 2017. i 2018. godine, MPŠV RS je finansiralo aktivnosti u okviru Podmjere 4.2 Podrška unapređenju javne infrastrukture u ruralnim područjima (putna infrastruktura, njivski putevi, protivgradna zaštita, vodosnabdjevanje, internet mreža, radio i TV signal, elektrosnabdjevanje, infrastruktura za upravljanje otpadom). U provoj godini implementacije Strateškog plana investirano je 3.952.617,12 KM, što je za 252.617,12 KM ili 6,83%, više nego u referentnoj godini.

Brčko distrikt Bosne i Hercegovine

U 2018. godini OPŠV BD je implementiralo Podmjeru 4.2 Podrška unapređenju javne infrastrukture u ruralnim područjima (putna infrastruktura, njivski putevi, protivgradna zaštita, vodosnabdjevanje, internet mreža, radio i TV signal, elektrosnabdjevanje, infrastruktura za upravljanje otpadom), u koju je uloženo 281.055,00 KM, što je za 79.055,00 KM više nego u 2017. godini, tako da je ostvaren rast investicionih sredstava od 39,14%.

Ukupno u Bosni i Hercegovini

U posmatranom periodu u ovoj mjeri je implementirana samo samo Podmjera 4.2. što je uspješnost realizacije podmjerna zbirno za BiH 25%. U okviru BiH, u 2018. godini, ukupno je implementaciju mjere uloženo 4.233.672,12 KM, što je za 331.672,12 KM, odnosno 9% više nego u referentnoj godini.

3.5. Mjera 5: Podrška diversifikaciji u ruralnim područjima

Diversifikacija se smatra ključnom komponentom ruralnog razvoja. Činjenica je da investicije u primarne sektore podržavaju ekonomski rast ali što ne vodi uvijek rastu zaposlenosti. Osiguranje prihoda iz više izvora u ruralnim područjima osigurava manju zavisnost prihoda gazdinstava samo od poljoprivrede, obezbjeđuju se prihodi iz više izvora i bolja iskorištenost radne snage. Ovdje se prije svega misli na razvoj nepoljoprivrednih djelatnosti poput ruralnog turizma, prerade poljoprivrednih proizvoda, prerade drveta, zanati isl. U okviru Mjere 5, Strateškim planom programirano je 5 podmjera i to: podrška investicijama u diverzifikaciju aktivnosti, razvoju ruralnog turizma, pokretanje mikrobiznisa u ruralnim područjima, razvoju društvenih usluga, podrška u osnivanju LAG. FMPVŠ i

OPŠV BD nisu imali aktivnosti kada je u pitanju ova mjera, dok je MPŠV RS u 2017. godini imalo određene aktivnosti što nije zabilježeno i u 2018. godini.

Realizaciju Mjere 5 pratimo na osnovu tri indikatora: rast podsticajnih sredstava (KM), rast broja novih radnih mjesta i rast broja LAG-ova. S obzirom da je u implementaciji bila samo Podmjera 5.3.- Podrška pokretanju mikro-biznisa u ruralnim područjima (uključujući programe obuka i edukacija za pokretanje novog biznisa), u izvještavanju se koriste prva dva indikatora.

Federacija Bosne i Hercegovine

U toku 2017. i 2018. godine, FMPVŠ nije finansiralo aktivnosti u okviru mjere 5.

Republika Srpska

U toku 2018. godine, investirano je 200.000,00 KM u realizaciju Mjere 5, a podrška se odnosila na podršku osnivanju LAG, izradi lokalnih razvojnih strategija i upravljanju manjim projektima u lokalnim ruralnim zajednicama. Implementacijom ovih aktivnosti zabilježen rast od 2 nova radna mjesta. Međutim u 2018. godini, nije nastavljena ova aktivnost.

Brčko distrikt Bosne i Hercegovine

U toku 2017. i 2018. godine, OPŠV nije finansiralo aktivnosti u okviru mjere 5.

Ukupno u Bosni i Hercegovini

Iako Strateškim planom ocijenjena kao veoma važna mjera, u 2018. godini, nadležne institucije nisu imale podsticaje u tu svrhu.

3.6. Mjera 6: Podrška razvoju javne infrastrukture kvaliteta i usluga u poljoprivredno-prehrambenom sektoru

Prioritet ove mjere jeste jačanje institucija i kadrova koji su nadležni za definisanje i kontrolu hrane u BiH. Poseban aspekt u okviru ove mjere odnosi se na postepenu harmonizaciju propisa u BiH i njihova harmonizacija za zakonodavstvom EU. Efikasno zakonodavstvo i njegovo provođenje kao i procedure koje se odnose na kontrolu kvaliteta i sigurnosti hrane u interesu je i potrošača i javnog zdravlja uopšte. Mjera 6, sastoji se od 9 podmjera koje se odnose na postepenu harmonizaciju zakonodavstva i praksi sa politikom kvaliteta EU PGI-PDO-TSG propisa, certifikacija GLOBAL standarda, certifikacija integralne proizvodnje, HACCP, unapređenje institucionalnih kapaciteta i službenih kontrola, upravljanje kriznim situacijama i jačanje laboratorija. Aktivnosti su vođene na svim podmjerama a, u skladu sa svojim nadležnostima u cilju realizacije Mjere 6, ASH je imala radila na realizaciji 5 podmjera (55,56%), MPŠV RS na 6 (66,67%), FMPVŠ dvije (22,22%) i OPŠV BD jednu (11,11%).

Realizacija Mjere 6 prati se na osnovu dva indikatora: rast uloženi sredstava (KM) i ocjena po izvještaju EU za BiH (evidentiran je napredak za oblast). Prvi indikator se izražava kvantitativno, dok je drugi indikator deskriptivan¹.

¹ Od 2015. godine EK mjeri napredak zemlje u procesu evropskih integracija za svaku oblast pojedinačno i to koristeći dvije grupe ocjena: ocjenu trenutnog stanja pripravnosti i ocjenu postignutog napretka. Ocjene stanja pripravnosti su: rana faza, određeni nivo pripremljenosti, umjereno pripremljen, dobar nivo pripremljenosti i dobro napredovao. Ocjene za postignuti napredak su na zadovoljanje, nije bilo napretka, određeni napredak, dobar napredak i vrlo dobar napredak. Ove ocjene se daju za oblast u cjelini. Tako je u Izvještaju o BiH iz 2016. godine za oblast poljoprivrede i ruralnog razvoja, ribarstva, sigurnosti hrane, veterinarstva i fitosanitarne politike, ocjena pripravnosti data sumarno u vidu konstatacije „pripreme u ovim oblastima su u ranoj fazi“. U smislu ocjene napretka, za oblast sigurnosti hrane, veterinarstva i fitosanitarne politike konstatovan je „određeni napredak“, dok za oblast poljoprivrede i ruralnog razvoja nije ni data ocjena napretka.

Tokom 2017. godine Evropska komisija nije objavljivala Izvještaj o BiH, jer smo tada bili u fazi pripreme odgovora na pitanja iz Upitnika, a u 2018. godini u očekivanju Mišljenja objavljen je Privremeni izvještaj koji je pokrio samo fundamentalne oblasti-politički kriterij i vladavinu prava i ekonomski kriterij.

Opisi napretka u EU integracijama, preuzeti su iz Analitičkog izvještaja, koji prati Mišljenje EK o zahtjevu za članstvo BiH u EU. Međutim Analitički izvještaj daje opštu ocjenu pripravnosti oblasti poljoprivrede i ruralnog razvoja, sigurnost hrane, veterinarstva i zaštite zdravlja bilja, a ne ulazi u kvalifikovanje napretka po tematskim prioritetima, zbog toga su u tabeli 15, list Mjera 6, navedene konstatacije za dio podmjera, a za druge nisu, jer nije bilo specifičnih kvalifikacija.

Federacija Bosne i Hercegovine

FMPŠV je i u 2017. i u 2018. godini podržalo proizvođače i prerađivače u procesu ispunjavanja HACCP standarda. Iznos sredstava u 2018. godini je bio 27.365,51 KM što je za oko 126% više nego u referentnoj godini. Za GLOBAL.G.A.P standard FMPVŠ je isplatilo potporu od 7.398,76 KM u 2018. godini.

Republika Srpska

U toku 2018. godine MPŠV RS je u implementaciju Mjere 6, uloženo je 52.861,98 KM, što je manje za -54.138,02 KM, odnosno za -52% u odnosu na 2017. godinu.

U skladu sa ustavnim nadležnostima, MPŠV RS vrši harmonizaciju zakonodavstva u objasti sigurnosti hrane, dok zajedno sa ASH radi na harmonizaciji zakonodavstva u oblasti politike kvaliteta EU PGI-PDO-TSG i u sprovođenju sistema upravljanja kriznim situacijama. Kroz Pravilnik o uslovima i načinu ostvarivanja novčanih podsticaja za razvoj poljoprivrede i sela MPŠV RS finansira certifikaciju i uvođenje, HACCP sistema i opreme za jačanje laboratorija.

Brčko distrikt Bosne i Hercegovine

U 2018. godini OPŠV BD uložilo je 5.550,00 KM na podmjeru koja se odnosila na podršku proizvođačima da se certificiraju po GLOBALGAP standardima, što je manje za -2.100,00 KM u odnosu na 2017. godinu ili -27%.

ASH

Kao što je već i navedeno, ASH, u saradnji sa nadležnim institucijama entiteta i BD, u okviru ove mjere provodi najznačajnije aktivnosti. U toku 2018. godine investirano je 190.326,00 KM, što je manje za -15.024,00 KM nego u 2017. godini odnosno za -7%. Aktivnosti su provedene po pitanju harmonizacije zakonodavstva i praksi s politikom kvaliteta i harmonizaciji zakonodavstva u oblasti sigurnosti hrane, a i redovno su održavani seminari na jačanju kapaciteta za upravljanje kriznim situacijama.

Ukupno u Bosni i Hercegovini

Kada posmatramo po podmjerama, u okviru Mjere 6 aktivnosti su vođene na svim podmjerama a prema prioritetima i raspoloživim sredstvima nadležnih institucija. Prema indikatoru o uloženim sredstavima, u 2018. godini uloženo je 276.103,49 KM što je manje za -56.005,97 KM odnosno -17%, u odnosu na 2017. godinu.

Opšta ocjena po izvještaju EU za BiH (Analitički izvještaj) glasi: „BiH na zadovoljavajući način provodi plan praćenja sigurnosti hrane. Poltrebno je poboljšati plan upravljanja krizom i hitne operativne mjere u zemlji; potrebno je ojačati sistem procjene rizika, a održavanje baze podataka o sigurnosti hrane treba biti usklađeno u cijeloj zemlji“.

Posljednji relevantni izvještaj za Poglavlje 11-Poljoprivreda i ruralni razvoj, Poglavlje 12-Sigurnost hrane, veterinarska i fitosanitarna politika i Poglavlje 13-Ribarstvo je Analitički izvještaj, koji prati Mišljenje EK o zahtjevu za članstvo BiH u EU. Analitički izvještaj daje pregled činjeničnog stanja i konstatuje koje aktivnosti je dalje potrebno sprovesti u svakoj od navedenih oblasti. Za svako poglavlje je konstatovana ocjena pripravnosti i set prioriteta koje treba adresirati u srednjem i kratkom roku, a kao što je slučaj i sa Izvještajem o BiH, nije se ulazilo u kvantificiranje napretka po određenim tematskim prioritetima.

3.7. Mjera 7: Podrška sistemima i uslugama u veterinarskoj i fitosanitarnoj oblasti

Veterinarske i fitosanitarne politike imaju značanu ulogu u svakoj zemlji. U BiH na svim nivoima vlasti neophodno je nastaviti sa daljom izgradnjom institucionalnih i administrativnih kapaciteta u oblasti sigurnosti hrane, veterinarskoj, uzgojno-selekcijskoj i fitosanitarnoj oblasti. Pravni okvir u ovim oblastima se konstantno unapređuje ali zakonodavstvo je potrebno dodatno harmonizovati i usvajati u cilju potpunog usklađivanja sa standardima i najboljim praksama EU.

Ova mjera je jako opširna i sastoji se od 10 definisanih podmjera: harmonizacija zakonodavstva, jačanje kapaciteta, unapređenje sistema identifikacije životinja i sistema kontrole, unapređenje sistema službenih kontrola, jačanje kapaciteta nadležnih institucija, jačanje IT kapaciteta, jačanje laboratorijskih kapaciteta i podrška programima za zaštitu zdravlja bilja i životinja. MPŠV RS je imalo aktivnosti na svim podmjerama, OPŠV BD na jednoj (10,00%), UZZB 4 (40,00%) i KZV 8 (80,00%), dok FMPŠV nije učestvovalo u realizaciji.

Prema definisanoj metodologiji, realizacija Mjere 7 prati se na osnovu četiri indikatora: rast uloženi sredstava u fitosanitarnu oblast (KM), rast uloženi sredstava u veterinarsku oblast (KM), ocjena po izvještaju EU za BiH (evidentiran je napredak za fitosanitarnu oblast) i ocjena po izvještaju EU za BiH (evidentiran je napredak za veterinarsku oblast). Prva dva indikatora se izražavaju kvantitativno, dok su druga dva deskriptivna¹.

Konstatacije o napretku u EU integracijama, preuzeti su iz Analitičkog izvještaja, koji prati Mišljenje EK o zahtjevu za članstvo BiH u EU. Kako Analitički izvještaj daje opštu ocjenu napretka oblasti, a ne ulazi u kvalifikovanje napretka po tematskim prioritetima, u tabeli 15, list Mjera 7, nisu unesene konstatacije za sve podmjere jer ih nije ni bilo.

Federacija Bosne i Hercegovine

U toku 2017. i 2018. godine, FMPVŠ nije finansiralo aktivnosti u okviru mjere 7.

Republika Srpska

MPŠV RS je u 2018. godini, u implementaciju podmjera iz fitosanitarne oblasti uložilo 303.253,74 KM, što je za -485.577,71KM, od (-62%) manje u odnosu na prethodnu godinu, dok je za finansiranje podmjera koje se odnose na oblast veterinarstva uloženo 1.609.545,00 KM, što je za -67.513,14 KM, odnosno -4% manje nego u 2017. godini.

Program posebnog nadzora karantinskih štetnih organizama nad krompirom ali i drugim kulturama, već nekoliko godina vrši MPŠV RS, Takođe, registracija i upis sorti u Registar sorti Republike Srpske se vrši od 2015. godine i proces teče kontinuirano.

Brčko distrikt Bosne i Hercegovine

OPŠV BD je u 2018. godini, implementiralo podmjeru koja se odnosi na podrška programima zaštite zdravlja životinja i unapređenja dobrobiti životinja

UZZB

U 2018. godini UZZB je u implementaciju aktivnosti u okviru svojih nadležnosti predviđenih Mjerom 7, uložila 610.183,81 KM, što je za 410.183,81 KM više nego u 2017. godinu odnosno za 205%. Aktivnosti su se odnosile na harmonizaciju zakonodavstva u fitosanitarnoj oblasti kako bi se podržao razvoj konkurentnosti poloprivredno-prehrambenog proizvoda.

KZV

KZV je u prvoj godini implementacije Strateškog plana, u okviru Mjere 7, uložila 2.591.858,34 KM, što je za -372.795,78 KM manje nego u referentnoj godini. Aktivnosti su vođene prvenstveno na harmonizaciji zakonodavstva i jačanju kapaciteta nadležnih tijela i inspekcija što u značajnoj mjeri utiče na konkurentnost proizvoda. Vrijednost definisanog indikatora vezano za uložena sredstava u veterinarsku oblast zabilježila pad od -13%. Aktivnosti se provode kontinuirano tako da smanjenje uloženi sredstava ne mora predstavljati i pad aktivnosti.

Ukupno u Bosni i Hercegovini

Iako je mjera široka i sveobuhvatna, uzimajući u obzir brojnost nadležnih institucija i njihove aktivnosti po predviđenim podmjerama, može se zaključiti da su aktivnosti provodene na svim podmjerama. Kada govorimo o ukupno uložnim sredstvima, u fitosanitarnoj oblasti zabilježen je pad uložnih sredstava od -8%, dok su sredstava za oblast veterinarstava u padu od -9%. Kao što je već i navedeno finansijski pokazatelji mogu varirati u zavisnosti od projekata koji se trenutno impelmentiraju po ovim oblastima.

Opšta ocjena po izvještaju EU za BiH (Analitički izvještaj), za fitosanitarnu oblast glasi: „Uspostavljen je program posebnog nadzora karantinskih štetnih organizama na krompiru i u funkciji je upisivanje novih sorti u sortnu listu zemlje, dok šema sjemena OECD-a nije usvojena. Rad službenih dijagnostičkih laboratorija i službene kontrole uvoza treba biti usklađen sa *acquis-em*. Potrebno je povećati broj fitosanitarnih inspektora i ojačati njihove administrativne kapacitete. Principi integrisane zaštite bilja moraju se provoditi na usklađen način u cijeloj zemlji“.

Opšta ocjena po izvještaju EU za BiH (Analitički izvještaj), za sektor veterinarstva glasi: „Bosna i Hercegovina mora poboljšati usklađivanje pravnih propisa u cijeloj zemlji i izbjeći preklapanje nadležnosti. Institucionalno uređenje i funkcije i odgovornosti centralnih nadležnih organa, u oblasti sigurnosti hrane, veterinarstva te fitosanitarne oblasti, moraju se dodatno ojačati kako bi se osigurao potpuno funkcionalan komandni lanac, koordinacija i razmjena informacija, posebno za službene kontrole, procjenu rizika i upravljanje krizom“.

3.8. Mjera 8: Podrška organskoj proizvodnji, zaštiti životne sredine i smanjenje uticaja klimatskih promjena

Tržište organskih proizvoda svakim danom zauzima sve veći udio u ukupnoj svetskoj trgovini poljoprivrednih proizvoda. Iako postoje prirodni resursi pogodni za razvoj organske proizvodnje, broj proizvođača u BiH je još uvijek mali a količine prilično skromne. Za poljoprivrednike organska proizvodnja predstavlja značajnu priliku da prošire proizvodnju. Cilj ove mjere jeste da se da podrška proizvođačima da ojačaju institucionalne strukture za regulaciju organske proizvodnje, certifikaciju i kontrolu. Zaštita okoline je usko povezana sa organskom proizvodnjom i kako bi se zaštitilo i očuvalo zemljište i genetski resursi. Na razvoj poljoprivrede u značajnoj mjeri utiču klimatske promjene i ova mjera podrazumijeva i podršku poljoprivrednicima u rješavanju uticaja klimatskih promjena. I ova mjera je jako široka, intersektorska je i teško je pojedinačno mjeriti konačne efekte. U okviru Mjere 8, planirano je 6 podmjera koje se odnose na: podršku proizvodnji, certifikaciji i kontroli organske proizvodnje, praćenje poljoprivrednog zemljišta, zaštitu područja sa prirodnim ograničenjima, održivo korištenje genetskih resursa kao i podršku programima za smanjenje učinka klimatskih promjena. Od 6 podmjera, u 2018. godini FMPŠV je realizovalo 2 (33,33%), a MPŠV RS 3 (50,00%).

Realizacija Mjere 8 prati se na osnovu tri indikatora: rast podsticajnih sredstava (KM), rast broja korisnika (broj osoba) i rast površine pod organskom proizvodnjom (ha).

Federacija Bosne i Hercegovine

U toku 2017. godine, FMPVŠ nije financiralo certificiranje organske proizvodnje, a u 2018. godini ova mjera je uvedena kao novost te je za tu svrhu isplaćen iznos od 40.863,96 KM. Ukupno je finansirano 18. zahtjeva za 16 korisnika podrške.

U istom razdoblju FMPVŠ je financiralo aktivnosti vezane za osiguranje primarne poljoprivredne proizvodnje u okviru mjere 8 u izosu od 93.113,57 KM u 2018. godini ili za oko 80% više nego u 2017. godini. Srazmjerno povećanju sredstava porastao je i broj korisnika za oko 120%.

Republika Srpska

U toku 2018. godine, MPŠV RS je u realizaciju predmetne mjere investiralo 145.077,71 KM, što je za 136.787,71 KM više nego u prethodnoj godini odnosno za 336%.

U prvoj godini implementacije Strateškog plana broj korisnika je bio 40 što je više za 8 korisnika nego u referentnoj godini odnosno za 160%.

Pod organskom proizvodnjom bilo je 165,00 ha, što je za 132,00 ha više nego u 2017. godini ili za 400%. Podrška organskoj proizvodnji u RS dala je rezultat kako u broju proizvođača tako i po površini koja se obrađuje. Tradicionalne metode proizvodnje koje se koriste u BiH, na mnogo načina odgovaraju principima organske proizvodnje što predstavlja dodatnu prednost za mnoge proizvođače. U svakom slučaju, rast podrške organskoj proizvodnji sigurno pozitivno utiče zainteresovanost potencijalnih proizvođača.

Brčko distrikt Bosne i Hercegovine

U 2017. godine, OPŠV BD je u implementaciju mjere investiralo 8.290,00 KM, a broj korisnika je bio 5. Međutim u 2018. godini nije nastavljeno sa aktivnostima na podršci proizvodnji, sertifikaciji i kontroli organske proizvodnje.

Nadležna institucija ne raspolaže informacijama o površinama pod organskom proizvodnjom.

Ukupno u Bosni i Hercegovini

Uzimajući u obzir da su aktivnosti u 2018. godini vođene samo na pružanju podrške za pet predviđenih podmjera, realizacija podmjera planiranih Mjerom 8 iznosi je 83,33%.

Prema raspoloživim podacima, ostvaren je rast podsticajnih sredstava od 656,18%, rast broja korisnika od 211,76%, a rast površine pod organskom proizvodnjom je 400,00%.

3.9. Mjera 9: Podrška razvoju administrativnog sektora i usluga informacione podrške

I u pripremi ovog Izvještaja pokazalo se da nedostatak pouzdanih informacija, statističkih i administrativnih sistema značajno utiču na kvalitet analiza. Ova mjera definisana je kako bi se podržalo uspostavljanje osnovnih elemenata usklađenog poljoprivrednog informacionog i administrativnog sistema za podršku sektoru. Neophdno je osigurati bolji način prikupljanja podataka i uspostavljanja odgovarajućih mreža razmjene podataka između različitih nivoa vlasti u BiH. Mjera 9, uključuje 8 podmjera koje se odnose na: uspostavljanje registara poljoprivrednih proizvođača, unapređenje sistema identifikacije životinja, unapređenje FADN, statistiku, AMIS, LPIS, AFRS kao i provođenje poljoprivrednog popisa. Za sve navedene podmjere potrebna su značajna ulaganja. U prethodnom periodu MPŠV RS imalo aktivnosti na realizaciji dvije podmjere (25,00%), OPŠV BD na jednoj (12,15%), dok FMPŠV nije imalo aktivnosti.

Realizacije Mjere 9 prati se na osnovu dva indikatora: rast uloženi sredstava (KM) i ocjena po izvještaju EU za BiH (evidentiran je napredak). Prva dva indikatora se izražavaju kvantitativno, dok je drugi deskriptivan¹.

Konstatacije o napretku u EU integracijama, preuzete su iz Analitičkog izvještaja, koji prati Mišljenje EK o zahtjevu za članstvo BiH u EU i upisane su u tabeli 15, list Mjera 9, za one podmjere za koje su date specifične preporuke.

Federacija Bosne i Hercegovine

U toku 2017. i 2018. godine, FMPVŠ nije finansiralo aktivnosti u okviru mjere 9.

Republika Srpska

U obje posmatrane godine 2017. i 2018., MPŠV RS je uložilo jednak iznos finansijskih sredstava, po 130.000,00 KM, što se odnosilo na unapređenje i održavanje Sistema za identifikaciju i kretanje životinja u skladu sa ustavnim nadležnostima i unapređenje FADN mreže računovodstvenih podataka. Iako se radi o malom uzorku prikupljanje ovih podataka je veoma značajno za donošenje odluka i kreiranje poljoprivredne politike.

Brčko distrikt Bosne i Hercegovine

OPŠV BD je u 2018. godini, imalo aktivnosti koje se odnose na unapređenje i održavanje Sistema identifikacije i kretanja životinja.

Ukupno u Bosni i Hercegovini

U okviru Mjere 9, nadležne institucije su imale aktivnosti na implementaciji 3 podmjere ili 37,5%.

Opšta ocjena po izvještaju EU za BiH (Analitički izvještaj) glasi: „BiH treba značajno da unaprijedi svoj administrativni kapacitet u ovoj oblasti i da uspostavi fundamentalne instrumente i institucije za učestvovanje u ZPP. BiH treba da obezbijedi da njeno zakonodavstvo bude usaglašeno na području cijele zemlje i da bude u skladu sa *acquis-cm* EU. Treba uspostaviti poljoprivredne informacione sisteme u skladu sa okvirom EU“.

3.10. Mjera 10: Podrška razvoju kapaciteta institucionalnog upravljanja

Jačanje institucionalnih kapaciteta za stvaranje i provođenje poljoprivredne politike u BiH je jedan od najvažnijih i najsloženijih multidisciplinarnih ciljeva SPRR. Sa jedne strane, postoje stalna budžetska ograničenja, a sa druge strane postoji stalna potreba za jačanjem institucionalnih kapaciteta, što se odnosi i na razvoj ljudskih potencijala i na unapređenje administrativnih praksi i procesa. Uzimajući u obzir ustavne i zakonske nadležnosti koordinacija svih nadležnih institucija se nameće kao imperativ. Mjera 10 obuhvata 6 podmjera koje se odnose na: jačanje kapaciteta nadležnih institucija harmonizaciju propisa, unapređenje sistema plaćanja, unapređenje koordinacije, praćenje i ocjenjivanje javnih politika, unapređenje vanjske trgovine, obezbjeđenje horizontalne i vertikalne koordinacije i razmjene podataka. U okviru ove mjere i OPŠV BD i MPŠV RS su imali aktivnosti na relaciji jedne podmjere dok FMPVŠ nije imalo aktivnosti u posmatranom periodu.

Realizaciju Mjere 10 pratimo na osnovu dva indikatora: rast uloženi sredstava (KM) i ocjena po izvještaju EU za BiH (evidentan je napredak). Prvi indikator se izražava kvantitativno, dok je drugi deskriptivan¹.

Iz Analitičkog izvještaja, koji prati Mišljenje EK o zahtjevu za članstvo BiH u EU, preuzete su konstatacije o napretku u EU integracijama, i upisane su u tabelu 15, list Mjera 10, za one podmjere za koje su date specifične preporuke.

Federacija Bosne i Hercegovine

U toku 2017. i 2018. godine, FMPVŠ nije finansiralo aktivnosti u okviru mjere 10.

Republika Srpska

U toku 2018. godine, MPŠV RS je finansiralo aktivnosti u okviru mjere 10 sa 153.725,19 KM, što je manje za -101.143,81 KM ili -40% .

Brčko distrikt Bosne i Hercegovine

U toku 2018. godine, OPŠV BD je podržalo podmjeru koja se odnosi na jačanje kapaciteta i povećanje efikasnosti ministarstava i pripadajućih javnih institucija u iznosu od 23.514,66 KM u 2018. godini dok ista nije bila finansirana u 2017. godini.

Ukupno u Bosni i Hercegovini

Jedna od stalnih preporuka u procesu evropskih integracija odnosi se na jačanje kapaciteta u svim segmentima. Činjenica je da je ova aktivnost usko vezana sa raspoloživim finansijskim sredstvima što nerijetko ograničava broj zaposlenih. Dodatno, nerijetko se suočavamo ne samo sa malim brojem zaposlenih nego i da kadrovi nisu u potpunosti obučeni u skladu sa potrebama.

Opšta ocjena po izvještaju EU za BiH (Analitički izvještaj), glasi: „BiH treba da uspostavi administrativne strukture koje su neophodne za zajedničku poljoprivrednu politiku“.

Detaljan pregled podataka prikazan je u tabeli 1 i tabeli 15, list Mjera10.

3.11. Mjera 11: Multidisciplinarne aktivnosti

Aktivnosti definisane ovom mjerom usmjerene su prema rješavanju problema koji se odnose kako na stalno smanjenja broja poljoprivrednih proizvođača tako i na činjenicu o starenju poljoprivrednih proizvođača. Jasno je da je, u tom pravcu, neophodno usmjeriti čitav spektar aktivnosti kako bi se taj problem ublažio.

U okviru Mjere 11, planirane su četiri podmjere koje se konkretno odnose na podršku mladim poljoprivrednicima i preduzetnicima, podršku ravnopravnosti polova i agro-okolišnoj zaštiti. MPŠV RS i FMPVŠ od predviđene tri, realizovali su po jednu podmjeru (33,33%) podrška mladim poljoprivrednicima dok, a OPŠV BD nije imalo aktivnosti.

Realizacija Mjere 11 prati se na osnovu tri indikatora: rast podsticajnih sredstava (KM), rast učešća mladih poljoprivrednika (broj osoba) i rast broja žena korisnika mjera ruralnog razvoja (broj osoba).

Federacija Bosne i Hercegovine

U toku 2018. godine, FMPVŠ je po Modelu ruralnog razvoja u okviru realizacije mjera vezanih za nabavku poljoprivredne opreme i mehanizacije podržalo 13 zahtjeva od kojih je bilo 7 mladih poljoprivrednika i 5 žena nositeljica poljoprivrednih gazdinstava. Za ove 2 kategorije dodan je iznos novčane podrške 5% na utvrđeni osnovni iznos novčane podrške.

Republika Srpska

U toku 2018. godine u implementaciju Mjere 11 uloženo je 60.000,00 KM, što je za 4.125,61 KM više nego u prethodnoj 2017. godini, odnosno za 7%.

I u 2017. i u 2018. godini mjeru su iskoristila po 3 mlada poljoprivrednika.

Brčko distrikt Bosne i Hercegovine

U toku 2017. i 2018. godine, OPŠV BD nije finansiralo aktivnosti u okviru Mjere 11.

4. ANALIZA CILJEVA

Ciljevi Strateškog plana definisani su na osnovu detaljno urađene SWOT analize i predstavljaju širi okvir za razvoj poljoprivrede i ruralnih područja. Definirano je šest ciljeva koji su fokusirani na jačanje konkurentnosti, unapređenje tržišnosti, održivo upravljanje resursima, poboljšanje kvaliteta života i unapređenje institucionalnih kapaciteta. Svi ovi ciljevi usmjereni su prema generalnoj politici koja vodi usklađivanju strukture, sistema, politike i programa ZPP EU.

Praćenje postavljenih ciljeva u strateškim dokumentima veoma je važno za postavljenje dijagnoze o implementaciji cjelokupnog dokumenta, a i kao korektivni faktor u slučaju da se značajno odstupa od njih.

U Strateškom planu, ciljevi jesu širi, na osnovu čega su i definisani indikatori za praćenje. Pri definisanju indikatora u obzir su se morali uzeti i faktori o raspoloživosti, pouzdanosti i dostupnosti podataka.

Podaci potrebni za vrednovanje indikatora ciljeva preuzeta su u najvećoj mjeri od nadležnih statističkih institucija BHAS, FZS i RZS RS. Statističke podatke za Federaciju BiH dostavio je FZS, podatke za Republiku Srpsku RZS RS, a podatke za Brčko distrikt i nivo BiH obezbjedio je BHAS.

Važno je istaći da ciklusi prikupljanja i obračuna statističkih podataka za jednu godinu, ne poklapaju se sa kalendarskom godinom i objavljuju se sukcesivno u narednoj godini, stoga svi podaci za 2018. godinu, nisu bili dostupni.

Prilikom analize statističkih podataka, uočavaju se razlike u vrijednostima između podataka koji su dostavljeni od FZS i RZS RS, sa podacima dostavljenim od BHAS. Ove razlike posljedica su različitosti u internim procedurama koje se odnose na cikluse prikupljanja, obrade i izvještavanja. Tokom statističkog perioda ponekad dolazi do korekcija podataka, koje se mogu odraziti na ukupni rezultat na godišnjem nivou, što može biti dodatni uzrok pojave razlika u vrijednosti podataka, dostavljenih od različitih statističkih agencija.

Za manji broj indikatora ciljeva, podaci su preuzeti od FMPVŠ, MPŠV RS i OPŠV BD jer se isti ne prate od strane statističkih agencija.

4.1. Cilj 1: Osiguranje stabilnosti dohotka i izjednačavanje uslova poslovanja sa okruženjem

Učešće poljoprivrede u bruto domaćem proizvodu je značajno, a i veliki broj stanovnika se stalno ili povremeno bavi poljoprivrednom proizvodnjom. Aktivnosti planirane u okviru Strateškog plana vođene su da bi se unaprijedila poljoprivredna proizvodnja kroz povećanje obima i produktivnosti poljoprivredne proizvodnje, osiguranje stabilnosti dohotka, kao i jačanje konkurentnosti kroz povećanje nivoa investicija, stepena tržišnosti i finalizacije poljoprivredne proizvodnje.

Realizaciji Cilja 1, koji se odnosi na osiguranje stabilnosti dohotka i izjednačavanje uslova poslovanja sa okruženjem, prati se kroz tri indikatora: Bruto dodana vrijednost - poljoprivreda, šumarstvo i ribolov, Index (2017/2016, 2018/2017) BDV-a za sektor poljoprivrede, šumarstva i ribolova i udio poljoprivrede, šumarstva i ribolova u BDP-u.

Federacija Bosne i Hercegovine

Bruto dodana vrijednost - poljoprivreda, šumarstvo i ribolov (BDV) u FBiH za 2018. godinu iznosila je 956.407.000,00 KM, što je više za 110.127.000,00 KM (13,01%).

Index 2018/2017 (za 2018 godinu) BDV-a za sektor poljoprivrede, šumarstva i ribolova je 113,00%, što je za 22,00% više nego u prethodnom periodu.

Udio Poljoprivrede, šumarstva i ribolova u BDP-u je 4,4 %, što je za 0,30 % više, nego u 2017. godini.

Analiza pokazuje da je BDV- poljoprivreda, šumarstvo i ribolov u FBiH u 2018. godini porasla za 13% što je dovelo i do povećanja udjela poljoprivrede u BDP za 0,3% u odnosu na prethodnu.

Republika Srpska

Vrijednost BDV-a za sektor poljoprivrede, šumarstva i ribolova, u RS, za 2018. godinu, iznosila je 942.400.000,00 KM, što je za 98.674.000,00 KM, više nego u referentnoj godini, a što je povećanje od 11,70%.

Index 2018/2017 (za 2018 godinu) BDV-a za sektor poljoprivrede, šumarstva i ribolova iznosio je 111,70%, što je povećanje od 17,70 % u odnosu na indeks iz prethodne godine.

Udio poljoprivrede, šumarstva i ribolova u BDP-u u 2018. godini iznosi 8,80 %, i povećan je za 0,40 %, u odnosu na prethodnu godinu.

Slično kao i u FBiH, i u RS porast BDV- poljoprivreda, šumarstvo i ribolov u 2018. godini porasla je za 11,7% dok je udio poljoprivrede u u BDP povećan za 0,4%

Brčko distrikt Bosne i Hercegovine

U 2017. godini vrijednosti indikatora za BD su bile sledeće: BDV za sektor poljoprivrede, šumarstva i ribolova 67.646.000,00 KM, Indeks 2017/2016 (za 2017 godinu) BDV za sektor poljoprivrede, šumarstva i ribolova 87,61 % i Udio Poljoprivrede, šumarstva i ribolova u BDP 11,51 %.

Zbog neposjedovanja podataka za 2018 godinu, nije bilo moguće uporediti napredak u vrijednostima indikatora Cilja 1, između referentne godine i prve godine implementacije Strateškog plana.

Ukupno u Bosni i Hercegovini

Vrijednost indikatora BDV za sektor poljoprivrede, šumarstva i ribolova u BiH, u 2018. godini je iznosila 1.969.179.000,00 KM, što je za 211.526.000,60 KM ili 12,03%, više nego u prethodnoj godini.

Index 2018/2017 (za 2018 godinu) BDV-a za sektor poljoprivrede, šumarstva i ribolova je 112,03 %, što je za 19,75%, više nego u referentnoj godini.

Udio Poljoprivrede, šumarstva i ribolova u BDP-u za 2018. godinu, iznosio je 5,89%, što je više za 0,29 % nego u prethodnoj godini.

Iako je teško na osnovu kratke vremenske linije imati konkretnije analize, činjenica je da je u periodu 2017/2018 zabilježen blagi rast poljoprivredne proizvodnje. Udio poljoprivrede u BDP je oko 6% što je duplo više nego u novim članicama EU iz centralne i istočne evrope i preko četiri puta više nego u cijeloj EU. Sektor poljoprivrede, posebno u malim zemljama, jako je osjetljiv teren i male turbulencije na tržištu, vremenske nepogode kao i političke prilike ili loše agrarne politike mogu značajno da utiču na posmatrane indikatore.

4.2. Cilj 2: Jačanje konkurentnosti poljoprivrede, šumarstva i ruralnih područja kroz povećanje nivoa investicija i unaprjeđenje prenosa znanja i promovisanje inovacija

Povećanje produktivnosti i efikasnosti poljoprivredne proizvodnje i prerade nameću se kao imperativ za opstanak i ekonomsku održivost gazdinstava. Investicije u modernizaciju objekata, mehanizaciju i opremu, povećanje brojnosti i kvaliteta stočnog fonda, povećanje zasadenih površina, jačanje infrastrukture samo su neke od aktivnosti koje moraju dugoročno i kontinuirano da se podstiču. Znanje i informacija postaju ključni faktori za dostizanje postavljenih ciljeva i opstanak na tržištu i zahtijeva stalnu podršku institucija. Sve navedeno je samo dio aktivnosti koje se provode od strane nadležnih institucija, a koje direktno ili indirektno vode ostvarenju postavljenog cilja.

Za praćenje implementacije Cilja 2 koji se odnosi na jačanje konkurentnosti poljoprivrede, šumarstva i ruralnih područja kroz povećanje nivoa investicija i unaprjeđenje prenosa znanja i promovisanje inovacija, odabrana su tri indikatora za praćenje: izvoz poljoprivredno prehrambenih proizvoda, stopa promjene produktivnosti rada u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji, stopa promjene produktivnosti rada u prehrambenoj industriji i ukupne investicije u poljoprivredu, šumarstvo i ribolov.

Vrijednosti indikatora izvoz poljoprivredno prehrambenih proizvoda, odnose se na poglavlja 01-24 Carinske tarife BiH.

Stopa promjene produktivnosti rada u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji računa se kao poređenje količnika ukupne poljoprivredne proizvodnje i ukupnog broja zaposlenih u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji, a stopa promjene produktivnosti rada u prehrambenoj industriji računa se kao poređenje količnika i ukupne proizvodnje prehrambenih proizvoda i ukupnog broja zaposlenih u prehrambenoj industriji. Međutim za ovaj Izvještaj nismo bili u mogućnosti obezbediti podatke za obračun ovih indikatora od svih andležnih institucija.

Vrijednost proizvedenih poljoprivrednih proizvoda u 2017. godini, koje je dostavio FZS, odnose se na okvir djelatnosti poljoprivrede prema KD BiH 2010, Područje A, oblast 01. Vrijednost je izračunata na osnovu prikupljenih podataka o proizvedenim količinama i proizvođačkim cijenama poljoprivrednih proizvoda. Dok su podaci o broju zaposlenih u poljoprivredi, dobijeni obradom podataka preuzetih iz Porezne uprave FBiH i iskazani su u cijelim brojevima. Podaci za RS vezani za indikatore Stopa promjene produktivnosti rada nisu raspoloživi. Dok je BHAS, nakon obrade podataka koji se odnose na tržište rada, iz njihove baze, ustanovilo da podaci nisu pouzdani, stoga nisu ni dostavljeni.

Potrebno je imati u vidu, da veliku broj lica koja se bave primarnom poljoprivrednom proizvodnjom nisu registrovana za obavljanje djelatnosti, stoga podaci o broju zaposlenih u sektoru, trebaju biti uzeti sa rezervom.

Bez obzira na nemogućnost da se u konkretnom slučaju dođe do pravih podataka vezano za produktivnost poljoprivredne proizvodnje, neophodno je ovim izvještajem skrenuti pažnju na nepostojanje određenih podataka koji bi nam dale konkretnije indikatore. Postojanje dobrih indikatora kao i njihova analiza i poređenje u značajnoj mjeri bi uticale na kvalitet kreiranih politika u oblasti poljoprivrede i prehrane.

Federacija Bosne i Hercegovine

U 2018. godini izvoz poljoprivredno prehrambenih proizvoda iz FBiH iznosio je 377,98 mil KM, što je za -33,31 mil KM (-8,10%) manje nego u prethodnoj godini.

Stopa promjene produktivnosti rada u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji za 2018. godinu, iznosila je 117,69, što je više za 11,73, ili 11,07%, nego u prethodnoj godini. Stopa promjene produktivnosti rada u prehrambenoj industriji za 2018. godinu, imala je vrijednost od 102,34, veću za 0,41 (0,40%), nego u 2017. godini.

Tokom 2018. godini, u FBiH u sektor poljoprivrede, šumarstva i ribolova ukupno je investirano 35.553.000,00 KM, što je za 3.426.000 KM (10,66%), više nego u 2017. godini.

U FBiH, prema dostavljenim podacima, produktivnost rada u poljoprivrednoj proizvodnji rasla je i u referentnoj godini i u prvoj godini implementacije. Niska produktivnost ograničava mogućnost dugoročnog ekonomskog rasta i onemogućava jačanje konkurentne pozicije. Sigurno je da je produktivnost poljoprivredne proizvodnje u BiH daleko ispod nivoa i susjednih zemalja i zemalja u okruženju.

Republika Srpska

Iz RS u 2018. godini izvezeno je 282,21 mil KM poljoprivredno prehrambenih proizvoda, što je manje za -60,31 mil KM (-17,61%) nego u prethodnoj godini.

Vrijednost stope promjene produktivnosti rada u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji nije obračunata jer se ne raspolaže podacima o ukupnoj poljoprivrednoj proizvodnji za 2018. godinu, stoga ni razlika vrijednosti indikatora u 2018./2017. godini ne može biti prikazana. Stopa promjene produktivnosti rada u prehrambenoj industriji za 2018. godinu iznosi 82,58, što je niža vrijednost u poređenju s 2017. godinom za -3,43, (-3,98%).

Tokom 2018. godini, u RS, ukupno je investirano u sektor poljoprivrede, šumarstva i ribolova 38.703.000,00 KM, što je za -9.537.000 KM (-19,77%), manje u poređenju sa 2017. godinom.

Brčko distrikt Bosne i Hercegovine

U toku 2018. godini iz BD vrijednost izvoza poljoprivredno prehrambenih proizvoda iznosila je 254,00 mil KM, što je manja za -87,00 mil KM (-34,25%) nego u 2017. godini.

Vrijednosti stope promjene produktivnosti rada u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji i stope promjene produktivnosti rada u prehrambenoj industriji nije obračunata jer je BHAS nakon izračuna podataka koji se odnose na tržište rada, ustanovio da podaci sa kojim raspolažu nisu pouzdani.

Rezultati o ukupnim investicijama u sektor poljoprivrede, šumarstva i ribolova u BD, za 2018 godinu, nisu dostavljeni stoga ni razlika vrijednosti indikatora 2018/2017 godina ne može biti prikazana.

Ukupno u Bosni i Hercegovini

U BiH, za 2018. godini vrijednost izvoza poljoprivredno prehrambenih proizvoda iznosila je 828,00 mil KM, što je manja za -181,00 mil KM (-17,94%) nego u 2017. godini. Istovremeno, uvoz poljoprivredno prehrambenih proizvoda u 2018. godini iznosio je 3.086 mil KM.

Činjenica je da statistički podaci u 2018. godini pokazuju smanjenje izvoza poljoprivredno prehrambenih proizvoda. Pad od 17,94%, uzimajući u obzir nisku osnovu može da značajnije utiče na tržište. Prethodni podaci su pokazali da je BDP za sektor poljoprivrede rastao u 2018. godini, smanjenje izvoza može da znači ili veću apsorpciju na domaćem tržištu ili nemogućnost izvoza i stvaranje zaliha što može da izazove poremećaje na tržištu. Bez detaljnijih podataka po vrstama proizvoda ne može se konkretno govoriti o uzrocima i posljedicama pada izvoza. Investicije u sektor poljoprivrede po dostavljenim podacima su rasle u FBiH a smanjene u RS u 2018. godini.

4.3. Cilj 3: Unapređenje tržišnosti poljoprivredno-prehrambenih proizvoda kroz povećanje dodane vrijednosti, poboljšanje standarda kvaliteta i sigurnosti, i jačanje veza unutar lanaca vrijednosti

Konačni pokazatelj vrijednosti poljoprivredno-prehrambenog sektora jeste ostvarenje profita u otvorenoj ekonomiji i na domaćem i inostranom tržištu. Da bi proizvod bio prepoznat mora se jačati identitet proizvoda uz primjenu međunarodno poznatih standarda kvaliteta i zdravstvene ispravnosti hrane, efikasniju proizvodnju i uvezivanje u lance vrijednosti u kojem su proizvođači, prerađivači i trgovci. Aktivnosti na dostizanju ovog cilja nadležne institucije su usmjerile prema pružanju podrške na jačanju međusobnog povezivanja proizvođača, prerađivača, trgovaca i potrošača, uvođenju certifikovanih međunarodnih standarda, jačanju kontrolno-inspekcijske infrastrukture i jačanju sposobnosti sektora da se uključe u globalne lance vrijednosti.

Trgovina poljoprivredno-prehrambenim proizvodima, uzeta je kao parametar za praćenje realizacije Cilja 3, a posmatra se kroz vrijednosti uvoza, izvoza, trgovinskog bilansa, trgovinskog deficita i pokrivenosti uvoza izvozom.

Vrijednosti indikatora trgovina poljoprivredno prehrambenim proizvodima, odnose se na poglavlja 01-24 Carinske tarife BiH.

Uočava se da se zbir vrijednosti izvoza i uvoza za FBiH, RS i DB ne slaže sa vrijednostima navedenim ukupno za BiH zbog različite metodologije obračuna.

Federacija Bosne i Hercegovine

U 2018. godini FBiH je uvezla poljoprivredno prehrambenih proizvoda u vrijednosti od 1.934 mil KM, što je za 71,43 mil KM (3,84%) više nego u prethodnoj godini, istovremeno izvezla je 378 mil KM što je manje za -33,31 mil KM (-8,10%) u odnosu na 2017. godinu. Trgovinski bilans u 2018. godini je negativan i iznosi -1.556 mil KM i povećan je za 104,73 mil KM (7,22%) u odnosu na referentnu godinu.

Pokrivenost uvoza izvozom je 19,55 (%), i smanjena je za -2,54 % u poređenju sa referentnom godinom.

Prema dostavljenim podacima uvoz poljoprivrednih proizvoda nastavlja trend rasta i u 2018. godini dok se istovremeno izvoz smanjuje. Direktna posljedica je i povećanje spoljnotrgovinskog deficita a i pokrivenost uvoza izvozom je smanjena.

Republika Srpska

Tokom 2018. godine u RS uvezeno je 880,51 mil KM, što je manje za -0,69 mil KM (-0,08%) nego u 2017. godini, istovremeno izvezeno je 282,21 mil KM, što je smanjenje izvoza od -60,31 mil KM (-17,61%). Zabilježen je negativan trgovinski bilans, koji je bio jednak u obje posmatrane godine, i iznosio je -598,30 mil KM.

Deficit u trgovini poljoprivrednim proizvodima u 2018. godini iznosio je 598,30 mil KM, što je za 59,62 mil KM više nego u prethodnoj godini ili za 11,07%.

Brčko distrikt Bosne i Hercegovine

U BD u 2018. godini uvezeno je 267,00 mil KM poljoprivredno prehrambenih proizvoda, što je za -113,00 mil KM (-29,74%) manje nego u prethodnoj godini, dok je u istoj godini izvezeno 167,00 mil KM, za -87,00 mil KM (-34,25%) manje nego u referentnoj godini. Trgovinski bilans je negativan i za 2018. godinu iznosi 100,00 mil KM, što je manje za 26,00 mil KM (-20,63%) nego u 2017. godini.

Pokrivenost uvoza izvozom iznosi 62,55 % za posmatranu godinu, što je manje za -4,30 % nego u referentnoj godini.

Ukupno u Bosni i Hercegovini

Karakteristika ukupne trgovine poljoprivredno-prehrambenim proizvoda je relativno jaka uvozna zavisnost, što je posljedica niskog izvoza i stalno rastućeg uvoza. Spoljnotrgovinski deficit u 2017 godini iznosio je 2.116 mil KM dok je u 2018. godini porastao za 7% i iznosio je 2.257 mil KM. I uvoz i izvoz u 2018. godini su pali, dok je uvoz opao za 1% izvoz se smanjio za značajnih 18%.

Ukupna pokrivenost uvoza izvozom u 2017. godini bila je 32% da bi u 2018. opala za 5 procenata i iznosi 27%.

Kao što je već i navedeno i male promjene na tržištu mogu prouzrokovati smanjenje izvoza, što se na niskoj bazi za poređenej značajno oslikava (poremećej u trgovini sa Turskom ili Kosovom)*².

4.4. Cilj 4: Održivo upravljanje prirodnim resursima i prilagođavanje klimatskim promjenama

Prirodni resursi prvenstveno služe da bi ljudi koji u toj zemlji žive mogli imati korist od njih. Opšte opredjeljenje EU jeste da se osigura potrošnja resursa koja će podsticati privredni rast ali i zaštititi kapacitet prirodne okoline. Aktivnosti na dostizanju ovog cilja usmjerene su na promovisanje i jačanje poljoprivrednih praksi povoljnih za poljoprivredu, izjednačavanje uslova poslovanja u područjima sa prirodnim ograničenjima, jačanje upravljanja vodom, jačanje svijesti o klimatskim promjenama kao i metodama za ublažavanje, održivo upravljanje zemljištem itd.

Za praćenje realizacije Cilja 4 koji se odnosi na održivo upravljanje prirodnim resursima i prilagođavanje klimatskim promjenama, odabrana su dva indikatora. Prvi indikator je površina poljoprivrednog zemljišta u upotrebi (ha), koja uključuje podatke o oranicama/baštama/vrtovima, voćnjacima, vinogradima, rasadnicima, pašnjacima i livadama. Drugi indikator se odnosi na površine zaštićene od prirodnih nepogoda (ha), a sačinjavaju ga podaci o površinama pod plastenicima i staklenicima, protivgradnoj zaštiti, protiv mraznoj zaštiti, zaštiti od poplava (nasipima) i površinama navodnjavanog zemljišta.

U vrijednostima za prvi indikator, primjećena su minimalna odstupanja u podacima koji su dostavljeni od FZS, RZS RS i BHAS.

Federacija Bosne i Hercegovine

U FBiH, tokom 2018. godine površina poljoprivrednog zemljišta u upotrebi iznosila je 998.526,80 ha, što je za 18.834,60 ha (1,92%) više nego u prethodnoj godini. Negativan trend je zabilježen kod oranica/bašta/vrtova kojih je u 2018. godini bilo 216.379,90 ha, manje za -1.026,80 ha (-0,47%) nego u prethodnoj godini, voćnjaka 45.398,70 ha, manje za -200,60 ha (-0,44%); vinograda 3.799,50 ha, manje za -123,20 ha (-3,14%); rasadnika 234,00 ha, manje za -8,50 ha (-3,51%); dok su pozitivan trend pokazali indikatorima kojima se mjere površine pašnjaka 458.328,90 ha, što je više za 8.532,40 ha (1,90%) nego u referentnoj godini i livada 274.385,80 ha, više za 11.661,30 ha (4,44%).

Podatke o površinama zaštićenim od prirodnih nepogoda FMPVŠ nije dostavilo.

² Odredba je navedena bez pretpostavke o poziciji i statusu, i u skladu je sa Rezolucijom 1244 Vijeća sigurnosti Ujedinjenih naroda (UN) i mišljenje Međunarodnog suda pravde (ICJ) o Deklaraciji o deklaraciji o nezavisnosti Kosova.

Prema prethodno navedenim podacima, u FBiH, blago je povećana površina poljoprivrednog zemljišta u upotrebi za oko 2%. Dok sa jedne strane obrađene površine bilježe blagi pad, pašnjaci i livade se povećavaju.

Republika Srpska

I u RS zabilježen je porast površina poljoprivrednog zemljišta u upotrebi. U 2018. godine zasijano je 185.651,42 ha, što je više za 10.928,34 ha (6,25%), nego u 2017. godini. Iako je vrijednost zbirnog parametra veća, tri indikatora su bila u padu: voćnjaci 46.289,00 ha, što je manje za -6.655,00 ha (-12,57%); rasadnici 97,00 ha, manje za -91,00 ha (-48,40%); i livade 169.218,00 ha, manje za -10.863,00 ha (-6,03%). Najveći porast je zabilježen kod vinograda, pod kojima je u 2018. godini bilo 623,00 ha, što je za 183,00 ha (41,59%) više nego u 2017. godini, potom kod pašnjaka 178.916,00 ha, što je više za 12.278,00 ha (7,37%) i oranica/bašta/vrtova 363.578,00 ha, što je povećanje od 10.281,00 ha (2,91%).

Povećane su i površine zaštićene od prirodnih nepogoda kojih je u 2018. godini bilo 990.016,00 ha, više za 39.845,00 ha (4,19%), nego u prethodnoj godini. Najznačajniji porast zabilježili su plastenici i staklenici kojih je 2018. godini bilo 16,00 ha, što je za 12,00 ha ili 300,00% više nego u referentnoj godini, površine zaštićene od poplava (nasipi) bilježe porast od 80,00% gdje je u 2018. godini bilo 90.000,00 ha, što je više za 40.000,00 ha nego u 2017. godini. Kod površina zaštićenih protivgradnom zaštitom nije bilo promjene vrijednosti, u obje posmatrane godine je bilo 900.000,00 ha.

MPŠV RS ne raspolaže se podatkom o površinama navodnjavanog zemljišta za 2018. godini, stoga nije moguće izračunati trend.

U 2017. i 2018. godini nije bilo mjere za protivmraznu zaštitu u programu podrške, tako da o ovoj kategoriji zemljišta nema evidencije za posmatrani period.

Rast površina poljoprivrednog zemljišta u upotrebi u RS vezan je za rast vinograda, pašnjaka, i oranica/bašta /vrtova. Podaci pokazuju i značajniji rast površina pod staklenicima/plastenima što pokazuje jedan pozitivan trend u pravcu ozbiljnijeg bavljenja poljoprivrednom proizvodnjom. Izazovi sa kojima se poljoprivrednici suočavaju kao posljedica klimatskih promjena, tjeraju poljoprivredne proizvođače da svoje usjeve zaštite i obezbijede od iznenadnih nepogoda.

Brčko distrikt Bosne i Hercegovine

Ukupna površina poljoprivrednog zemljišta u upotrebi, u 2018. godini, iznosila je 23.050,00 ha, što je za 369,00 ha (1,63%) više nego u referentnoj godini. Parametar oranice/bašte/vrtovi je zabilježio porast i iznosio je 18.134,00 ha, što je za 369,00 ha (2,08%) više nego u 2017. godini. Površine pod voćnjacima (3.343,00 ha), pašnjacima (734,00 ha) i livadama (839,00 ha), ostale su nepromenjene u posmatranom periodu. U BD nema evidentiranih površina pod vinogradima i rasadnicima.

Kod površina zaštićenih od prirodnih nepogoda, u posmatranom periodu, u BD, došlo je do rasta zahvaljujući porastu površina pod plastenicima i staklenicima kojih je u 2018. godini bilo 17,41 ha, što je za 2,14 ha (14,01%) više nego u 2017. godini. Protivgradna zaštita se plaća za cijelu teritoriju distrikta Brčko i obuhvata 49.300,00 ha i ista je za obje posmatrane godine.

O površinama obuhvaćenim protivmraznom zaštitom, zaštitom od poplava (nasipi) i površinama navodnjavanog zemljišta nema podataka za BD.

I u BD raste površina poljoprivrednog zemljišta u upotrebi. Povećale su se bašte/oranice/vrtovi kao i površina pod plastenicima i staklenicima.

Ukupno u Bosni i Hercegovini

Analizirani podaci nam pokazuju da se površina poljoprivrednog zemljišta u upotrebi u BiH povećava. Rastu vinogradi, pašnjaci, oranice i livade, dok se smanjiju voćnjaci i rasadnici.

Sve više se pažnje poklanja zaštiti usjeva od vremenskih neprilika i kontrolisanom uzgoju biljaka. Tako da su površine zaštićene od prirodnih nepogoda zabilježile porast od 3,99%, površine pod plastenicima i staklenicima su u najvećem porastu od 73,38%, a zaštita od poplava (nasipi) je za 80,00% što se odnosi samo na podatak za RS.

Plastenička/staklenička proizvodnja je prepoznata kao važan faktor za razvoj biljne proizvodnje te su se značajna donatorska sredstva i sredstva lokalnih zajednica upravo usmjerile na razvoj plasteničke proizvodnje.

4.5. Cilj 5: Poboljšanje kvaliteta života u ruralnim područjima kroz ostvarivanje novih izvora prihoda i unapređenje fizičke infrastrukture, društvene uključenosti i dostupnosti javnih usluga

U uslovima kada globalna kretanja nameću migracije stanovništva iz siromašnijih u bogatije zemlje i iz sela u grad, suočavanje sa ovim problemom u malim zemljama u kojima ekonomska i politička dešavanja svakodnevno opterećuju stanovništvo, postaje sve veći i veći problem. Pored problema iseljavanja, o kojem se u posljednje vrijeme sve više i više govori, višedecenijski problem predstvaljaju i migracije selo-grad. Aktivnosti koje vode poboljšanju kvaliteta života u ruralnim područjima odnose se na unapređenje dobne i obrazovne strukture stanovništva ruralnih područja, osiguranje dodatnih izvora prihoda, diversifikaciju poljoprivrednih i nepoljoprivrednih aktivnosti u ruralnim područjima, zaštita i očuvanje prirodne i kulturne baštine, unapređenje infrastrukture i usluga u ruralnom području. Za praćenje realizacije Cilja 5, primjenjuju se indikatori: broj registrovanih poljoprivrednih gazdinstava, struktura nosilaca poljoprivrednih gazdinstava, dužina novoizgrađenih lokalnih puteva, i broj korisnika novoizgrađenih lokalni puteva.

Broj registrovanih poljoprivrednih gazdinstava u FBiH i BD je zbir ukupnog broja poljoprivrednih gazdinstava u vlasništvu individualnih poljoprivrednih proizvođača i gazdinstava koja su u vlasništvu ostalih pravnih lica. U RS broj registrovanih poljoprivrednih gazdinstava je zbir gazdinstava koja su u vlasništvu komercijalnih i nekomercijalnih individualnih lica i ostalih pravnih lica.

Struktura nosilaca poljoprivrednih gazdinstava prati se prema polu, odnosno da li su nosioci muškarci ili žene, i prema životnoj dobi, stariji ili mlađi od 40 godina.

Federacija Bosne i Hercegovine

Vrijednosti indikatora Cilja 5, nisu dostavljeni.

Republika Srpska

Ukupan broj registrovanih poljoprivrednih gazdinstava u 2018. godini je iznosio 40.005, što je za 4.363 (12,24%) gazdinstava više u odnosu na referentnu godinu, od ovog broja PPG je bilo 39.333, što je povećanje od 4.309 (12,30%) gazdinstava, a PG u vlasništvu pravnih lica 672, za 54 (9%) više nego u 2017. godini. Ukoliko analiziramo PPG, udio nekomercijalnih je veći i u 2018. godini ih je bilo 36.026 što je više za 4.163 (13,07%), a komercijalnih PPG 3.307 više za 146,00 (4,62%) u odnosu na referentnu godinu.

Ukupan broj nosilaca poljoprivrednih gazdinstava u RS, u 2018. godini je bio 40.005 što je povećanje od 4.363 (11,48%) evidentiranih vlasnika. Posmatrano prema polu, u 2018. godini muškaraca vlasnika PG je bilo ukupno 33.158 što je povećanje od 3.223 (10,77%) u odnosu na prethodnu godinu, a žena 6.577 što je povećanje od 870 (15,24%). Ukoliko ovaj parametar posmatramo prema životnoj dobi vlasnika PG mlađih od 40 godina u 2018. godini registrovano je 8.000, za 872(12,23%) više nego u referentnoj godini, a starijih od 40 godina 31.735 za 3.221 (11,30%) više.

Podaci o dužini novoizgrađenih lokalnih puteva, broju korisnika novoizgrađenih lokalni puteva i broju korisnika novoizgrađenih lokalni puteva, nisu na raspolaganju.

U RS u 2018. gđini povećao se broj registrovanih poljoprivrednih gazdinstava za oko 12%. Podaci takođe pokazuju da raste broj žena i mlađih u strukturi vlasnika PG.

Brčko distrikt Bosne i Hercegovine

Za posmatrani period, OPŠV BD raspolaže samo sa podacima o ukupnom broju PG. Tako je na području BD u 2018. godini u evidenciji registrovanih bilo 3.544 PG/klijenata, što je za 201 (6,01%), više nego u referentnoj 2017. godini.

Podaci o dužini novoizgrađenih lokalnih puteva i broju korisnika novoizgrađenih lokalnih puteva, nisu na raspolaganju.

Ukupno u Bosni i Hercegovini

Bez podataka iz FBiH vezano za postavljene indikatore, teško možemo dati realnu procjenu za stanje ukupno u BiH. Činjenica jeste da i u RS i BD raste broj registrovanih PG. U RS raste i broj PG u vlasništvu pravnih lica što može da znači i ukрупnjivanje posjeda odnosno povećanje prihoda a blago raste i interes žena i mladih. Poljoprivredna proizvodnja je prepoznata kao dodatni izvor prihoda a podaci u RS pokazuju povećava i broj nekomercijalnih PG.

Podaci o dužini novoizgrađenih lokalnih puteva i broju korisnika novoizgrađenih lokalnih puteva, nisu na raspolaganju.

4.6. Cilj 6: Unapređenje institucionalnih sistema i kapaciteta i harmonizacija pravnog okvira, iz oblasti poljoprivrede i ruralnog razvoja, na svim nivoima vlasti u skladu s ustavnim nadležnostima, u pravcu postepenog približavanja zajedničkoj poljoprivrednoj politici EU

Efikasna realizacija prethodno postavljenih ciljeva ruralnog razvoja mora biti praćena unapređenjem pravnog i institucionalnog okvira, odnosno cjelokupnog ambijenta za provođenje mjera i razvoj sektora uopšte. Dostizanje Cilja 6 koji se odnosi na unapređenje institucionalnih sistema i kapaciteta i harmonizacija pravnog okvira u oblasti poljoprivrede i ruralnog razvoja, predstavlja preduslov za dostizanje svih prethodnih ciljeva. Uzimajući u obzir opredjeljenje BiH za pristupanje EU, kao i činjenicu da su zemlje EU najznačajniji trgovinski partneri sa BiH i najznačajniji investitori, preuzimanje EU legislative i racionalno uvođenje mjera agrarne politike sličnih onima u ZPP EU nameću se kao prioritet za sve nivoe vlasti u BiH. Sektor poljoprivrede, uključujući veterinarstvo, sigurnost hrane i fitosanitarnu oblast, ključni je sektor za dostizanje održivog ekonomskog i socijalnog razvoja u BiH.

Napredak u implementaciji ovog cilja prati se kroz dva indikatora: broj novozaposlenih službenika i vrijednosti nabavljene opreme (namještaj, IT oprema specifična oprema za rad, potrebne vakcine, specifična oprema potrebna za monitoring i kontrolu i sl.), čija je vrijednost iskazana u KM.

Ukupan broj novozaposlenih službenika, u svim institucijama na nivou BiH, entiteta i BD, koje imaju nadležnosti u oblasti poljoprivrede i ruralnog razvoja u 2018. godini iznosio, prema dostavljenim podacima, je 29, što je za 11 službenika ili 61% više u odnosu na 2017. godinu.

U MPŠV RS zabilježeno je najznačajnije povećanje, u 2018. godini je zaposleno 15 službenika, OPŠV BD, AAP RS i KZV su zaposlili po 4 službenika, u UZZB 2 službenika. Kod KHKSPRR BiH i ASH u 2018. godini nije bilo novih zapošljavanja, a FMPŠV nije dostavilo podatke.

Pitanje zapošljavanja u organima uprave je tema o kojoj se često govori. Sa jedne strane u procesu jačanje pravnog i institucionalnog okvira, nameće se potreba novog zapošljavanja, a sa druge strane budžetska ograničenja ne dozvoljavaju značajnije pomake po tom pitanju. Pitanje obučenosti angažovanog kadra je takođe predmet različitih diskusija i u ocjeni ovog cilja teško se može oslikati stvarno stanje i stvarne potrebe.

Ukupna vrijednost nabavljene opreme (namještaj, IT oprema specifična oprema za rad, potrebne vakcine, specifična oprema potrebna za monitoring i kontrolu i sl.), za sve institucije na nivou BiH, entiteta i BD, koje imaju nadležnosti u oblasti poljoprivrede i ruralnog razvoja, u 2018. godini, iznosila je 759.989,15 KM, što je više za 458.900,15 KM (152%), u odnosu na prethodnu godinu. Nabavke su izvršene u KZV, gdje je u posmatranoj godini, nabavljeno opreme u vrijednosti od 573.752,00 KM, što je za 540.444,00 KM više nego u 2017. godini. U MPŠV RS je za nabavku opreme izdvojeno 153.725,19 KM, što je manje za -101.143,81 KM odnosno -39,68%, nego u referentnoj godini. Za nabavku opreme u OPŠV BD je u 2018. godini utrošeno 23.514,66 KM, dok je u KHKSPRR investirano 8.997,30 KM, više za 3.029,30 KM. Kod ASH u 2018 godini nije bilo nabavki ali je u

2017. godini nabavljena oprema u vrijednosti od 6.944,00 KM. U posmatranom periodu nije bilo nabavki nove opreme u AAP RS i UZZB, a FMPŠV nije dostavilo podatke.

Sve nadležne institucije kontinuirano obnavljaju opremu i standardnu i specifičnu koliko to budžeti dozvoljavaju. Značajna donatorska sredstva koriste se upravo za nabavku opreme.

5. ANALIZA VIZIJE

Definisana vizija Strateškog plana odnosi se na unapređenu konkurentnost poljoprivredno-prehrambenih proizvoda i kvaliteta života u ruralnim područjima za sve društvene grupe, a naročito za mlade, uz osiguranje odgovarajuće zaštite okoline kroz efikasnije iskorištavanje raspoloživih resursa, unapređen kvalitet proizvoda i povećan nivo investicija u cilju podsticanja restrukturiranja, modernizacije, primjene inovacija i promovisanje diversifikacije ruralnih područja.

Vizija je usklađena sa strateškim ciljevima, mjerama i aktivnostima i bazirana je na detaljnoj analizi cjelokupnog poljoprivredno-prehrambenog sektora.

Praksa u EU je da se realizacija vizije strateških dokumenata, prati kroz tri seta indikatora socijalno-ekonomske, sektorske i ekološke. U cilju približavanja EU modelu planiranja, implementiranja i praćenja implementacije politika u oblasti poljoprivrede i ruralnog razvoja i u ovom dokumentu, koliko su to okolnosti o raspoloživosti i pouzdanosti podataka dozvoljavale, primijenjen je isti koncept.

Najveći broj parametara koji se u EU koriste za praćenje napretka vizije, ne možemo primijeniti jer se podaci o istim ne prikupljaju u BiH, što je u velikoj mjeri suzilo izbor indikatora. S druge strane specifičnost BiH i neusklađen sistem prikupljanja podataka na različitim adresama, utiče na dostupnost i kvalitet informacija. Nedostatak finansijskih sredstava, osoblja i opreme dovodi do toga da se setovi informacija ne prikupljaju svake godine, već u dvogodišnjim, trogodišnjim ili petogodišnjim ciklusima. Takođe i tačnost prikupljenih podataka u nekim segmentima je upitna.

Sva ova ograničenja, negativno su se reflektovala na analizu implementacije vizije predmetnog strateškog dokumenta.

Godišnja analiza implementacije Strateškog plana podred svoje primarne namjene da se sagleda uspjeh realizacije planiranih politika poljoprivrede i ruralnog razvoja značajan je i za sagledavanje manjkavosti sistema i identifikaciju problema na čijem rješavanju terba raditi.

5.1. Pokazatelji realizacije vizije razvoja poljoprivrede i ruralnih područja - Socijalno-ekonomski kontekst

U cilju sagledavanja socijalno ekonomskog konteksta razvoja poljoprivrede i ruralnih područja u BiH, analizirana su dva najvažnija prirodna bogatstva: ljudski resursi i poljoprivredna površina. S tim u vezi odabrani su indikatori površina teritorije, broj stanovnika i polna i starosna struktura stanovništva ruralnih područja.

Indikator površina teritorije koristi se za sagledavanje obuhvata ruralnih i urbanih površina, te dinamike između ove dvije kategorije. Međutim u BiH, ovi podaci nisu dostupni ni po entitetima, ni ukupno za BiH.

Trenutno u primjeni je podjela prostornih jedinica naseljenih mjesta na gradske i ostale. Ruralno mjesto/ruralno područje nije formalno-pravno definisano legislativom koja je trenutno na snazi, što se negativno odražava kako na indikator površina teritorije, tako i na indikator broj stanovnika.

Jedan od najznačajnijih pokazatelja na osnovu kojih se programiraju razvojne mjere je broj potencijalnih korisnika mjera, što je u slučaju ruralnog razvoja - broj ruralnog stanovništva, te njegova

polna i starosna struktura. Međutim ni ovaj podatak nije usaglašen od strane nadležnih institucija, te nije korišten.

Nedostatak osnovnih informacija iz sektora poljoprivrede i ruralnog područja kao i nepozdanost postojećih, u praksi može da dovede do pogrešnih analiza, preporuka pa i politika.

5.2. Pokazatelji realizacije vizije razvoja poljoprivrede i ruralnih područja - Sektorski kontekst

Za praćenje razvoja sektora poljoprivrede i ruralnih sredina odabrani su pokazatelji koji se odnose na zaposlenost u poljoprivredi prema stručnoj spremi i vrsti radnog vremena, broj radnih sati u poljoprivredi i prosječna mjesečna bruto plata u poljoprivredi. Pokazatelji su strukturirani prema polu i životnoj dobi, međutim za neke parametre podaci, u skladu sa traženom strukturom, nisu dostupni, te nisu ni analizirani.

Kada govorimo o tržištu rada u sektoru poljoprivrede i ruralnog razvoja, evidentno je da veliki broj lica koja se bave poljoprivrednom proizvodnjom puno radno vrijeme, nisu registrovani ni kod institucija koje su nadležne za sektor poljoprivrede, ni kod institucija nadležnih za rad i zapošljavanje. Još je veći broj neregistrovanih lica koja se bave poljoprivredom kao dopunskom djelatnošću, te je na osnovu raspoloživih zvaničnih podataka teško steći sliku o stvarnoj zaposlenosti u sektoru i svim ostalim indikatorima vezanim za tržište rada.

Federacija Bosne i Hercegovine

Prema dostavljenim podacima, u 2018. godini, u FBiH, u sektoru poljoprivrede evidentirano je ukupno 10.939 zaposlenih što je rast od 550 (5%) u odnosu na prethodnu godinu. Od ovog broja zaposleno je 8.776 muškaraca, za 361 (4%) više nego u 2017. godini. Žena zaposlenih u poljoprivredi u 2018. godini je bilo 2.163, što je za 189,00 (10%) više nego u referentnoj godini. Podaci o zaposlenosti prema životnoj dobi nisu dostupni za FBiH.

Ukoliko zaposlenost u sektoru poljoprivrede posmatrano prema tipu radnog vremena, u 2018. godini, ukupno stalno zaposlenih je bilo 4.722 što je manje za -461 (-9%), od tog broja muškarci čine 3.852, što je za -399,00 (-9%) manje nego u 2017. godini, dok je udio žena 870,00, za -62,00 (-7%) manje nego u prethodnoj godini. Ukupno privremeno zaposlenih je 901, što je za 56,00 (7%) osoba više nego u referentnoj godini. Udio muške radne snage u kategoriji privremeno zaposlenih je 729, što je za 66 (10%) zaposlenih više nego u 2017. godini, a udio žena iznosi 172, manji je za -10,00 (-5%) u odnosu na referentnu godinu. Podaci razvrstani prema starosnoj strukturi za zaposlenost prema tipu radnog vremena nisu dostupni za FBiH.

Zaposlenost u poljoprivredi prema završenoj školskoj stručnoj spremi – osnovna škola i manje, za 2018. godinu, ukupno je iznosila 1.156, zaposlenih, što je manje za -129 (-10%) u odnosu na prethodnu godinu. Od ovog broja muškarci čine 972 zaposlenih, -114,00 (-10%) manje u odnosu na 2017. godinu, a žene 184 zaposlenih, za -15,00 (-8%) manje nego u referentnoj godini.

Zaposlenih sa srednjom školom i specijalizacijom u 2018. godini ukupno je evidentirano 3.559,00, što je smanjenje za -193 (-5%) zaposlenih u odnosu na prethodnu godinu. Udio muškaraca za posmatranu godinu je iznosio 2.999 lica, što je za -172 (-5%), manje u odnosu na 2017. godinu, udio žena 560 takođe je zabilježio smanjenje od -21 (-4%).

Zaposlenih sa višom, visokom školom, magisterijem i doktoratom u 2018. godinu ukupno je bilo 960 što je smanjenje od -37,00 (-4%), u odnosu na 2017. godinu. U ovoj kategoriji evidentirano je 644 muškaraca, što je za -18,00 (-3%) manje naspram prethodne godine, a žena 316, što je smanjenje od -19,00 (-6%).

Prema indikatoru broj radnih sati u poljoprivredi rezultati za 2018. godinu su sledeći; ukupno zaposlenih sa punim radnim vremenom je 5.631, što je za -389,00 (-6%) smanjenje u odnosu na

2017. godinu. Broj zaposlenih muškaraca je iznosio 4.612, manje za -300 (-6%), a žena 1.019, manje za -89 (-8%). Ukupno zaposlenih sa radnim vremenom kraćim od punog vremena je bilo 44, više za 30 (214%), u odnosu na 2017. godinu. Podaci o udjelu muškaraca za ovaj parametar u za 2018. godinu nisu dostupni, dok je udio žena 41, što je više za 34,00 (486%), u odnosu na prethodnu godinu. Podaci o indikatoru broj radnih sati u poljoprivredi razvrstani prema starosnoj dobi nisu dostupni.

Prosječna mjesečna bruto plata u sektoru poljoprivrede, šumarstva i ribolova za FBiH, u 2018. godini, iznosila je 1.303,00 KM, što je povećanje u odnosu na 2017. godinu za 33,00 KM (3%). Podaci o predmetnom indikatoru, razvrstani prema spolu i starosnoj dobi nisu dostupni.

Navedeni podaci nam govore da postoji blagi rast broja zaposlenih u sektoru poljoprivrede, te da je više rastao broj žena nego muškaraca. Mala promjena je evidentirana i u poređenju radnog vremena gdje je manje evidentiranih sa punim radnim vremenom, a više na kraće radno vrijeme. Evidentiran je i mali porast prosječne plate.

Republika Srpska

U 2018. godini u RS je registrovano ukupno zaposlenih 87.000, lica u poljoprivredi, što je za -6.000 (-6%) zaposlenih manje nego u prethodnoj godini, od čega muškarci čine 50.000 zaposlenih, manje za -3.000 (-6%) osoba nego u prethodnoj godini, a žene 37.000,00, što je manje za -3.000 (-8%) zaposlenih u odnosu na referentnu godinu. Od ukupnog broja zaposlenih muškaraca starijih od 40 godina je 37.000, što je smanjenje u odnosu na 2017. godinu od -4.000 (-10%), dok je došlo do povećanja broja zaposlenih muškaraca mlađih od 40 godina kojih je u 2018. godini bilo 13.000, broj je povećan za 1.000 (8%) zaposlenih, u odnosu na referentnu godinu. Žena zaposlenih u poljoprivredi, koje su starije od 40 godina, u 2018. godini je bilo 32.000,00, što je manje za -1.000 (-3%) u odnosu na prethodnu godinu, a mlađih od 40 godina je bilo zaposleno 5.000,00, što je smanjenje od -2.000 (-29%).

Zaposlenost u poljoprivredi prema završenoj školskoj stručnoj spremi – osnovna škola i manje, za 2018. godinu, ukupno je iznosila 45.000,00 zaposlenih, što je manje za -3.000 (-6%) u odnosu na prethodnu godinu. Od ovog broja muškarci čine 21.000 zaposlenih, -2.000 (-9%) manje u odnosu na 2017. godinu, a žene 24.000 zaposlenih, za -1.000 (-4%) manje nego u referentnoj godini. Muškaraca sa više od 40 godina životne dobi u 2018. godini bilo je 18.000 što je -2.000 (-10%) manje nego u referentnoj godini, dok je mlađih od 40 godina bilo 3.000, kao i u 2017. godini. Žena starijih od 40 godina je bilo zaposleno 22.000 jednako kao i u 2017. godini, a mlađih od 40 godina životne dobi je bilo 2.000 što je smanjenje za -1.000 (-33%) u odnosu na prethodnu godinu.

Zaposlenih sa srednjom školom i specijalizacijom u 2018. godini ukupno je evidentirano 31.000 što je smanjenje za -12.000 (-28%) zaposlenih u odnosu na prethodnu godinu. Udio muškaraca za posmatranu godinu je iznosio 28.000 lica, što je za -1.000 (-3%), manje u odnosu na 2017. godinu, udio žena 3.000, takođe je zabilježio smanjenje od -11.000 (-74%). Broj muškaraca starijih od 40 godina životne dobi je u 2018. godini bio 18.000, što je smanjenje od -2.000 (-10%), dok je mlađih od 40 godina bilo zaposleno 10.000, što je porast od 1.000,00 (11%) zaposlenih. Žena sa srednjom stručnom spremom zaposlenih u poljoprivredi, starijih od 40 godina života, u posmatranoj godini, bilo je 3.000 što je manje za -7.000 (-70%) u odnosu na 2017. godinu, podatak o broju zaposlenih žena mlađih od 40 godina za 2018. godinu nije dostupan.

Podaci o zaposlenim sa višom, visokom školom, magisterijem i doktoratom za RS nisu dostupni.

Posmatrano prema indikatoru broj radnih sati u poljoprivredi, ukupno zaposlenih sa punim radnim vremenom, u 2018. godini je 76.000, što je manje za -2.000 (-3%) u poređenju sa 2017. godinom. Broj muškaraca zaposlenih na puno radno vrijeme je iznosio 46.000, manje za 1.000,00 (-2%), a žena 30.000, što je manje za -3.000 (-9%). Udio muškaraca starijih od 40 godina životne dobi u 2018. godini je bio 34.000, što je za -2.000 (-6%) manje nego u prethodnoj godini, dok je mlađih od 40 godina 12.000, što je porast od 3.000 (33%) zaposlenih naspram referentne godine. Udio žena starijih

od 40 godina života je 25.000, što je manje za -2.000 (7%), u odnosu na prethodnu godinu, dok je mladih od 40 godina bilo 5.000, što je smanjenje od -1.000 (-17%) u poređenju sa 2017. godinom.

Broj zaposlenih sa radnim vremenom kraćim od 8 h, u 2018. godinu, ukupno je bio 12.000 zaposlenih, što je manje za -3.000 (-20%) u odnosu na prethodnu godinu. Od ovog broja muškarci čine 5.000 zaposlenih, -3.000 (-38%) manje u odnosu na referentnu godinu, a žene 7.000 zaposlenih kao i u 2017. godini. Muškaraca sa više od 40 godina životne dobi u 2018. godini bilo je 3.000 što je -2.000 (-40%) manje nego u referentnoj godini, dok je mladih od 40 godina bilo 2.000 manje za -1.000 (-33%) nego u 2017. godini. Žena starijih od 40 godina je bilo zaposleno 7.000, jednako kao i u 2017. godini, a podaci o zaposlenim ženama, sa skraćanim radnim vremenom mladim od 40 godina života nisu dostupni.

Podaci o prosječnoj mjesečnoj bruto plati u sektoru poljoprivrede, šumarstva i ribolova za RS nisu dostupni.

Prema dobijenim podacima, u RS evidentirano je 87.000 zaposlenih, što je za oko 76.000 više nego u FBH. Ukupan broj zaposlenih bilježi blagi pad, a što se tiče obrazovne strukture, procentualno najviše je sa završenom osnovnom školom i manje. Nažalost, zbog neraspolaganja podatka o mjesečnoj bruto plati, nije moguće napraviti poređenje.

Brčko distrikt Bosne i Hercegovine

Podaci o pokazateljima realizacije vizije razvoja poljoprivrede i ruralnih područja - sektorski kontekst za BD nisu dostupni.

Ukupno u Bosni i Hercegovini

Zbog nedostupnosti relevantnih podataka, može se zaključiti samo da je broj zaposlenih u sektoru poljoprivrede ukupno u BiH zabilježio blagi pad od 5%.

5.3. Pokazatelji realizacije vizije razvoja poljoprivrede i ruralnih područja – Ekološki kontekst

Pitanje zaštite životne sredine je jako važno u kontekstu ruralnog razvoja. Kako bi se sagledao uticaj poljoprivredne proizvodnje na životnu sredinu, odabrana su dva indikatora: upotreba gnojiva i emisija zagađivača iz poljoprivrede.

Upotreba gnojiva je u direktnoj vezi sa stepenom intenzivnosti/ekstenzivnosti poljoprivredne proizvodnje, što je proizvodnja intenzivnija, potrošnja gnojiva je veća i stepen zagađena je veći. Upotrebu gnojiva potrebno je posmatra kroz potrošnju organskih i mineralnih gnojiva, međutim ni jedna nadležna institucija u okviru BiH ne vodi evidenciju o utrošenim količinama organskih gnojiva, stoga je indikator struktuiran na način da se potrošnja posmatra kroz upotrebu mineralnih gnojiva, razvrstanih prema aktivnoj materiji (N, P₂O₅, K₂O, PK, NK i NPK). Istraživanja o upotrebi mineralnih gnojiva prema sadržaju aktivne materije, nadležne institucije provode periodično, međutim period 2017.-2018. godina, nije obuhvaćen. O količinama upotrebljenog mineralnog gnojiva na bazi azota, redovnu godišnju evidenciju vodi BHAS.

Emisija zagađivača iz poljoprivrede, posmatra se kroz ispuštanje otpadnih voda (ispuštanje otpadne vode iz primarne poljoprivredne proizvodnje i iz industrijskih postrojenja za proizvodnju prehrambenih proizvoda, proizvodnju pića i duhanskih proizvoda) i emisiju stakleničkih gasova iz poljoprivrede (stočarstvo-unutrašnja fermentacija, upravljanje đubrivom, poljoprivredno zemljište i spaljivanje poljoprivrednih ostataka). Ni podaci o emisiji zagađivača se ne prikupljaju svake godine, a nisu ni dostupni za sve administrativne nivoe, što je ograničavajuća okolnost za analizu uticaja sektora na životnu sredinu.

Federacija Bosne i Hercegovine

Sa podacima o indikatorima uticaja sektora poljoprivrede i ruralnog razvoja na životnu sredinu, za 2017. i 2018. godinu, za područje FBiH, FZS ne raspolaže.

Republika Srpska

Sa podacima o potrošnji mineralnih gnojiva, za 2017. i 2018. godinu, RZS RS ne raspolaže.

S obzirom da RZS RS nema evidenciju o ispuštanju otpadne vode iz primarne poljoprivredne proizvodnje, ukupna količina otpadnih voda jednaka je količini otpadne vode iz industrijskih postrojenja za 2017. godinu i iznosi 1.888.000,00 m³, od čega je iz industrijskih postrojenja za proizvodnju prehrambenih proizvoda ispuštano 1.410.000,00 m³, proizvodnje pića 476.000,00 m³, i duhanskih proizvoda 2.000,00 m³. Podaci o ispuštanim otpadnim vodama nisu dostupni za 2018. godinu, te nije moguće prikazati trendove.

Sa podacima o emisiji stakleničkih gasova iz poljoprivrede za 2017. i 2018. godinu RZS RS ne raspolaže.

Brčko distrikt Bosne i Hercegovine

Za područje BD, BHAS ne raspolaže podacima o vrijednostima ekoloških indikatora.

Ukupno u Bosni i Hercegovini

Prema evidenciji BHAS, u 2018. godini, u BiH, ukupno je utrošeno 108.281.000,00 t, mineralnih gnojiva na bazi azota, što je 22.188.000,00 t (26%) više nego u 2017. godini.

Podaci o ispuštanju otpadne vode iz primarne poljoprivredne proizvodnje, nisu dostupni, stoga je ukupna količina otpadnih voda jednaka količini otpadne vode iz industrijskih postrojenja, i za 2017. godinu, za BiH, iznosi 3.929.000.000,00 m³, od čega je iz industrijskih postrojenja za proizvodnju prehrambenih proizvoda ispuštano 2.327.000,00 m³, proizvodnje pića 1.585.000,00 m³, i duhanskih proizvoda 17.000,00 m³. Kako podaci o ispuštanim otpadnim vodama nisu dostupni za 2018. godinu, nije moguće prikazati trendove na nivou BiH.

Ukupna vrijednosti emisije stakleničkih gasova iz poljoprivrede za 2018. godinu, iznosi 3.143,00 (GgCO₂ ekvivalent), što je 149,00 (GgCO₂ ekvivalent) (5%) više nego u prethodnoj godini. Od toga je iz stočarstva-unutrašnja fermentacija emitovano 893,00 CH₄ (GgCO₂ ekvivalent), manje za -35,00 CH₄ (GgCO₂ ekvivalent) (-4%) nego u 2017. godini. Iz procesa upravljanja đubrivom tokom 2018. godine ispuštano je 115,00 CH₄ (GgCO₂ ekvivalent), što je za -4,00 CH₄ (GgCO₂ ekvivalent) (-3%) manje nego u referentnoj godini i 200,00 N₂O (GgCO₂ ekvivalent), što je smanjenje od -8,00 N₂O (GgCO₂ ekvivalent)(-4%). Iz poljoprivrednog zemljišta emitovano je 1.912,00 N₂O (GgCO₂ ekvivalent) tokom 2018. godine, što je 192,00 N₂O (GgCO₂ ekvivalent) (11%) više u odnosu na referentnu godinu. Spaljivanje poljoprivrednih ostataka, u 2018. godini, dovelo je do emisije 16,00 CH₄ (GgCO₂ ekvivalent) što je za 3,00 CH₄ (GgCO₂ ekvivalent) (23%) više i do emisije 6,00 N₂O (GgCO₂ ekvivalent), koliko je bilo i u 2017. godini (stoga je trend nepromjenjen 0%).

Zaštita živorne sredina i sprečavanje i adekvatan odgovor na klimatske promjene, svaki dan sve više dobija na značaju. Neracionalno i neodgovorno korišćenje prirodnih resursa, može dovesti do katastrofalnih zagađenja zemljišta, vode, vazduha. Održivi razvoj poljoprivrede mora biti ekološki prihvatljiv, društveno odgovoran i ekonomski isplativ. Iako svi podaci nisu dostupni, ovo što nam raspoloživi podaci pokazuju jeste da se mineralna gnojiva na bazi azota sve više koriste, a i emisija stakleničkih gasova iz poljoprivrede se povećava.

6. FINANSIJSKI POKAZATELJI

Kao što je i predviđeno Strateškim planom, potrebna sredstva za implementaciju aktivnosti definisana su okvirnim finansijskim i strateškim dokumentima nadležnih institucija koji uključuju i budžetska i vanbudžetska sredstva (donatorska, kreditna).

Nadležne institucije entiteta i BD realizuju podršku sektoru putem direktnih plaćanja i sufinsiranjem investicija, gdje jedan dio sredstava ulaže korisnik investicije, a drugi dio nadležna institucija.

Ni jedna nadležna institucija u BiH ne vodi sveobuhvatnu evidenciju donatorskih sredstava koje su alocirane i realizovane u BiH, tokom 2018. godine. S tim u vezi, ne postoji ni evidencija alokacije sredstava prema ciljevima Strateškog plana. MFIT BiH redovno prati planove i realizaciju sredstava DCF Forumu koji uključuje EU, Republiku Češku, UN, Svjetsku banku, Švedsku (SIDA) i Italiju (AICS).

Prema evidenciji MFIT BiH, u 2018. godini od strane članica DCF foruma, alocirano je 5.231.941,09 KM donatorskih sredstava i 6.778.071,64 KM zajmova, što ukupno iznosi 12.010.012,73 KM međunarodnih sredstava, dok je realizovano 6.719.474,97 KM donatorskih sredstava i 6.778.071,64 KM zajmova, što ukupno iznosi 13.497.546,61 KM realizovanih međunarodnih sredstava za sektor poljoprivrede i ruralnog razvoja. Neophodno je istaknuti da naveden finansijski pregled, ne obuhvata projekte svih međunarodnih donatora u BiH, nego samo projekte razvojnih partnera članova DCF Forumu.

Federacija BiH

Strateškim planom je predviđeno da svi kantoni FBiH, za implementaciju Cilja 1 u 2018. godini ulože 16.000.000,00 KM, od čega je realizovano 14.566.946,78 KM, što je za -8,96% manje od planiranog. Odnos planiranih sredstava prema uloženim, posmatrano prema kantonima je sledeći: u Tuzlanskom kantonu planirano je 2.526.014,28 KM, a investirano 3.124.194,34 KM, što je više od prvobitno predviđenog iznosa za 23,68%; u Zeničko-dobojskom kantonu planirano je investiranje 2.029.000,00 KM, a uloženo je 2.154.183,50 KM, što je više za 6,17%, Srednjobosanski kanton je predvidio izdvajanje 645.000,00 KM, ali je uložio 762.710,01 KM, što je više za 18,25%, kanton Sarajevo je sa prvobitno planiranih 164.550,00 KM, povećao budžet za sektor na 2.259.586,01, što je rezultiralo povećanjem realizacije plana od 1273,19%; do smanjenja realizacije finansijskih sredstava u odnosu na planirana došlo je kod Unsko-sanskog kantona gdje je planirao investiranje 3.130.606,76 KM, a realizovao je 3.128.689,43, što je za -0,06% manje od predviđenog; Livanjskog kantona i to sa planiranih 687.000,00 KM, na 649.356,06, što je manje za -5,48%, dok je Bosansko-podrinjski kanton planirao investiranje 168.250,00 KM, a realizovao je 595,00 KM, što je za -99,65% manje od predviđenog.

Tri kantona nisu dostavila informaciju o planiranim sredstvima ali jesu o realizovanim, stoga nije moguće izračunati stepen realizacije finansijskog plana, tako da je u Posavskom kantonu realizovano 888.634,76 KM, Hercegovačko-neretvanskom kantonu 969.012,00 KM i Zapadno-hercegovačkom kantonu 629.985,67 KM.

Ni FMPŠV nije dostavilo podatke o iznosu planiranih i realizovanih sredstava za implementaciju Cilja 1, stoga je naveden zbirni rezultat finansijske podrške za realizaciju podmjera u okviru Mjere 1, koje je nadležna institucija dostavila, a iznosi 61.156.801,22 KM.

Strateškim planom je predviđeno da se za realizaciju Cilja 1 u okviru FBiH (zbirno za kantone i FMPŠV), uložiti 15.000.000,00 KM, od čega je u 2018. realizovano 75.723.748,00 KM, što je povećanje u odnosu na planirana sredstva za 36,44%.

Za implementaciju Cilja 2, na nivou kantona, realizovano je 1.514.708,22 KM, što je povećanje od 61,73%.

Kantoni koji su investirali u implementaciju Cilja 2 više novca nego što je to bilo predviđeno su: Tuzlanski kanton gdje je planirano 260.850,00 KM, a realizovano 327.547,27 KM, što je više za 25,57%; Bosansko-podrinjski kanton je planirao 50.700,00 KM, investirao 60.000,00 KM, što je povećanje od 18,34%; Srednjobosanski kanton planirao je 270.000,00 KM, realizovao 310.000,00 KM, što je više za 14,81%; Livanjski kanton je planirao 84.000,00 KM, a investirao 94.287,22 KM, što je više za 12,25%. Kantoni koji su investirali manje od prvobitno predviđenog budžeta su: Zeničko-dobojski kanton koji je sa 186.000,00 KM planiranih sredstava, smanjio iznos realizacije na 42.116,00 KM, što je negativan trend i iznosi -77,36% i kanton Sarajevo s planiranih 85.000,00 KM, smanjio je budžet na 630,00 KM, što je umanjenje od -99,26%. Posavski kanton je investirao 251.473,73 KM, Hercegovačko-neretvanski kanton 198.654,00 KM, a Zapadno-hercegovački kanton 230.000,00 KM, kako ovi kantoni nisu dostavili planirana sredstva procenat realizacije ne može se izračunati. Unsko-

sanski kanton za realizaciju cilja 2 nije planirao, ni investirao finansijska sredstava. U 2018. godini FMPVŠ je investiralo 1.354.563,10 KM za realizaciju cilja 2.

Uspješnost realizacije finansijskog plana za implementaciju Cilja 2 u okviru FBiH je zabilježila pad, od planiranih 15.000.000,00 KM, realizovano je 2.869.271,32 KM, što je smanjenje od -81,87%.

Strateškim planom je predviđeno da se u tokom 2018. godine, okviru FBiH, ukupno za realizaciju Cilja 3 izdvoji 7.500.000,00 KM, međutim kantoni nisu investirali sredstva, dok je FMPVŠ izdvojilo 27.365,51 KM, što je -99,64% manje od planiranog za FBiH.

Za realizaciju Cilja 4 na području FBiH planirano je 420.000,00 KM. U toku 2018. godine kantoni nisu imali realizovanih sredstava, a FMPVŠ je investiralo 133.977,53 KM, što je za -68,10% manje od planiranog iznosa u FBiH.

Za implementaciju Cilja 5, ukupno na nivou kantona planirano je 4.000.000,00 KM, od čega je realizovano 805.096,85 KM, što je smanjenje od -79,87%. Posavski kanton je investirao 657.096,85 KM, a Bosansko-podrinjski kanton 148.000,00 KM, kako nisu dostavljeni podaci o planiranim sredstvima procenat uspješnosti realizacije finansijskog plana nije moguće izračunati. Svi ostali kantoni, kao ni FMPŠV, u 2018. godini nisu provodili aktivnosti na realizaciji Cilja 5, zbog toga ukupni rezultat realizacije finansijskog plana za FBiH je 5.700.000,00 KM planiranih sredstava, 805.096,85 realizovanih, što je smanjenje od -85,88% KM.

Strateškim planom je predviđeno da se u tokom 2018. godine, okviru FBiH, ukupno za realizaciju Cilja 6 izdvoji 7.380.000,00 KM, međutim ni kantoni, ni FMPŠV, nisu imali aktivnosti na implementaciju navedenih strateških ciljeva.

Republika Srpska

Strateškim planom je predviđeno da Republika Srpska uloži 62.365.000,00 KM za implementaciju Cilja 1, a 2018. godini je investirano 56.111.143,47, što je manje za -10,03%. Za Cilj 2 planiran je budžet od 25.056.375,00, a realizovano je finansijskih sredstava u iznosu od 9.949.222,29 KM, manje za -60,29%. Finansijski plan implementacije Cilja 3 je predvidio iznos od 2.381.000,00 KM, od čega je implementirano 17.540,61 KM, što je smanjene od -99,26%. Za investiranje u Cilj 4 predviđeno je 805.000,00 KM, ali je uloženo više novca i to 855.000,00 KM, što je povećanje od 6,21%. Prema planu u Cilj 5 trebalo je uložiti 2.914.625,00 KM, a u Cilj 6 6.210.000,00 KM, međutim nije bilo izdvojenih sredstva za implementaciju aktivnosti u okviru ova dva cilja.

Brčko Distrikt BiH

Planirani iznos sredstava za implementaciju Cilja 1, u BD je bio 7.500.000,00 KM, ali je uloženo više novca od planiranog, odnosno 10.446.403,84 KM, što je procentualno iskazano povećanje od 39,29%. I za realizaciju cilja Cilj 2 izdvojeno je više budžetskih sredstava, planirano je 950.000,00 KM, a investirano je 963.968,02 KM, što je povećanje od 1,47%. Kod Cilja 5 i kod Cilja 6, zabilježen je trend smanjenja realizacije plana finansiranja, za Cilj 5 planirano je 300.000,00 KM, a uloženo je 281.055,00 KM, što je manje za -6,32%, a za Cilj 6, planiran je budžet od 200.000,00 KM ali nije bilo investicija u 2018. godini. Finansijskim planom nisu predviđena izdvajanje sredstava OPŠV BD za realizaciju Cilja 3 i Cilja 4.

Ukupno u Bosni i Hercegovini

Kada analiziramo finansijske rezultate implementacije Strateškog plana u 2018. godini moramo uzeti u obzir činjenicu da i pri kreiranju samog finansijskog okvira bilo je određenih nedoumica o iznosima planiranih sredstva. Naime, nadležne institucije nisu imale izrađene detaljne finansijske okvire za 2018. godinu, te se nisu ni mogla precizirati finansijska sredstva po pojedinim godinama, a posebno ne njihov raspored po postavljenim ciljevima. Kada govorimo o ukupno planiranim sredstvima za realizaciju aktivnosti predviđenih Strateškim planom u 2018. godini, to je iznos od 221.978.000 KM na šta bi se trebalo dodati procenat donatorskih sredstava (10-15%) i privatno učešće (13-17%).

Od predviđenih 221.978.000,00 KM, prema dostavljenim podacima u 2018. godini ukupno je uloženo je 161.210.650,78 KM ili 73%

Na ovaj iznos svakako možemo još dodati i dio koji se odnosi na donatorska sredstva i zajmove u iznosu od 6.719.474,97 KM donatorskih sredstava (oko 4% od ukupno uloženi sredstva u BiH) i 6.778.071,64 KM zajmova (oko 4% od ukupno uloženi sredstva u BiH).

Na bazi prethodno analiziranih podataka, u odnosu na predviđeno bilježi se odstupanje (umanjenje) od 28% od predviđenih sredstva planiranih za 2018. godinu. Donatorska sredstva koja su Strateškim planom predviđena od 10-15%, prema raspoloživim podacima su imala učešće od 4%, ali pretpostavka je da u obradi podataka nismo raspolagali svim podacima.

Mora se posebno naglasiti, da svi navedeni finansijski pokazatelji mogu imati određena odstupanja jer je u procesu prikupljanja podataka primijećeno nerazumijevanje, nemogućnost preračuna i eventualna nepreciznost u procesu dostavljanja finansijskih podataka, ali uzimajući u obzir da je ovo prva godina prikupljanja ovako sveobuhvatnih podataka, očekujemo da će za naredni izvještajni period podaci relevantnije oslikavati stanje.

7. ZAKLJUČCI

Sektor poljoprivrede ima veoma veliki značaj na privredu u BiH. BDV-poljoprivreda, šumarstvo i ribolov, u prvoj godini implementacije Strateškog plana iznosio 1.969.179,00 KM, što je udio od 5,8%. U odnosu na 2017.godinu BDV poljoprivrede šumarstva i ribolova je porasla za oko 12%, a udio se smanjio sa 6,57% na 5,8%.

Podaci pokazuju da poljoprivreda značajniji udio u ukupnim privrednim djelatnostima ima u RS nego u FBiH, odnosno višegodišnji prosjek za RS je oko 10%, a za FBiH oko 5%. Prema Anketi o radnoj snazi 2018, ukupan broj zaposlenih u poljoprivredi u BiH iznosio je 129.000, od čega 39.000 u FBiH, a 88.000 u RS. Prema ovom izvoru, broj zaposlenih se smanjio ukupno za oko 25.000. Rast BDV u oblasti poljoprivrede uz istovremeni pad broja zaposlenih može ukazivati da produktivnost u sektoru poljoprivrede raste.

Ono što kontinuirano opterećuje sektor poljoprivrede jeste dugogodišnji disbalans između uvoza i izvoza. Trgovinski deficit za sektor je u 2018. godini iznosio 2.258,00 mil KM, i povećan je za 6,71% u odnosu na referentnu godinu. Iako je uvoz u 2018. godini zabilježio smanjenje u odnosu na 2017. godinu od -1,25%, smanjenje izvoza je bilo znatno veće i iznosilo je -17,94%. Na malim količinama, i minorni poremećaji na tržištu mogu prouzrokovati značajne poremećaje u spoljnotrgovinskim statistikama. U 2018. godini na izvoz poljoprivrednih proizvoda uticale su i političke odluke (izvoz na Kosovo³), i ekonomske (pad lire u Turskoj), i klimatske što je se odrazilo na smanjenje izvoza proizvoda iz sektora poljoprivrede u procentu od oko 18%.

Kao što su prethodne analize i pokazale, statistički podaci su nerijetko neuporedivi, nepozdani a i veoma kontradiktorni. U obradi i analizi podataka uočeno je da nadležne institucije pored toga što ne raspolažu svim podacima i ne vode se precizne statistike nisu bile ni u mogućnosti postići precizno razvrstavanje aktivnosti po podmjenerama, mjerama i ciljevima kako je to definisano Strateškim planom. S tim u vezi, sigurno je u nekim dijelovima izvještaja bilo i ponavljanja informacija i podataka, odnosno da neki podaci sigurno nisu ni dostavljeni. U nedostatku pouzdanih podataka teško je davati potpune i pouzdane analize ali na osnovu svih prikupljenih podataka a vezano za implementaciju Strateškog plana može se zaključiti:

- Da je BDV u sektoru poljoprivrede u 2018. godini porasla za oko 12%
- Da je broj zaposlenih u poljoprivredi smanjio za 25.000
- Da se u 2018. godini povećala površina poljoprivrednog zemljišta u upotrebi FBiH 1,92%, RS 6,25% i BD 1,63%.

³ Odredba je navedena bez pretpostavke o poziciji i statusu, i u skladu je sa Rezolucijom 1244 Vijeća sigurnosti Ujedinjenih naroda (UN) i mišljenje Međunarodnog suda pravde (ICJ) o Deklaraciji o deklaraciji o nezavisnosti Kosova.

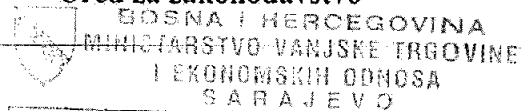
- Da se od ukupno planiranih 66 podmjera, aktivnosti vođene na implementaciji 40 podmjera
- U BiH se najveći dio novčane podrške poljoprivrednim proizvođačima i dalje realizuje u vidu direktnih plaćanja
- Da su nadležne institucije svoje aktivnosti nastojale usmjeriti i realizovati prema postavljenim mjerama i ciljevima i u smjeru ispunjenja vizije definisane Strateškim planom.
- Da su finansijska sredstva planirana Strateškim planom za 2018. godinu realizovana u iznosu od 73% od planiranog.
- Da se unapređenje institucionalih i administrativnih kapaciteta provodi nezadovoljavajućom brzinom
- Da je nepostojanje relevantnih baza podataka veliki nedostatak kako u praćenju rezultata određenih mjera tako i u definisanju politika.

8. PREPORUKE

Analizirajući sve naprijed navedeno preporučuje se da:

1. Prilikom planiranja budžeta za poljoprivredu i ruralni razvoj, nadležne institucije osiguraju da izdvojena sredstva ne budu manja od iznosa planiranog Strateškim planom.
2. Intenzivirati aktivnosti na unapređenju i postepenoj harmonizaciji pravnog okvira sektora sa zajedničkom politikom EU, na svim administrativnim nivoima, u skladu sa ustavnim nadležnostima.
3. Unaprijediti sistem prikupljanja i obrade podatka neophodnih za planiranje politika poljoprivrede i ruralnog razvoja, i praćenje implementacije istih.

Broj: 03-02-4-135/20
Sarajevo, 18.02.2020. godine
(MD)

PRINELIENO: 21-02-2020			
Redni broj	Klasifikaciona oznaka	Redni broj	Broj priloga
12	50-502-1	20	

BOSNA I HERCEGOVINA
MINISTARSTVO SPOLJNE TRGOVINE I EKONOMSKIH ODNOSA
SARAJEVO

Predmet: Mišljenje na Izvještaj o realizaciji Strateškog plana ruralnog razvoja Bosne i Hercegovine (2018 - 2021) - Okvirni dokument u 2018. godini

Veza: Vaš akt broj: 12-4-50-502/20 od 20.01.2020. godine

Ured za zakonodavstvo Savjeta ministara Bosne i Hercegovine, razmotrio je **Izvještaj o realizaciji Strateškog plana ruralnog razvoja Bosne i Hercegovine (2018 - 2021) - Okvirni dokument u 2018. godini** i na osnovu člana 25. stav 1. Zakona o Savjetu ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08), daje

MIŠLJENJE

Ministarstvo spoljne trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine dostavilo je Uredu za zakonodavstvo Izvještaj o realizaciji Strateškog plana ruralnog razvoja Bosne i Hercegovine (2018 - 2021) - Okvirni dokument u 2018. godini, radi davanja mišljenja.

Članom 12. stav (5) Zakona o poljoprivredi, ishrani i ruralnom razvoju Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 20/08), propisano je da Ministarstvo priprema i jednom godišnje izvještava Parlamentarnu skupštinu Bosne i Hercegovine o realizaciji Strateškog plana Bosne i Hercegovine.

U skladu sa članom 17. Zakona o Savjetu ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08) i članom 54. Poslovnika o radu Savjetu ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 22/03) Savjet ministara u ostvarivanju svojih prava i dužnosti, između ostalog, usvaja i izvještaje.

Prema odredbama člana 62. Poslovnika o radu Savjetu ministara Bosne i Hercegovine, u izvještaju se prikazuje rad, problemi u radu i rezultati postignuti u pojedinim oblastima u određenom vremenskom periodu, naročito u pogledu sprovođenja utvrđene politike i izvršavanja zakona, drugih propisa i opštih akata Parlamenta i propisa Savjeta ministara, kao i sprovođenja smjernica i načelnih stavova ovih organa i daje ocjena postignutih rezultata.

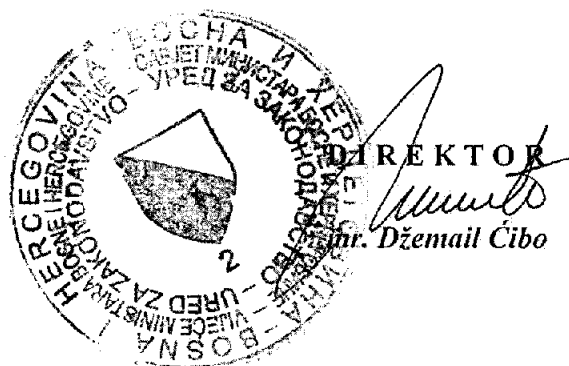
Takođe, izvještaj se podnosi i radi obavještavanja Savjeta ministara o izvršenju određenog zadatka, a izvještaj sadrži i prijedloge zaključaka.

Kako se navodi Izvještaj pruža pregled implementacije strateških podmjera, mjera, ciljeva i vizije ruralnog razvoja. Napredak u sektoru prikazan je kroz razliku vrijednosti indikatora u 2018. godini, koja je prva godina implementacije Strateškog plana, u odnosu na referentnu 2017. godinu. Prilikom izrade Izvještaja korišćeni su isključivo podaci dostavljeni od nadležnih institucija.

Uvidom u dostavljeni Izvještaj, Ured za zakonodavstvo je utvrdio da je isti sačinjen u skladu sa odredbom člana 62. Poslovnika o radu Savjeta ministara Bosne i Hercegovine, s tim što ukazuje na sljedeće:

Generalni sekretarijat Savjet ministara Bosne i Hercegovine aktom broj: 05-07-1-2842-4/19 od 11.2.2020. godine dostavio je svim članovima Savjeta ministara Bosne i Hercegovine i rukovodiocima institucija Bosne i Hercegovine obrazac za izradu prijedloga zaključka uz određene materijale koji se dostavljaju na sjednicu Savjeta ministara Bosne i Hercegovine.

S tim u vezi, potrebno je da pripremite prijedlog zaključaka prema obrascu iz naprijed navedenog akta Generalnog sekretarijata Savjeta ministara Bosne i Hercegovine, vodeći pri tome računa o Preporukama iz predmetnog Izvještaja.

Dostaviti:
-Naslovu
-a/a

Broj: 05-02-2-1312-2/20
Sarajevo, 27.2.2020.godine

BOSNA I HERCEGOVINA
Ministarstvo vanjske trgovine i
ekonomskih odnosa

01/	PRIMLJENO:	27-05-2020		
02/	Organizacioni podjela	Klasifikaciona oznaka	Redni broj	Broj priloga
03/	12	50-502-5	120	20

Predmet: Mišljenje na nacrt Izvješća o realiziranju Strateškog plana ruralnog razvitka Bosne i Hercegovine (2018-2021) - Okvirni dokument u 2018. godini.

Veza: Vaš akt broj: 12-04-50-502/20 od 20.1.2020. godine

Vežano za vaš dopis, broj naveden u vezi, a u svezi pribavljanja mišljenja na nacrt Izvješća o realiziranju Strateškog plana ruralnog razvitka Bosne i Hercegovine (2018-2021) - Okvirni dokument u 2018. godini, sukladno odredbama članka 31. pod e). Poslovnika o radu Vijeća ministara Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 22/03), dajemo

MIŠLJENJE

1. Aktom navedenim u vezi, Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine je dostavilo nacrt Izvješća o realiziranju Strateškog plana ruralnog razvitka Bosne i Hercegovine (2018-2021) - Okvirni dokument u 2018. godini, koji sadržajno obuhvata: **analizu 23 podmjere, 11 mjera, kao i analizu koja se odnosi na realiziranje vizije razvitka poljodjelstva i ruralnih područja i to u socijalno-ekonomskom, sektorskom i ekološkom kontekstu**, te financijske pokazatelje gdje je naglašeno da je u 2018. godini od strane članica DCF foruma, alocirano 5.231.941,09 KM donatorskih sredstava i 6.778.071,64 KM zajmova, što ukupno iznosi 12.010.012,73 KM međunarodnih sredstava, dok je realizirano 6.719.474,97 KM donatorskih sredstava i 6.778.071,64 KM zajmova, što ukupno iznosi 13.497.546,61 KM realiziranih međunarodnih sredstava za sektor poljodjelstva i ruralnog razvitka, **uz napomenu da navedeni financijski pregled, ne obuhvata projekte svih međunarodnih donatora u Bosne i Hercegovine, nego samo projekte razvojnih partnera članova DCF Foruma.** Slijedom navedene sadržine, **sačinjene su Preporuke**, da se:
 1. *Prilikom planiranja proračuna za poljoprivredu i ruralni razvitak, kod nadležnih institucija, osigura da izdvojena sredstva ne budu manja od iznosa planiranog Strateškim planom.*
 2. *Intenziviraju aktivnosti na promicanju i postepenoj harmonizaciji pravnog okvira sektora sa zajedničkom politikom Europske unije, na svim administrativnim nivoima, sukladno ustavnim nadležnostima.*
 3. *Unaprijedi sustav prikupljanja i obrade podatka neophodnih za planiranje politika poljodjelstva i ruralnog Razvitaka, i praćenje implementiranja istih.*
2. Ministarstvo financija i trezora Bosne i Hercegovine je razmotrilo predmetni akt te konstatiralo da je predlagatelj - nositelj normativnog posla u privitku je dostavio Obrazac koji je propisan u Aneksu I - članku 12. Jedinstvenih pravila za izradu pravnih propisa u institucijama Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, br. 11/05, 58/14, 60/14 i 50/17) i to OFP NE kojim je isključen utjecaj predmetnog izvješća na proračune u Bosni i Hercegovini.
3. Slijedom konstatiranog u točki 2. ovog Mišljenja, Ministarstvo financija i trezora Bosne i Hercegovine nema primjedbi na nacrt Izvješća o realiziranju Strateškog plana ruralnog razvitka Bosne i Hercegovine (2018-2021) - Okvirni dokument u 2018. godini.

S poštovanjem,

DOSTAVITI:

- naslovu
- Sektoru za proračun institucija Bosne i Hercegovine
- a/a

MINISTAR
Vjekoslav Bevanda

OBRAZAC broj 2a O FISKALNOJ PROCJENI UTICAJA

Obrazac OFP-NE

ODJELJAK A. Nosilac normativnog posla

Razdjel KOD NAZIV

801 Ministarstvo spoljne trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine

ODJELJAK B. Osnovni podaci o propisu

	Ustav	Ne	Poslovnik	Ne	Pravilnik	Ne
Vrsta propisa	Sporazum	Ne	Odluka	Ne	Drugi opći pravni akt	Ne
	Zakon	Ne	Uputstvo	Ne		

Naziv propisa Izveštaj o realizaciji Strateškog plana ruralnog razvoja Bosne i Hercegovine (2019.-2021.)-Okvirni dokument

ODJELJAK C. Izjava o nepostojanju dodatnih fiskalnih uticaja na budžet

Za provođenje zaključaka iz predmetnog Izveštaja o realizaciji Strateškog plana ruralnog razvoja Bosne i Hercegovine (2019.-2021.)-Okvirni dokument, nije potrebno dodatno osigurati sredstva iz budžeta institucija Bosne i Hercegovine niti sredstva iz međunarodnih izvora finansiranja.

ODJELJAK D. Pečat i potpis odgovornog lica institucije BiH

Mjesto i datum Sarajevo, 20.1.2020. godine Pečat

Potpis rukovodioca nosioca normativnog posla Ministar Staša Košarac

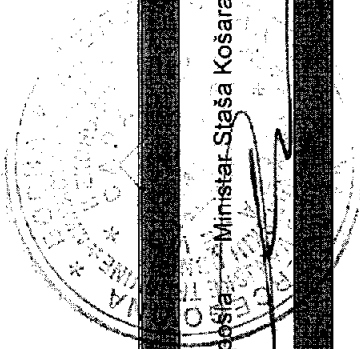
ODJELJAK E. Mišljenje Ministarstva finansija i trezora

Mišljenje Ministarstva finansija i trezora Bosne i Hercegovine,

Mjesto i datum Sarajevo, 27.1.2020. god. Pečat

[Handwritten signature]

BOSNA I HERCEGOVINA
MINISTARSTVO VANJSKE TRGOVINE
I EKONOMSKIH ODNOSA
SARAJEVO

09
02
03

PRIMLJENO: 09-03-2020			
Broj poslovnice (redni broj)	Klasifikaciona oznaka	Redni broj	Broj priloga
R	50	502	2/20

РЕПУБЛИКА СРПСКА

МИНИСТАРСТВО ПОЉОПРИВРЕДЕ, ШУМАРСТВА И ВОДОПРИВРЕДЕ

Трг Републике Српске 1, Бања Лука, тел:051/338-415, факс: 051/338-865, 338-866, Е-mail:mps.@mps.vladars.net

Број: 12.03.1-330-407/20
Датум, 04.03.2020. године

МИНИСТАРСТВО СПОЉНЕ ТРГОВИНЕ И ЕКОНОМСКИХ ОДНОСА

н/р министра
Мусала 9
71000 Сарајево

ПРЕДМЕТ: Мишљење на нацрт извјештаја о реализацији Стратешког плана руралног развоја Босне и Херцеговине (2018-2021) – Оквирни документ у 2018. години, доставља се

Поштовани,

Министарство спољне трговине и економских односа обратило се дописом број 12-4-50-502/20 од 20.01.2020. године у којем су нам доставили нацрт Извјештаја о реализацији Стратешког плана руралног развоја Босне и Херцеговине (2018-2021) – Оквирни документ у 2018. години ради давања мишљења на наведени текст.

Увидом у нацрт Извјештаја можемо закључити да смо сагласни са достављеним текстом и да немамо додатних примједби а ни сугестија на исти.

Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде Републике Српске даје позитивно мишљење на израђени нацрт Извјештај о реализацији Стратешког плана руралног развоја Босне и Херцеговине – Оквирни документ у 2018. години.

С поштовањем,

Достављено:

- а) Наслову
- б) Архива

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
 Federalno ministarstvo poljoprivrede
 vodoprivrede i šumarstva

BOSNIA AND HERZEGOVINA
FEDERATION OF BOSNIA AND HERZEGOVINA
 Federal Ministry of Agriculture, Water
 Management and Forestry

Broj: 04-02/1-543/20 P.J.
 Sarajevo, 08. 04. 2020. godine

BOSNA I HERCEGOVINA
VIJEĆE MINISTARA
MINISTARSTVO VANJSKE TRGOVINE I
EKONOMSKIH ODNOSA
SEKTOR ZA POLJOPRIVREDU, PREHRANU, ŠUMARSTVO I RURALNI RAZVOJ

BOSNA I HERCEGOVINA MINISTARSTVO VANJSKE TRGOVINE I EKONOMSKIH ODNOSA SARAJEVO			
Klasifikacija: 0-9-04-2020			
Broj dokumenta	Broj odluka	Broj listi	Broj listop
12	50-502-3/20		

n/p pom. ministra gosp. Dušan Nešković ✓

PREDMET: Mišljenje na nacrt Izvještaja o realizaciji Strateškog plana ruralnog razvoja Bosne i Hercegovine (2018-2021) – Okvirni dokument u 2018 godini; dostavlja se

Veza: Vaš akt broj: 12-4-50-502/20 od 20. 01. 2020. godine,

Poštovani,

U Vašem gore navedenom dopisu tražili ste dostavljanje mišljenja od strane ovog Ministarstva na nacrt Izvještaja o realizaciji Strateškog plana ruralnog razvoja Bosne i Hercegovine (2018-2021) – Okvirni dokument u 2018 godini.

Nakon što smo pregledali sadržaj navedenog Izvještaja utvrdili smo da su podaci koji se odnose na Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva ispravno prezentirani i nemamo dodatnih primjedbi niti prijedloga za dopunom.

Imajući u vidu gore iznesene činjenice, Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva daje pozitivno mišljenje na nacrt Izvještaja o realizaciji Strateškog plana ruralnog razvoja Bosne i Hercegovine (2018-2021) – Okvirni dokument u 2018 godini.

S poštovanjem,

Dostaviti:
 - naslovu
 - u spis predmeta

Bosna i Hercegovina
BRČKO DISTRIKT
BOSNE I HERCEGOVINE
VLADA BRČKO DISTRIKTA BiH
Odjel za poljoprivredu, šumarstvo i
vodoprivredu - vodno gospodarstvo

Босна и Херцеговина
БРЧКО ДИСТРИКТ
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
ВЛАДА БРЧКО ДИСТРИКТА БиХ
Одјељење за пољопривреду,
шумарство и водoprивреду

Bulevar mira 1, 76100 Brčko distrikt BiH, telefon: 049/490-170, 490-171, faks: 049/320-140
Булевар мира 1, 76100 Брчко дистрикт БиХ, телефон: 049/490-170, 490-171, факс: 049/320-140

Broj predmeta: 23-000316/20
Broj akta: 09-1371PB-002/20
Datum, 15.4.2020. godine
Mjesto, Brčko

**MINISTARSTVO SPOLJNE TRGOVINE I
EKONOMSKIH ODNOSA BIH**

Sektor za poljoprivredu, prehranu, šumarstvo i ruralni razvoj
Musala br.9
71000 Sarajevo
n/r pom.ministra gosp.Dušan Nešković

PREDMET: Mišljenje na nacrt o realizaciji Strateškog plana ruralnog razvoja Bosne i
Hercegovine (2018-2021) – Okvirni dokument u 2018. godini (Izvještaj)

Veza: Vaš akt broj 12-4-50-502/20 od 20.01.2020. godine

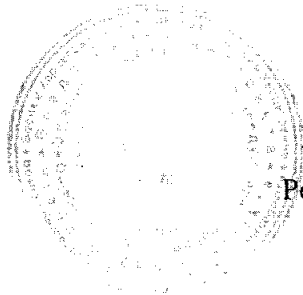
Poštovani,

Ministarstvo spoljne trgovine i ekonomskih odnosa obratilo se dopisom broj 12-4-50-502/20 od 20.01.2020. godine u kojem su nam dostavili nacrt Izvještaja o realizaciji Strateškog plana ruralnog razvoja Bosne i Hercegovine (2018-2021) – okvirni dokument u 2018. godini radi davanja mišljenja na navedeni tekst.

Uvidom u nacrt Izvještaja možemo zaključiti da smo saglasni sa dostavljenim tekstom i da nemamo dodatnih primjedbi, a ni sugestija na isti.

Odjeljenje za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu Vlade Brčko Distrikta BiH daje pozitivno mišljenje na izrađeni nacrt Izvještaja o realizaciji Strateškog plana ruralnog razvoja Bosne i Hercegovine (2018-2021) – okvirni dokument u 2018. godini.

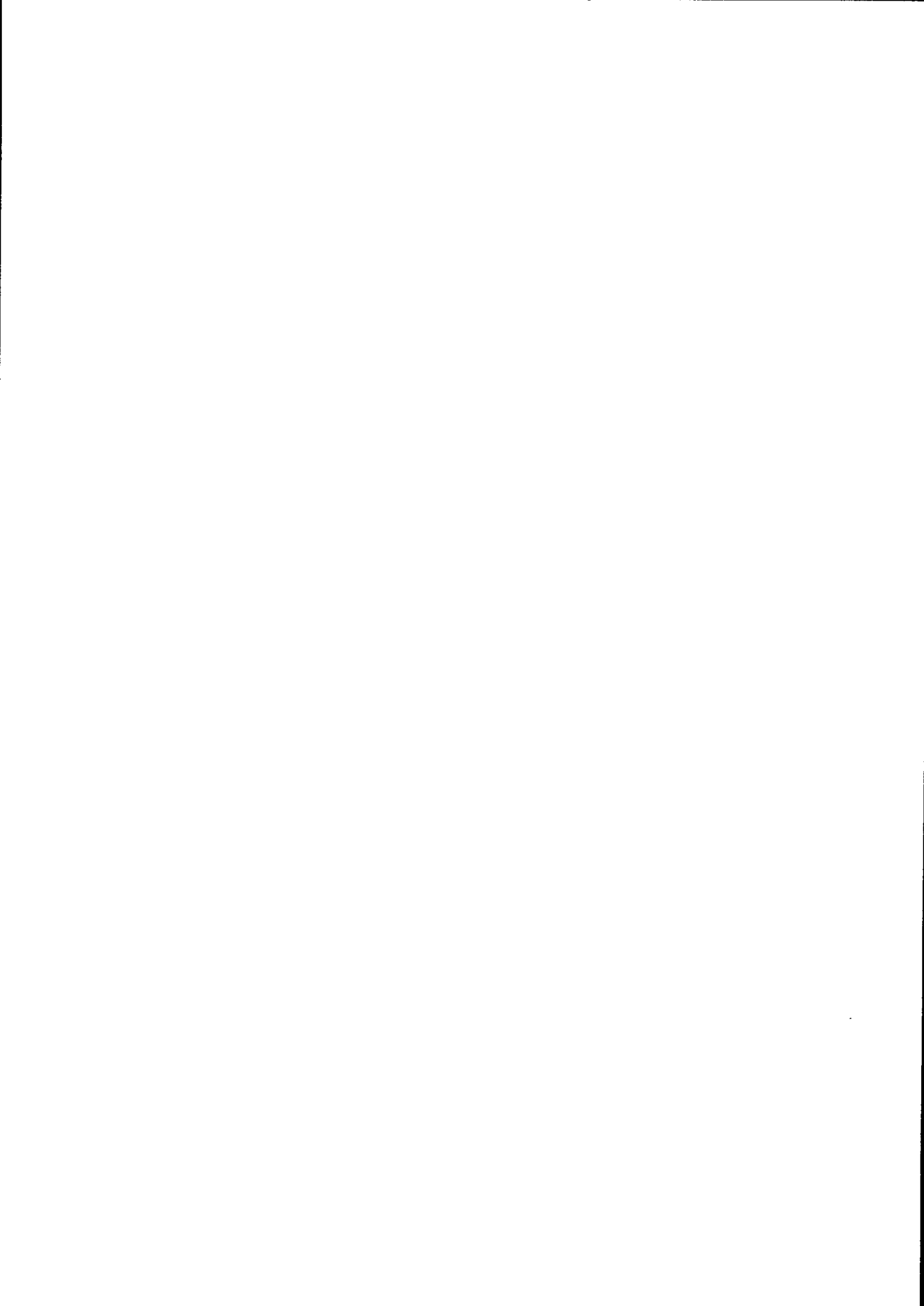
S poštovanjem

ŠEF ODJELJENJA

Perica Burgić, dr. vet. medicine

DOSTAVLJENO:
1.Naslovu
2.Evidenciji
3.Arhivi

IZVJEŠTAJ O ODRŽANIM KONSULTACIJAMA SA ZAJNTERESIRANOM JAVNOŠĆU

TEMA Izvještaj o realizaciji Strateškog plana ruralnog razvoja Bosne i Hercegovine (2018-2021) - Okvirni dokument u 2018. godini

IZJAVA O SVRSI U skladu sa odredbama člana 12, Zakona o poljoprivredi, ishrani i ruralnom razvoju Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik BiH, broj 50/2008) i Programom rada Ministarstva spoljne trgovine i ekonomskih odnosa BiH za 2019. godinu, MSTEO BiH je, u saradnji sa nadležnim institucijama (MPŠV RS, FMPVŠ, OPŠV BD, ASH, UZZB, KZV, KHKSPIRR, MFT, DEL, BHAS, RZS i FZS), kroz aktivnosti Radne grupe za praćenje provođenja Strateškog plana ruralnog razvoja BiH (2018-2021) - Okvirni dokument, pripremio je Izvještaj o sprovođenju Strateškog plana ruralnog razvoja BiH (2018-2021) - Okvirni dokument. Izvještaj pruža pregled rezultata implementacije strateških podmjera, mjera, ciljeva i vizije razvoja poljoprivrede i seoskih podružja. Napredak u sektoru poljoprivrede i ruralnog razvoja, prikazan je kroz razliku vrijednosti indikatora u 2018. godini, koja je prva godina implementacije Strateškog plana, u odnosu na referentnu 2017. godinu. Prilikom izrade Izvještaja korišteni su isključivo podaci dostavljeni od nadležnih institucija. Sadržaj i obuhvat analize sektora, prikazan u Izvještaju, u direktnoj je zavisnosti od kvaliteta informacija dostavljenih od nadležnih institucija.

OPIS TIJEKA KONSULTACIJA

Metode konsultacija	Statistika
Online konsultacije	Broj učesnika: 0
Datum početka 6.12.2019	Broj komentara: 0
Datum kraja 21.12.2019	Broj prijedloga: 0
	Broj prihvaćenih i djelimično prihvaćenih prijedloga: 0

ZAKLJUČAK:

U skladu sa članom 6. stav (4) Aneksa I jedinstvenih pravila za izradu pravnih propisa u institucijama Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, br. 11/05, 58/14, 60/14, 50/17 i 70/17), Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine je u periodu od 6. – 21.12.2019. godine provelo postupak javnih konsultacija za „Izvještaj o realizaciji Strateškog plana ruralnog razvoja Bosne i Hercegovine (2018.-2019.)-Okvirni dokument. Na predloženi tekst nije bilo prijedloga, primjedbi niti komentara.

VODITELJ KONSULTACIJA

Jelena Prorok

Koordinator konsultacija

Faruk Hadžimerović

Sarajevo, dana 23.12.2019

Aneks

Prikupljeni prijedlozi i komentari na dokument iz online konsultacija

Prijedlozi i komentari na Poglavlje 1

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Poglavlje 1

Prijedlozi i komentari na Poglavlje 2

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Poglavlje 2

Prijedlozi i komentari na Poglavlje 3

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Poglavlje 3

Prijedlozi i komentari na Poglavlje 4

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Poglavlje 4

Prijedlozi i komentari na Poglavlje 5

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Poglavlje 5

Prijedlozi i komentari na Poglavlje 6

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Poglavlje 6

Prijedlozi i komentari na Poglavlje 7

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Poglavlje 7

Prijedlozi i komentari na Poglavlje 8

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Poglavlje 8

Prikupljeni prijedlozi i komentari na priloge iz online konsultacija

Novi prijedlozi

BOSNIA AND HERZEGOVINA
MINISTRY OF FOREIGN TRADE AND
ECONOMIC RELATIONS

Број: 12-4-50-502 /20
Сарајево, 28.5.2020. године

На основу члана 22. Правила за консултације у изради правних прописа („Службени гласник БиХ“, број 5/17), Министарство спољне трговине и економских односа Босне и Херцеговине уз нацрт Извјештај о реализацији Стратешког плана руралног развоја Босне и Херцеговине (2018.-2021.) - Оквирни документ, даје:

ИЗЈАВУ

1.	Минималне обавезе у погледу консултација	Минималне обвезе у погледу консултација за нацрт Извјештаја о реализацији Стратешког плана руралног развоја Босне и Херцеговине (2018.-2021.) - Оквирни документ за 2018. годину, испуњене су путем web платформе е-консултације у периоду од 6.12.2019. до 21.12.2019. године.
2.	Образложење закључка да ли правни пропис или други акт има значајног утицаја на јавност или не, с образложењем	Приликом израде нацрта Извјештаја о реализацији Стратешког плана руралног развоја Босне и Херцеговине (2018.-2021.) - Оквирни документ за 2018. годину, није извршена претходна процјена утицаја јер је то документ који не подлијеже претходној процјени, а из проведених е-консултација је видљиво да исти нема значајног утицаја на јавност.
3.	Образложење одлуке о облику додатних консултација и опис додатних консултација које су извршене	Обзиром да је приликом е-консултација за нацрт Извјештаја о реализацији Стратешког плана руралног развоја Босне и Херцеговине (2018.-2021.) - Оквирни документ за 2018. годину, оцијењено да иста нема значајног утицаја на јавност, није било потребно предвиђати нити реализовати додатне облике консултација.
4.	Достављање извјештаја о проведеним консултацијама из члана 21. Правила за консултације у изради правних прописа	У складу са чланом 21. Правила за консултације у изради правних прописа у прилогу достављамо Извјештај о одржаним консултацијама са заинтересованом јавношћу на тему Извјештај о реализацији Стратешког плана руралног развоја Босне и Херцеговине (2018.-2021.) - Оквирни документ за 2018. годину.

Министар

Сташа Кошарац